Rauanus de laudibus +

Rabanus Maurus Archiepiscopus Moguntiae hoc de laudibus crucis composuit, plura tamen si cupis opera eius vide M. Sepus in chronica S. Benedicti tomo 1. centur. 1. fol. 62.

Quantos ergo & quales fructus lignum scae crucis germine suo proferat. dignum ē. & iam in hoc sacro carmine modo commemorare. Cuius fructus aeternus ē. & radix perp&tua. Cuius odor mundum repl&. & sapor fideles satiat. Cuius splendor solem superat. & candor niuem obfuscat. cuius cacumen polum excedit. & cuius infimum Inferna pen&trat. Cuius firmitas humilia exaltat. & cuius potentia exaltata humiliat. Omnium enim uirtutū iucunditas per ipsum & in ipso mundo conlata est. quia in ipso rerū perfectio conpl&ta est. In ipso celsitudinem suam prudentia demonstrat. In ipso soliditatem suam iustitia reuelat. In ipso potentiam suam fortitudo consignat. In ipso moderamina sua temperantia conlaudat.

Hic & iam prudentia adquisitionem sapientiae & conphensionē ueritatis deuotis concedit. atque hinc prouidentiae Intellegentiae & memoriae dona omnis fidelis percipit. hic iustitia fidei fundamentum posuit. atque hinc pi&tatis & religionis gratiae quoq: & uindicationis aequitatem unicuiq: distribuit. hic fortitudo blanda cuncta & aduersa magnificentissime contemnit. atq: hinc fidentiae patientiae & perseuerantiae exemplapponit.

Hic temperantia in libidinis ac pertinaciae insolentes imp&tus frena disciplinae iniecit. atq: hinc pudicitiae & continentiae. clemēntiae quoq: & sobri&tatis multiplicia dona desideranti b: inpendit. Hoc uidelic& lignū ab ipso plantatum ē. de quo dic prophe&ta. Ligni conparationē faciens, & erit tamquā lignū qd plantatum ē. secus d&cursus aquarum qd fructum suum dabit in tempr suo. & folium eius nō decidit & oma quaecumq: fecerit p̄sperabuntur. D&cursus ergo aquarū sunt cotidiani recensitus deficientium populorū. & de sem&ipsa uerita dic. si in uiridi ligno haec faciunt in arido quid fi&. Lignū ergo secus decursus aquarū ē. cū foliis & fructu. quia pt&ctionis sue nō umbraculū p̄ferens apparuit creator in carne. & humanū genus p̄resurre&tionē ad uita erexit. quod p defectū cotidie ibat ad mortem.

Uere enim istud lignū dedit fructum in tempr suo quando saluator passione & resurre&tione sua cōpl&ta. & et tam per totā mundi latitudinē in se uite uera coadunata. cunctis uirtutib; fec abundare. Ipso hoc testante ego sū inquit uitis & uos palmites. qui man&t in me & ego in eo hic fert fructū multū quia sine me nihil potestis facere. Spiritales enim hic gignuntur fructus. quos enumerat apt̄ dicens. fructus aūt spi ē. caritas gaudiū pax patientia longanimitas bonitas benignitas fides modestia continentia &c. Bene ergo in scae cruce spiritalis adhib&tur fructus. quia omnium bonorū in ea crucifixus ē. auctor. Nam & pasta carnis dū in ea moriuolutx̄pt̄. salutē integrā humanū p̄cepit genus. Granū frumēti in terrā cecidit & gloriosam martirū segē & emptulit. Unus stipes postaut hominē suspensū. & totus mundus ad caelestē dedicatus ē. regnū. Judaea gens insolens suum iniquum p̄primere regem. & totius orbis gentes ipsum susceperē redemptorem. quia in semine abrahae benedicentur omnes nationes terrae. Quattuor ergo hae figurae. In unā crucis formā dispositae. quattuor principalium uirtutū continent nomina. prudentiae quoq: iustitiae fortitudinis & temperantiae. ex quib; omnis uirtutū series p̄cedit. & in quib; ratio bonae uitae consistit. Sunt igitur memoratae figurae secundū trigoni speciem coniunctae. sed uariis gradib; distinctae, Factē enim In duob; laterib; unus cuiusq: formae septē grādus. Ut ostendat&tur omnis uirtutū ascensus. in diuinis carismatib; constare, & nullum nisi p̄ seipt̄ gratiā eas posse imp&trare. Tenē quoq: haec positio scae crucis In trigonis suis quattuor uersus. triginta sex litterarū. Idest In singulis singulos. quae primus quin supremo positus ē. trigonus. tenē hunc uersum. incipientem ad dextro angulo superius. & circū eunte p̄ celeros angulos usq: ad illū unde incipiebat lta. ARCE CRUCIS DOMINI SUMMA PRUDENTIA SISTIT. In infimo autem trigono Incipit uersus hic. ad dextro angulo de subtus. & uadit per celeros circum usque ad ipsum a quo initium capiebat lta. IUSTITIA ET PRONA MANDAT SE PARTE TENENDAM. Dextrae autem partis trigonus Contin&t hunc uersum. ab infimo angulo. primum sursum ascendendo. sicque circum eundo celeros usque ad initium suum lta. FORTI SED IN DEXTRO CORNU FERT SPICULA TUDO Sinistri uero trianguli uersus a medio angulo Initium sumit. gradiens primū ascendendo usque ad alterum angulum. Indeq: per circuitū ad caput suum reuestitur lta. CUM IN LEUO MODERANS DISPONIT IURA MODESTA. Modesta igitur per sincopam scripta. pro temperantia ponitur speciem pro genere.

Biblioteca del Collegio maior de Alcala. C. C.
Fol. 35

Omnia iam splendent de lumine christi
Inlustrata crucis et sacra effactabeando
Concelebrant victoris cuotas superno
Debita per solum quantde uotere gnacanentes
Cunctatenere modum sub magnonumine iesu
Quicquid in orbe meat et dacis quicqid ubi q;
Est sapit et sentit uiuit et iurare seruat
Hoc terra pontus hoc sidera gramina uenti
Imperio subeunt hoc sunt ante que fuerunt
Imbe rnubs grando glacies nix atque pruina
Fontes et riui pului sed rosiub arabs q; hoc
Cre natae arcto nonacti stellae eat q; que
Enatlmumet nonua rsu oicite ra
Acmodulos cantus odas cant et quoque iu t;
Omnia cruxtrahat et sanop eiure coronet
Laude dei nondiscordet sed dicat honest
Eius opus gaudens pisces di riqed racone
Colles et luci montes peco aarbos haren
Cumque feris sue spaeuermes et bestiarict
Et placidae uultus eus eua mente uolucre
Christicolae q; saulapoli terraq; sat afi
Uobis sui rt; lumenducens und iqueadhost s
Nuntiafert prex nda sedorepe it;
Fam abi et palma nos ptO
Dat felicidat iusti shaec nuntiacunctis
Parcens rite hosti dat fatu iuere multos
Sed iure damnat quos auctus sepsit iniqus
Indedecet pariter orarmni zantia laudes
Uota q; declament grates enu estra polorum
Turba et tu populus quem pro fert tell: ubi q;
Uos ratio cons ors pariter di rexit ad odas
Gaudia uos cap licae lestia regnabonaque
Iam sorte capi unte tuo tis u alde requirunt
Ende dit hoc ues teruobis salua tor et ipse
Rex propri us pra esulet: que creator iesus

Recte igitur quaternarum numerum perfectionis sacratum pene nullus ignorat, et ideo bene illum in forma crucis xpi transfiguratum totus orbis venerantur. Siquidem mundum quatuor elementis constare manifestum est. Id est igne aere aqua & terra. & totum orbem quatuor terminis seu partibus siue angulis notum est. oriente scilicet & occidente aquilone & meridie, Quatuor quoque sunt uicissitudines temporum. Id est uer aestas autumnus hiems. & quatuor quadrantes naturalis diei. Id est quatuor senae horae. quae tamen his initiis dinoscuntur. mane uidelicet & meridie uespere & intempesto, Sed quomodo crucis conuenienter possit haec dispositio coaptari intimandum est. Si ergo erectam crucem uoluerimus aspicere. Ignem quod supprimum est elementorum. In arce illius conlocemus. Aerem quoq: & aquam quae media sunt elementis. In transuersoe crucis ligno quod p medium stipitis erecti ducitur consignemus. Terram uero quae grauissima est. & imum in creaturis tenet locum. Inferiori pastiti crucis deputemus, Haec quippe omnia elementa sic quadam naturae propinquitate sibi mutuo commiscentur. ut mundi integritatem conficiant. Italiam quatuor pastes crucis sibi mutuo sociantur. ut perfectam speciem eius demonstrent, Si tamen quatuor plagis eam orbis uelimus assignare. Iacentem mediam necesse est. Et tunc primam pastem eius orienti. & extremam occidenti. & dextram aquilonis. sinistram austro deputemus. Similiter quoq: quatuor uicissitudines temporum. seu iiii. pastes naturalis diei eadem dispositione in cruce possunt adunari. ut una species anni siue diei congruis inhisque ostendi, Uer enim atq: aurora ostulucis & coalescentia intra germina ordine suo pfert. & ob hoc bene orienti deputantur, Aestas autem atq: meridies. ppter feruorem austro conparantur. quia dum in hisdem caelis pastibus sol erigitur. flagrantiore mundum torret calore. Autumnus namq: & uespera iure occidenti mancipantur. eo quod tunc omnium fructuum terrae messis finitur. & tota diei spatia terminantur. Hiems ergo & intempestum septentrioni assimilantur. eo quod tunc terra frigore torpeat. & magis quibus quam alicui opportunum tempus opportunum sit. Igitur dum omnia per crucem constat. eo. per eum peracta. & per xpi passionem perfecta ac meliorata. ritte adeuntur laudem cuncta conueniunt. quia ipse est cum patre & spiritu sancto unus deus. cui sit benedictio et illi conpetunt quasi tres pueri in camino ignis ardentis omnis creaturas ad laudem creatoris & hostando concinnebant. atq: dicebant. Benedicite omnia opera domini domino. & cetera. De quo dicit & psalmista. Laudent eum caeli & terra mare & omnia quae in eis sunt, quia secundum aptum & ipso & ipsum & in ipso sunt omnia. Ipsi honor & gloria in secta secula.

Cur uero in rotis quatuor elementa siue quatuor tempora seu quatuor plagas mundi depinxerint. haec ratio est, Quia omnis mundi machina temporalis est. & quadam permixtione elementorum atq: successu temporum uariabilis siue mutabilis. salomone adtestante qui ait. Omnia tempus habent & suis spatiis transeunt uniuersa sub caelo. Nunc ignis aerem siccat. aqua humidiorem facit. Nunc terra aquarum alluuionibus afficitur. nunc solis ardore siccatur. Aqua quippe natura mobilis est. & quendam circulum cursu suo conficit, Omnia flumina aut ecclesiastes intrant in mare & mare non redundat. ad locum unde exeunt flumina reuertuntur ut rursum fluant, Ignis quoque similiter naturalem motum habet unde ad altiora se semper erigit accensus & locum sibi sup aera quaerit. discurrunt fulgura. & crebris micat ignibus aether, Tempora namq: circulis transeunt. & uicissitudines quatuor ternorum mensium orbibus eunt, Annus quoq: abeo quod semper uetatur & in se redeat nomen accepit, Dicitur & orbis terrae & uestigo poli terras atque aequora circumuolutat. gyrans grando uadit spiritus & in circulos suos reuertitur, Quinque tenent zonae caelum obliquus quoque signorum uestitit ordo. Sunt quoque & ipsi uersus in rotis conscripti sperici siue circularis numeri. Id est triginta sex. qui per senarium senario multiplicato In senarium terminat. Quorum primus in supremo circulo hic est uersus. UER ORIENS IGNIS AURORA HAC PARTE RELUCENT. In infimo uero hic. AUTUMNUS ZEPHIRUS TELLUS ET UESPERA HIC FIT. Dextra namq: hic. ARCTON HIEMPS LIMPHA MEDIA NOX ECCE LOCATAE. Et in sinistra hic. AER AESTAS AUSTER ARCI HIC SIT MERIDIESQUE.

Christus salvator Christus rex arcis serenus
Consilium virtus magna et benedictio lumen
Patris dui habrolesc erte et rahitomnehinc
Lusortum fac tu rafabrummos castus honore
Hinc que bonum ic qui dverummirumque uidetur
Iustitia eq ic qui darc equi c qui dmanet orbe
Qui c qui dritep robat et profert ordine mundi
Angelus at q; bonus Qaenam suffert et iniquus
Sunt hinc quo qq e dvs vanum dei ecerat exhoc
Saeclo ius re vocans enomnia cristus honore
Conplectit d minans consignat mune ranvtu
Hinc decet ut genus humanum et luminis exsul
Noret hos radios quos erigit haec benedicta
Crux saluans et redde nsq emi amprim: habebat
Ecsortv mlucis nocuus quo abscesser ata dam
Qotqoti amr dios uere enistos celebrabant
Perpetua lucis fulge scunt sorte crebroque
Hoc cand ore satis mic erunt arm prophetae
GREX ET APOSTOLICVS DECORATVR LVCE CORVSCA
Hoc q; fides christica det hoc solet relucent
Cordabene hominum muo aquo lumine gliscunt
Iustipol lentes perm sticasigna bonumque
Conici ent padium man dati s credere obipsum
Et tribuunt populis c mi uras supernan otare
Ad scribunt christo c nsorti aducere vitae
Christus rex dominus d iuinus munere sum mus
Scandens q; lta cruc is enro bora fundit; in hoc
Istamtum; speci emplant ando pande recaelos
Tradidit; tuo luit gra tsconqui ri erilli c
Ergo qate aterno sa bq ua umet limite mundi
Hoc uentos in cal lecr cis benedixerat ipse
Signa q; bis sena prine ps st pando guberna t
Ac duo de nas ui sorien plaga suscipit horis
Tracta di eis patienh ssecti otota labora t
Omnia na ncristi crux Loriase tare solut
Ipsa q; sa ctapolista sgaudia ar raq: terrat
Proponit signat laud tprobati ps aqedonat

Duodenarius ergo numerus quam bene & apte scae cruci conueniat non paruae rationis est. Intellegere, quippe cum duodecim uentti sunt qui mundum perflant. & duodecim signa zodiaci. quibus septem planetae circulos suos ordinate & disposite pergunt. & duodecim menses quibus annuus cursus peragitur. Artificalisque diei horae duodecim. quibus sol totam superficiem terrae inlustrat, Duodecim quoque patriarchae. ex quibus omnis multitudo filiorum israhel propagata est. quae terram repromissionis secundum sortes duodecim tribuum possedit. a quibus sortisum prophetae diuini partus praecones. unde & ipse saluator carnem suscipere & int homines nasci dignatus est. qui lux in hunc mundum ueniens. duodecim apostolos quos ex ipsa gente elegit sol iustitiae. In horarum similitudine inlustrans. per cunctas plagas orbis. ad scae trinitatis fidem praedicandum direxit. & in aedificio caelestis hierusalem. eiusdem numeri sacramentum multipliciter insinuatur. quod apocalypsis quidem ostendit. ubi ita scriptum est. & ostendit mihi ciuitatem scam hierusalem descendentem de caelo a dō habentem claritatem dī. Lumen eius simile lapide pretioso. tamquam lapidi iaspidis sicut cristallum. & habebat murum magnum & altum. habens postas duodecim. & in postis angulos duodecim & nomina scripta quae sunt nomina duodecim tribuum filiorum israhel. A oriente postae iii. A aquilone postae iii. & ab austro postae iii. & ab occasu postae iii. Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim. & in ipsis duodecim nomina duodecim apostolorum agni & reliqua. Sca enim ecclesia in hoc aedificio spiritali significatur. quae est caelestis uidelicet hierusalem & urbs regis magni. cuius artifex & conditor est dī. qui fundamentum eius simul & consummatio est. qui pro nobis & iam pontifex fieri dignatus est ut proprii sanguinis hostia. eiusdem moenia ciuitatis abluerit pariter atque dedicarit. Omnia quaecumque habet pater propria ipse possidet, Unde in pectore summi pontificis duodecim lapides pretiosi quaterno uersu dispositi. & duodecim patriarcharum nominibus inscripti uidebantur inponi. ut pulcherrimo mīs terio panderetur omnia spiritalia charismata quae singuli quique sōorum uirtutum & ex parte percipiebant in mediatore dī & hominum homine ihū xpō pariter & perfecte fuisse completa. Quod in euangelio quoque iohannis testatur. & uerbum inquit caro factum est & habitauit in nobis. & uidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre. plenum gratia & ueritate, & paulo post. & de plenitudine eius nos omnes accepimus & gratiam pro gratia. quia lex per moysen data est. gratia & ueritas per ihm xpm facta est. Habet ergo haec species scae crucis in cornibus suis ternas lineas. ut demonstret quod sicut ipsa dextra leuaque In directo tramite suo uicinas & coadherentes lineas habet. ita uentorum quattuor cardinalium principalitas In dextra & in sinistra uentos alios positione sua consociat. Sic & quattuor tempora ternos menses singula habentia siue aequinoctii siue solstitii media iuxta quosdam dirimuntur. Quod illi planum erit. qui grecorum seu aegyptiorum de temporibus rationes sedulus discere curat Sunt autem In ipsa cruce duo uersus et quam & quorum prior In longitudine a summo deorsum uadens hic est. INCRUCE NUNC MENSES UENTI DUODENAQUE SIGNA. Qui autem in latitudine transit. iste est. GREX ET APOSTOLICUS DECORATUR LUCE CORUSCA. Sunt quidem & alii duo uersus pentam & tri in lineis adiacentibus cornibus crucis. quorum unus per anfractum longitudini crucis supra Infraque copulatur ita. SUNT QUOQUE CONSOCIA HIC STIPS PLACAET ORBIS OPUS Alter uero dextrae ac leuae parti in latitudine sociabitur ita. SANCTA UALET CELEBRI AST CRUX DARE CALLE BONUM HOC

Tvnit

Sol et Luna deum hic christum benedicite eis sum
crux q: est uester honos stabilis lux pacis fer ordo
Laus probitas seriesque erunt aetsaecula lumen
uos quedie mhac nocte mqve simul perpendite sora
stringite sat qe hui uscent en aa duinculagressum
stirps qe habet haec senos decies et qinqies unum
atq: thoro in proprio decies q uoque ter ieno
nam que his sol rota q ves enos citur inde re luna et
tempora que his tot aet semel omnis circuit annus
binos que et decies qinos habet his globus orbes
septimana eat que ha betvniv sq uo qe limites ora
annus ad hanc qedie ēuersvmte net omnis et ordo hic
nam hora it ad hanc tempvs ann alis cursus et astra
nam huc que quadrans alis crux tota qem notat arte
it quater et senis arcecirc umuolat umbris quae
adcrescunt numero in vitvs qemostendet et sol
calles superua cuum hoc ecce aequinoctia signant
tus acra stirps q: clara die ornas cvnctat en ebris
crux q vo qve sanctam ica sh inc enet christv sub i q
ora crvcis conplet celsi bas barathrvm orbe mara
as to ordines ceptrvm hac atqve aethera celsanna
ha ecqve decvs mvndies tse mregi tastrapolihi
dona tmagna salvs hoc sed eha cclavs traqecaeli
lausho minvm haec odis planat c vnctadiei haust
lux abit cum summa iu gis primum astra aditens ol
at q: sacra mem figie mh ostis in arduasistit ie sum
nam iudae afremens satis ex tulit arbore pomum et
quo hoc posse nt et tragoni qvaere re parti b; orbis
gentes et populi ex qatt vorm aris undi que summis
hae que dapes uitae monstran turdec ruce cunctis
quod sati entur ibi et decies decuplat are sumant
dana patris sūmi atq: novenos tum aethere cernant
angelicos pulos o singvli et undi que fulgeant
hinc mone out cantus toto spi ascripta q ue agamus
quatenus exitium sp ecvmmors asperai nor bem huc
iam fremit hac pelliunade exilio hinc ualeat iam
post quoque regnade et svperai am luce nitentes
prendamus laeti hinc rervm et resonemus ouantes
auctorem christum dominvm omnipotentis et alm
ne mpe patris natum uerum al mum atqe arce supernū
sit quoque hae c nostra ratio laus semper et ardor

Ergo haec figura scae crucis per quattuor ecagonos & per monadem in medio positu omis dies anni con
plectitur, Siquidem annus solaris habet dies ccc lxv & quadrantem, Diuide ergo hos per quattuor quae
xci. ccc lxiiii fiunt. & remanet unus dies & quadrans, Diuide illu unum diem per quattuor quae sex horae xxiiii
fiunt. quod est integra dies a solis ostu usque ad alterum solis ostum, Diuide ipsu quadrante. quater hinc hora
& semis sex horas conplent. quode. bissecti per singulos annos incrementu. ac inde fit sitorum annum in quattuor
pastiaris quod unaquaeque pars dies xci & horas septem ac semissem contineat. atque haec fit uera pastitio quat
tuor uicissitudinum. id est ueris aestatis autumni & hiemis. ut singulae dies xci habeant & septem horas ac semisse.
Notandum tamen quod in hac figura quadrantis demonstratio alter non sit nisi sub intellectu & ecamnatione sex an
gulorum. ut horae singulae singulis deputentur angulis. Si enim quattuor ecagonos in angulis suis perspexeris.
xxiiii horas in his notabis. Quasi lice & plenitudine horarum. dies bissectilis conficitur. Et non absurde haec ratio huic
rei discreta e. Si enim in quattuor annis quadrantilis postio ad unus diei peruenerit summa rite in quattuor ecagonis
quater sex horarum crux ostendit & normam. Recte ergo ecagonis diuinitus huic dispositioni ordinatus e. quia senari
us numerus in tota anni serie plurimum ualet; Ad hoc quoque demonstrandum ponamus pastem unius capituli de libro
sci augustini quasto de scae trinitate, Annus etiam unus si duodecim menses integri considerentur quos tricenti dies conplent.
talinquippe mensem uelere observauerunt. quem circuitus lunaris ostendit. senario numero pollet. Quod hinc
ualent sex In primo ordine numerorum qui constat ecunis ut perueniatur ut perueniatur addecem. hoc ualet
lx In secundo ordine qui constat ecdenis ut perueniatur ad centu, Secagenarius ergo numerus dierum sexta
pars anni e, proinde multiplicatur per senarium primi uersus. tamquam senarius secundi uersus. & fiunt species
secageni ccc & lx dies. qui sunt integri duodecim menses, Et quo sicut mensem circuitus lunae ostendit homin
bus. sic annus circuitu solis animaduersus est. Restant autem quinq: dies & quadrans diei ut sol impleat cursu suu.
annumq: concludat. Quattuor enim quadrantes faciunt unum diem. quem necesse e. intercalari ecurso qua
driennio. quod bissectum uocant ne temporum ordo turbetur. & iam ipsos quinque dies & quadrantem si consideremus senarius numerus in his plurimum ualet, Et primo sicut fieri solet ut a paste totum conputetur. non
iam dies quinq: sed potius sex. ut quadrans ille accipiatur pro die, Deinde quia in ipsis quinq: diebus sexta pars mani
fis e. Ipse au quadrans. vi horas habet, Totus hinc dies ide. cum sua nocte xxiiii horae si quarum pars quasta. quiest
quadrans diei. sex horae inueniuntur, Ita ergo in anni cursu. senarius numerus plurimu ualet. Merito quippe
scae crucis aptata e. serie dictu. quia ipsam inluminata s cordia hominu, Ipsi completur copulatio ecagonum.
quia in ipsa constat perfectio seru, Ad ipsam ordo temporalis lucis conuenit. quia ipsam lucem adeptam homo
inuenit. Ad illa nona genarius numerus cu monade cucurrit. quia ipsam angelicus ordo ad sui numeri plenitudine
peruenit, Ad ipsius quoq: medietatem ecquattuor pastibus ecagoni directi unitate copulantur. quia ipsius ma
estatem omis gentes ec iii plagis mundi In unitate fidei sociantur. Ipsius q: conplet o opere caelestis atq: terrestris
creatura una caritate coniunguntur, Ipsi honor & maiestas. peuius clemtiam haec cuncta perpetrata s. laus & gloria
In secta secta. Habet quippe haec species scae crucis In longitudine pduos ecagonos metrum saphicu. quod e. pen
tametrum sidecasillabum. & sunt eius tres uersus pares. Recipiunt au singuli. iiii hospedes binarum sillabarum
trocheum. spondeum. trocheum. iambum. & ultimu trisillabu bachium, Post iii. au uersus addatur dicolos dac
tilicus. hoc e. dactilus & spondeus. Suntq: in supremo ecagono hi uersus. TERQUE CENTENOS DECIESQUE
SENOS. ET SEMEL QUINOS HABET UNIUERSUM TEMPUS ANNALIS CRUCE CIRCUITUS ECCE
DIES HIC. In secundo quoque hi. SED PLACIS POST ISATIS EXACONI QUATTUOR MONSTRANT
DECIES NOUENOS. SINGULI TOTOS PIE CUM MONADE ET SUPER UNUM. Notandum au qd prio
re uersus quia. c. litterae quae in medio ecagoni e. sibi adtrahunt xcii. litteras habent. Sequitur uersus xci,
Illi au duo ecagoni qui transuersam pastem crucis faciunt. metro elegiaco conpositis. quoq: prior hos uersus habet.
STIRPS QUOQUE SCA CRUCIS CONPLET CERTO ORDINE SCEPTRUM. HAECQUE DECUS MUN
DI EST MAGNA SALUS HOMINUM HAEC. Posterior uero istos. CUNCTA TENET XPS BARATRUM
ORBEM ATQ: AETHERA CELSA. NAM REGIT ASTRA POLI HIC CLAUSTRAQUE CUNCTA DIEI

X

Quid ferat enuitam CORRVPTIO quid uere atur
debit aqui d laxet quid uincl atenaci ac edat
nunc decet ut uera XSPELARIS hoc mus abeato
carmine de pro mat cruci sar dua dicat et acta
hoc merito uox fau CEOMNIS hoc pers onat arte
os digiti plectrum uota cor lingua loquella
quod cecidit bello TORVS dracono xius ille
arte uenenat a homine mtrux qui expulit eden
traxerat atque cadens de cael i lucifer arce
terti a ma dinferni fumanti as ulfor est agna
astrorum partem secum qui afraude superbus
tempt auit super ons ses imi lare super num
ingeli dastatuens a qui lonis sedet tribunal
agnus hunc que lupum super auit iure potenti
eripuit praedam studia que feroci apressit
MOAT gentes explaCIOAd sacra nunt IACURa
conuertit melior anotans caelestia donans
NEALBOORTULEDAT HUIC CAST o fabula IAMSIN
robore consurgit quido gmat a sensit aperta
NEAREATOSCANTUS VBPLETRexarida hAUSTAqE
inque sacra laude fecunda germinis auctor
ISTAENperfidiam CAUSAT praemune re CELLIt
uirtus larga cruci s dimittens debita mundo
deni que hoc numero manifestare demtio toto
quod fuerit mundo daniel is septuaginta hoc
ebdo mada es ignant ut praeuaricatio certum
accipere tfi nem peccatum et noxa et inique um
iustitiam q; aeternam addu cere ipse creator
ieremias decies septenos scripsit et annos
post quos ipse suos auinel is solue ret auctor
at moyses sanos monITVDIS creuerat ipse his
quos docuit tolerans seniores septuaginta
saecula pacifica NSCRVXUSTRAST o tabeato
fami ne euangeli i de calogi et foed ere clarO
nec eris inscriptAIMPOSKeori psa figura en
inquinis sensus summis de s quod pi ecunctos
magnificet et placiTEIUSto tibi iure fauere

Septuaginta quippe numerū praesens forma scae crucis sparsis litteris conscripta demonstrat. quo nobis intimatur omnia mysteria quae idem numerus continet. honori scae crucis decentissime conuenire, Nam septuaginta anni captiuitatis quos hieremias proph. praedixit populo sacrilego futuros. quid aliud significant. quam omne tempus istius uitae. quod per septenarium dierū numerū discurrit. quo propter peccatū primi hominis damnati sumus. et poenis et rumnisq; affligimur. et uariis tribulationib; atq; angustiis cotidie afficimur, Sed quia finem captiuitatis post lxx annos idem pph. pnuntiauit: hoc ni fallor insinuat qd in fine mundi captiuitas nra perfecte dissoluetur. quando nouissima et inimica distruetur mors. quando simul et de animae decore et de corporis immortalitate sine fine cum xpo gaudebimus. Atq; ideo in scae crucis forma haec ratio opportebat demonstrari. quia ipsa per xpi passionē huius gratiae nobis contulit effectū, Cui rei concordant ipsa uerba pph. quae ait. haec dicit dns. cū coeperint impleri in babylone lxx anni. uisitabo uos et suscitabo super uos uerbū meū bonū et reducā uos ad locū istū. Ego enim scio cogitationes pacis et nō adflictionis: id est nobis finē bonū et patientiā. et inuocabitis me et ibitis et adorabitis me et exaudiam uos. quaeretis me et inuenietis. cū quaesieritis me in toto corde uro Inueniar a uobis ait dns. et reducā captiuitatem uram et congregabo uos de uniuersis gentib; et de cunctis locis ad quos expulsi uos dic dns. et reuehi uos faciā ad locū a quo transmigrare uos feci. et reliq. Quid est enim qd dicit pph. cū coeperint impleri in babylone lxx anni. uisitabo uos et suscitabo super uos uerbū meū bonū. nisi qd dicit apts. quando autem uenit plenitudo temporis misit dr filiū suū factū ex muliere factū sub lege id est qui sub lege erant redimere et id est adoptionē filiorū recipere nos: Et tre. In nouissimis inquit diebus locutus est nobis dr in filio suo que constituit heredem uniuersorū per quem fecit et secta. Cū coeperint impleri dies. non cū completi fuerint. quia in consumatione mundi. sed in nouissima aetate seculi incarnatus est xpr: et per uerbū euangelii illuminauit credentes. atq; per passionē et resurrectionē suā restauraut genus humanū. qd enim bis in hoc capitulo reuersionem pdicat. hoc est in eo qd dic et reducā uos ad locū istū. Et paulo post subiungit. et reuehi uos faciā ad locū a quo transmigrare uos feci. potest intellegi qd animae reuersionē ad requiem in prior sententia et in secta corporū resurrectionē ad gloriā insinuet, Post mortem ergo sco rum animae modo in paradisum uadunt. et in fine mundi recipientes corpora sua regnū intrabunt aeternū. Septuaginta uero ebdomadas numerauit daniel pph. usq; ad xpm quando finem accipiet delictū et peccatorum et adducetur iustitia sempiterna, Uerum ut haec apertius elucescant. Ipsa iam angeli ad pph. am dicta uideamus, Lxx inquit ebdomadae abbreuiatae sunt super populū tuū et super urbem scam tuā. Id est consumetur peccatorum et finem accipiat peccatū et delebitur iniquitas. et adducetur iustitia sempiterna. et impletur uisio et pph. ia et ungatur sanctū sanctorū et reliq. Nulli dubium quin haec uerba xpi incarnationem designent qui tulit peccata mundi. Legem et pph. as implebit. Unctus est oleo laetitiae pr pasticipib; suis, Numerant ergo isti ebdomadas per septenos annos distinctas a xx anno regni artaxersis regis quando nehemias princeps eius imperauit ab eo restaurari muros hierusalem. templo multo ante cyro permittente constructo. Quae ipse abbreuiatae esse scribunt. hoc est sed lunae computū duodecim mensium lunarium. Hinc fiunt anni cccc xc. quia ad solem redacti faciunt anni cccc lxxv. Ad eius uero baptismū quando unctus est spū sancto descendente super eū spū sco sic columba. non solū ebdomadas vii et lxii fuisse completas. sed et partem iā septuagesimae ebdomadis inchoatam. et per ebdomadas inquit lxii occidetur xpr. et non erit ei populus qui eū negaturus est. non statim per lx duas ebdomadas. sed in fine septuagesimae ebdomadis occisus est xpr. quā ideo quantū conicere possum segregauit ac distinxit. quia de hac erat plura relaturus. Nam et xpr in illa crucifixus. et apto per fido non modo in passione uerū continuo et quo a iohanne pdicari coepit negatus est, Confirmabatur multis partū ebdomas una. Ipsa uidelicet nouissima. In qua uel ioh baptista dns et apti pdicando multos ad fidem conuertere. et in dimidio ebdomadis deficiet hostia et sacrificium. hoc est xv anno tiberii caesaris. quando inchoato xpi baptismate hostiarū purificatio fidelib; paulatim uilescere coepit, Et merito quia quanto magis ad ppm quabat ueritas umbra secedebat. Dignū et iā erat id quando ipse saluator In cruce fixus uoluit hostia regalis per uelū desinere et uictima. et quando uerus agnus dei xpr pro totius mundi peccatis immolatus est. tipicus ille deficere et qui pauitur gentis liberatione Intestimonium occisus est. Item lxx prbos moyses dni mandato populo pstulit. id est ostendere et ex solum modo quip spr sci igram legem spiritaliter intellegunt. id est oneros esse. aliis magisterium prebere; Et hoc in scae crucis decem numero ostendi. quia non est inuentus neq; in caelo neq; in terra neq; subtus terrā qui aperire et librū et solue et signacula eius respicere et q; illū. nisi agnus qui in medio throni stat tamquā occisus habens cornua vii. et oculos vii. Leo qui de tribu iuda radix dd. qui clauem tenet et claudit et nemo aperit. aperit et nemo claudit. qui datus est in lucē gentium id est aperire et oculos caecorū. et educere de conclusione uinctū de domo carceris sedentem In tenebris et umbra mortis. Sunt quidem hic figure scae crucis quinq; rhombulae dispositae. quae simul numerū lxx continent. singillatim uero unaquaeq; xiiii, harumq; iii. unū uersum tenent In longitudine a summo incipiente et in ima desinentem. Ita

CRUX PIA CONSTRUCTA HIC SUPERAST IUI INCULA MORTIS. Item in latitudine iii tumulae alium uersum tenent ita. MAGNA BONA ET SCA HIC SUPERAST CRIMINA SAECLI. Medi et lateraes crucis utrique uersus communis est

tepateralmepolidoctoremcarminei nisto
rectoremqueuocofelicibusannuecoeptis
tupiusetclemenssensumdansuerbaq;castra
uttuaquidprimasignetlexpanderepossim
adcrucisaeternamlaudemlegis q;secundae
iusdemonstrandumuotaritusqueperennes
Cumprimumhaecri[redacted]ratiomaximarerū
exortaestexinui[redacted]cisalmarefulsit
floriacumdonolu[redacted]eauitetaruahaec
cunctasimulrecr[redacted]q;nuncdextera xp̄s
etueralucisdans[redacted]cumcrucesaeclis
namgenesisuitae[redacted]mirabilelignhoc
Intercunctafuitplantatumquodparadysa
uiuificanslignatribuensetmunerafructi
hocpatriatq;isacuexitmultandusadaltar
oratet[redacted]hoc[redacted]tis[redacted]erorum
euehor[redacted]uia[redacted]ium[redacted]nitore
nuptac[redacted]iui[redacted]b;ue[redacted]relud
udattr[redacted]hos[redacted]bma[redacted]cantat
etpleb[redacted]neio[redacted]ure[redacted]ophaea
laudēi[redacted]dī p[redacted]q;tr[redacted]eteoum
hocmaretestaturuictricesorbitacalles
atueterēhoclignumlegisdulcauitabrsum
bispetramexcudituiuamproduxitetundam
Namqueamalechca[redacted]icitprimitusirā
signumhuiuspari[redacted]endeleuitetilli
botrumhocuectep[redacted]otauexituterque
uectorumuotiset[redacted]busomnialaudant
donadeiterrishi[redacted]ainesseepularum
quisbenemrsteri[redacted]uel dicerecuncta
riteualetcruxdonatuacuinonsatisomnis
linguacreaturaepoteritdepromerelaudē
hostiatepatrisaeternidedicauerataram
uitaeserpentemexaltastiettupiecristū
monstrastipopulodeteetqiddicerepossū
cunctabonadederasdemebasetmalacuncta

Quisquis legis primae plenam desiderat habere notitiam. necesse est. ut huius figuras omnia manu sit dei factum
manere semper sed revoluat. et conparans priora posteriorib; recolat semper. omnia in figura contingebant illis. semp
tamen ad correctionem nostram in quos fines seculorum devenerunt. et quod exemplar et umbra deserviunt caelestium. et
item. umbra enim habens lex futurorum bonorum non ipsam imaginem rerum. umbrae enim non sine ulto corpore fit. sed
tamen ipsa in se veram et integram speciem corporis non exprimit. Quapropter oportet ut quisquis veritatis ama
tor est. si umbram prius videat. ad verum cuius ipsa umbra est. ocius oculos convertat. nedum in umbra penitus
intuitu hereat. veritatis fructum neglegens perdat. Lex ergo haustum sitientibus praebuit. sed sine ligno
potabilis non fuit. Ostendit quippe dominus morsi lignum. quod mittens in aquam omnem amaritudinem in ea ab
sumpsit. et quae prius populos sitientes vano alliciebat aspectu. ligno in misso omni dulcissimo refrigerabat
potu. Itaque secundum apostolum Lex quidem est sancta. et mandatum sanctum et iustum et bonum. Sed lex spiritalis
est ut idem dicit apostolus et non in vetustate litterae. sed in novitate spiritus debet intellegi. littera enim occidit.
spiritus autem vivificat. Lex ergo spiritus vitae in xpo ihu liberavit nos a lege peccati et mortis. Nam quod impossibile erat
legis in quo infirmabatur per carnem. misit filium suum mittens in similitudine carnis peccati. et de peccato dam
navit peccatum in carne. ut iustificatio legis impleretur in nobis qui non secundum carnem ambulamus sed secun
dum spm. Scriptum quippe est in lege. maledictus omnis qui non permanserit in omnib; quae scriptas sunt in libro legis
ut faciat ea. Sed quoniam in lege nemo iustificatur apud dm. et quicumq; ex operibus legis sunt sub maledicto sunt.
xpus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictum quia scriptum est. maledictus omnis qui pendet in
ligno. ut gentibus benedictio abrahae fiat in xpo ihu. ut pollicitationem spiritus accipiamus per fidem.

Igitur cum destructa sit maledictio legis per crucem. et eius amaritudo per ipsam conversa in dulcedinem. dignum
est etiam ut in eius effigiem disponantur libri legis. ut congruentia operis in hoc innotescat et mysterium sacram
tum appareat. Ergo in capite id est in culmine scae crucis sit positus liber geneseos. quia ipse caput est et primus
omnium librorum. nascens quod in principio fecit dus caelum et terram. utique per filium unigenitum dus pater
id est per verbum suum coaeternum sibi. de quo dicit psalmista. verbo dni caeli firmati sunt et spu oris eius omnis vir
tus eorum. hinc dicit et evangelista iohannes. Oma per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil. In mare vero paste
crucis hoc est in pede sit positus novissimus quinque librorum legis id est deuteronomium. quod interpretatur
renovatio legis. utique significans evangelium in quo cuncta quae lex figuraliter atque typice protulit. ut ha
ctenus aut spiritaliter sunt enodata. ac nostri saluatoris ore reserata. Iure ergo in capite crucis geneseos.
et in fine deuteronomium consistunt. quia eum quem lex narrat in principio temporis cum patre oma condi
disse. In fine temporis hunc evangelium refert cuncta per crucem renovasse. Exodus vero bene in dextra
ponitur. in quo scriptus filiorum israhel de aegypto conscribitur. et ibidem plura ad no facta miracula narrantur.
iuxta illud psalmistae. dexterae dni fecit virtutem. et item. qui percussit aegyptum cum primitivis eorum. et
eduxit israhel de medio eorum in manu forti et brachio excelso. In sinistra quoque liber numeri est positus.
quia ipse sinistras congregationes chore et dathan et abiu contentiones contra moysen et aaron levavisse deseri
bit. et per dni potentiam eius conpressas. At leuiticus in medio omnium stans crucis mediatatem tenet.
quia illum pontificem designat. In plurimo ritu sacrificiorum. qui in ara crucis semetipsum obtulit hostiam immaculatam
deo. ad exhaurienda multorum peccata. et pro transgressoribus exorans exauditus est. pro sua reverentia.

Ergo in quinq; tetragonis. quinq; libri legis quinq; ubique hic notantur. qui sunt iuxta ordinem tetragonorum lo
co sexto. et senarium in semel multiplicato. Sexies enim sem faciunt in plana figura septem tetragonum. quod sunt
xxxvi. Est qq primus ubique tetragonus in apice crucis positus. Iste. TE GENESIS CRUX ALMA BEAT TUA MUNE
RA LAUDAT. Secundus ubique est. qui in tetragoni dexteri cornu positus est. hic. EXODUS ATQUE CANIT TRAN
SITUS CARMEN AMORE. Tertius namque in medio crucis est sicut IURA SACERDOTIS LEUITICUS
OPTIME PSALLIT. Quartus quidem in sinistro cornu scriptus est ita. AST NUMERUS CANTAT MAG
NALIA MIRA TRIUMPHI. Ultimus etiam qui in ultimo tetragono id est in base crucis discriptus est. ita
sonat. NAM DEUTERONOMIUM RENOVANTIS GAUDIA DICIT.

pergesaluti feramspeciosodiceREUERSu
musacRucisdomini LaudēsolamenetactUm
inquamorsuictaestcunctadimisapiacLa
LuxRediitmundouenitaetcummunereuenit
adamnampRimustuLiTomniadignadecoRis
pRogeniexotoranoCuAcumpabulasumpsit
cunctauenustaboNaREMearunteaRabeatq
cūaduenitiesusAdampiEinaRuasecundus
uniusexhominiSscelereTotdamnatuLeRe
lnRebuscunctiperituRietmoRteminoRes
uniusatqehominisdonosaLuantuRubique
cRedentesomnesfRuituRiaeLucesupeRna
deniqueRegnauitperLignumnoxiacuncto
moRsetiammundodominansetsoRtebeatum
captiuaRegnumperLignūacpeRditomne
etnocuoSmultosamiseRatiNpRobaquOndā
entotiTRIbuitchRistusutIAnuasiTHinc
oRbimVndoNamspeciemtotaMaCpiuShiCis
constituitTollensdiRasaRasHuIciNtus
etdEdeRatLuCemcoRdisetpAngeRepaCtum
pRimushomoteRRenuseRatetpignoRatota
teRRenagenuitmoRtisquisdebitaLiquit
posteRioRueRusfueRatcaeLestisetadam
caeLestisquemanetcuiusgeneRatiotota
hicdominusmunditeRRaepontiquepoLique
RegnatinaeteRnumdonatcumRegnabeatis
quattuoRipsedabitTotiusconditoRadam
iureplagasoRbistAmQamdenominedictas
cuiusLuxuiRtusdOminVmestantuRubique
enanatoLdysisaRctonmEsembRiahaecsic
designantodisARTEENDECetutpiecuncta
auctoREmdominumcognoscantLaudebeata
etceLebRentcRistumqodueRefiLiusipse
summisitpatRisetdexteRaueRatonantis
cuiuscuRabonaestractimediciNasaLutis

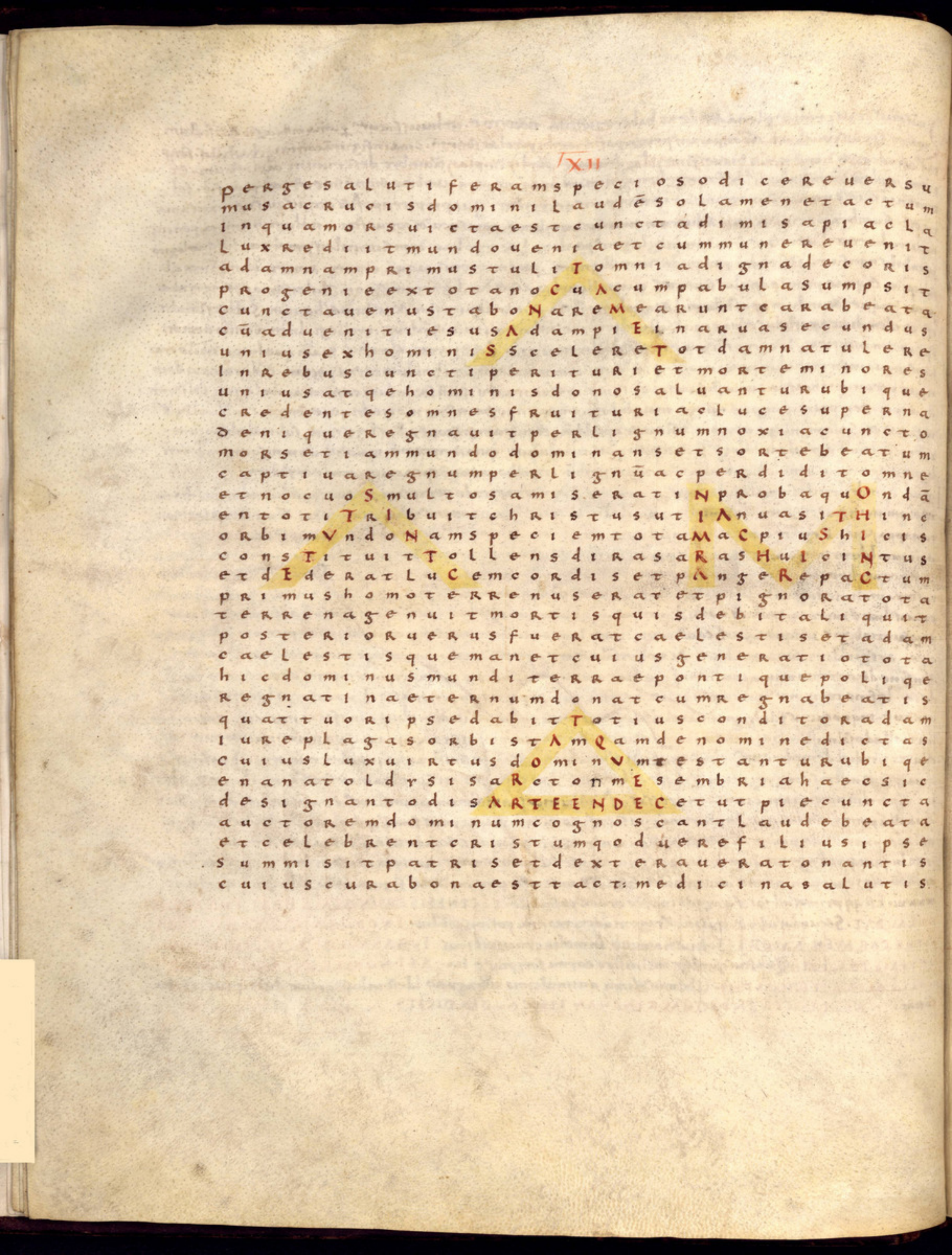

Quid ergo sibi uelit haec figura & haec conscriptio oportet intellegi. Nomen enim primi hominis
id est adam in figura & forma scae crucis dispositum est. de quo exortae sunt omnes gentes. & omne
genus humanum originem traxit. qui secundum apostolum forma est futuri uidelicet xpi.
de quo idem apostolus ita dicit. factus est primus adam in animam uiuentem. nouissimus autem adam
in spm uiuificantem. Et paulo post. primus inquit homo de terra terrenus. secundus homo de caelo
caelestis. qualis terrenus tales & terreni. & qualis caelestis tales & caelestes. igitur sicut por
tauimus imaginem terreni. portemus & imaginem caelestis. Et cur hoc dixerit statim causam
subiunxit. hoc autem dico fratres qm caro & sanguis regnum dei non possidebunt.
Recte enim nomen adam in crucem configuratum ponitur. in qua omne genus humanum per
xpm liberatum esse cognoscitur. Nec in alia forma species redemptionis nostrae magis conuenit
haberi. quam in illa ubi plagae totius mundi potuere comprehendi. quae scilicet scae crux est.
quae iacens totum orbem mensurat. de qua posita ait. quattuor inde plagas quadrati colligit
orbis. splendida auctoris de uertice fulget eous. occiduo sacras lambuntur sidera plagae.
arcton dextra tenet medium leua erigit axem. cunctaque de membris uiuit natura creantis.
Et cruce confixus dominus regit undique mundum. Hoc idem & in nomine protoplausti olim
designatum fuit. scilicet adam. In cuius uocabuli quattuor litteris. quattuor orbis terrarum par
tes per grecas appellationes demonstrantur. Si enim grece dicantur orienes occidens aquilo
meridies. sicut plerisque locis sae scripturae commemorat. In capitibus uerborum inuenies adam.
Dicuntur enim grece memoratae quattuor mundi partes. anatole dysis arctos mesembria. Ista quat
tuor nomina. si tamquam uersus quattuor subinuicem scribas. In earum capitibus adam legitur.
& inde intellegi datur dominum orbis eum ee creatum. & significare eum qui in cruce quadrata totius
orbis futurus erat redemptor & reparator. unde & secundus adam dr. Hab & quoq; idem nom in se
mysterium incarnationis xpi. si numerus in litteris eiusdem nominis secundum grecorum regulam.
qui ad litteras suos numeros conputant intendatur. A enim in numeris apud grecos significat unum.
D quattuor. A iterum unum. & M xl. Coniunge hos numeros iiii. & fiunt xlvi. Et hoc est quod
iudaei in euangelio xpo respondisse leguntur xlvi annis aedificatum e templum hoc & tu in tribus diebus
excitabis illud. quod euangelista intellegens dixit. hoc autem dicebat de templo corporis sui.
Quia dns nr ihs xps de adam corpus accepit. non de adam peccatum traxit. templum corporeum inde
sumpsit non iniquitatem quae de templo pellenda e. Ipsam autem carnem quam traxit de adam.
maria enim de adam & dni caro de maria. iudaei crucifixerunt. & ille resuscitaturus erat ipsam carnem
triduo. quam illi erant in cruce occisuri. Et ita illi soluerunt templum xlvi annis aedificatum. & ipse
in triduo resuscitauit illum. Benedicamus igitur nos dm patrem omnipotentem. qui per uerbum suum
sibi coaeternum formauit nos. Benedicamus & dnm nrm ihm xpm filium dei unigenitum. qui per
mysterium incarnationis suae in cruce reformauit nos. Benedicamus & spm scm. qui per gra
tiam suam inluminatos uitae aeternae consignauit nos unum & solum dm omnipotentem & aeternum in mysterio
inaestimabilem inconprehensibilem inmortalem inuisibilem. Illum unum desideremus a quo & bea
bimur. Illum solum & toto corde tota mente tota uirtute diligamus. in cuius amore in aeternum iucun
dabimur. Ad illum tantum cupiamus. illique solum in hac peregrinatione ingemiscamus. qui nos
in caelis in conspectu gloriae maiestatis suae remunerabit. & sine fine laetificabit. Ipsi gloria
& honor & potestas & imperium in saecula saeculorum. Ast hic in quattuor litteris grandioribus nomen
adam. per paruiores litteras. quin quia gesta & una. talis conscriptus e. ubi sus. secundum ordinem litterarum nominis ad
legendus sita. SCA METRO ATQ ARTE ENDECET UT SINT CARMINA XPO HINC

arborodorepotens FRONdosouertice lata
quasummauere sacROVT luitordinebertas
ortusditatusetpaRCVinullusinorbeest
floribusetfoliisMILLenogermineduies
omnesexcedensaltASGRauitudinesiluas
cumtotampieMAGNVSVESTITHonos q: decus q:
ambituerushONORLAETUSLOQuiturea uoto
stanshomoliVORHOCNATIONIdenegatatri
demonishorrendusREMSciRIlaudemouer
arborsolatenensuARIosuirtutecolores
purpureoregissubTACturescidafulgens
aeternOESRadiostANTintenampIENVincte
edestVRRitaeexhoCDUdumestnoNNEbeata
machiNAEtipsadeiaraetquiusiTSVprema
LarhoCNEestetmiraLucernahocOTIatota
agn:hoCSTatuitsignansqoqueriTEVIando
VERASALVSISTAquoduerusFONSBONITATIS
ESTBENEDICTIOq: sacrauitAMORPIETASQVE
SANCTASALUTISLuxetuitaREDEMPTIONERA
inq: domVPRincepsdonumdatpaciINorbem
iuraq: AMIcitiaehincfirmauitdapcsuitq:
associTAAntiquinisusq: texitiemSNorscū
inlecEBRiLusuciRCAIgnemnoxiAENimsic
pellaxDEcipitetsOCOrdemubiINQietato
conspexituotoiāARRIdensuinxitaperte
otucruxspeciosaoPINuspulchrioromnia
quaeuincisnemoraOCAedrisaltioripsis
monstrasnamENNMERORADIANTidonabeata
aduentuiesuSQVAEINIVSPRObusotianutu
istuleritdaBATIISSEBEATEeumprieuenit
egrediensuLuahucETBLandonuminesemet
signauitcaelosterRENaetconderereregna
utdudumsanctiLinGVAceciinerepropheta
feceritthiccelsadOCTordumconditiima
imperiūenq:humeriSTAntositqodpierregi

Hae igitur cruces quattuor triplici tramite conscriptae. ostendunt in semetipsis per litterarum seriem numerum dierum. quod dni corpus secundum ecclae fidem in utero uirginali constructum atq; compactum e. templum uidelicet illud qd a iudaeis destruendum. et a se intriduo resuscitandum pdixit ipse saluator. Quod ut manifestius fiat. ponamus unum capitulum et libro sci augustini de scta trinitate quasto. qd ita scriptum e. Et in merito inquit in aedificatione dominici corporis in cuius figura templum iudaeis destructum triduo resuscitaturum eo dicebat. Numerus ipse senarius. pannoposcitur intellegitur. Dies enim quadraginta et vi annis edificatum templum. et quadragies sexies sex fiunt ccl.xxxvi. Qui numerus dierum completur nouem menses et vi dies. quitamquam x. menses parientibus feminis inputantur. Non quia omis ad sextum die post nouem menses peruenit. sed quia ipsa perfectio corporis dni tot dieb; ad pastum perducta conpertitur. sicut a maioribus traditum suscipiens ecclae custodit auctoritas, Octauo enim die et aprit conceptus creditur quo et passus sepulcro nouo quo sepultus e. ubi nullus erat positus mortuorum nec antea nec postea. Congruit ut et ipse uirginis quo conceptus e. ubi nullus seminatus e. mortalium. Natus traditur viii kl ian. A illo ergo die usque ad istum computati ccl.xxx et vi reperiuntur dies. qui senarium numerum quadragies sexies habent, quo numero annorum templum aedificatum e. quia eo numero senariorum corpus dni perfectum e. quod mortis passione destructum triduo resuscitauit. Dicebat enim hoc de templo corporis sui sic euidentissimo et robustissimo euangeliorum testimonio declaratur haec augustinus.

De cetero autem illud intuendum e. quam congrue idem numerus formae scae crucis conueniat. In qua templum dominici corporis a iudaeis soluebatur. et a ipso dno resuscitandum parabatur, Ad hoc enim uenit xpus ut in carne q iam p mundi redemptione susceperat morteretur. Ad hoc mortuus e. ut in ipsa resurgeret, Quapropter intuebitur quomodo mirabiliter numerus id est ccl.xxxvi. In quattuor partes diuisus. cornua scae crucis uniuersaliter exprimat et singula crucis imaginem perferat, Lx enim et viii in unoquoq; cornu consistunt, quod etiam ni discrepat a superioris rationis similitudine. qua dictum est. ccl.xxxvi. numerum. nouem menses et vi dies complere. Sic ergo nouenarius et senarius numerus in toto excellebat. et secundum eorum denominationem omnis summa conputabatur. Ita et in passibus non minus eadem denominatio simul cum mysterio inluceret. Quid enim in nouenario. nisi nouem ordines angelorum. et quid in senario nisi homo qui in sexta die creatus e. Insinuatur, Utraq; enim creatura in crucis effigie denotatur quia utraq; per saluatorem in cruce reparatur. et a utraq; mysterium incarnationis dni honorabatur. quia in die natiuitatis eius ad laudem et letitiam utraque incitabatur, Unde lucas dicit. et subito facta e cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium dm et dicentium gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus bonae uoluntatis. et paulo post. et reuersi sunt inquit pastores laudantes et glorificantes dm in omnibus quae audierant et uiderant sicut dictum est ad illos,

Quattuor ergo cruces in hac pagina per quattuor loca pictae atque conscriptae. Hoc modo enim longitudo crucis uniuscuiusq; a summo deorsum tribus lineis singillatim legendis descendens. unum uersum continet. triginta nouem litterarum. similiter in latitudine per transuersum tres lineae a sinistra in dexteram tendentes unum uersum faciunt. et ita fit ut litterae quae in medio crucis sunt et utrique uersui comunes sunt nouenarium exprimant numerum. Illae uero quae in cornibus circumpositae sunt sexagenarium. Est autem uersus hic in longitudine crucis supremae xxxviii litterarum. FORMA SACRATA CRUCIS UENERANDO FULGET AMICTU. In latitudine uero iste eiusdem litterarum. MAGNUS UESTIT HONOR LAETUS LOQUOR HOC NATIONI Infimae quippe crucis in longitudine hic est. CORPORIS ERGO SACRI CONSTRUCTIO IN ARTE BEATA In latitudine quoq; iste. ENUMERO RADIANS QUAE IN TUS PROBATIS SE BEATE. Et in dexterae crucis longitudine hic uersus. NUNC CANAM AT EXORANS LAESUM ABDERE ET UDAPIARE Et in latitudine iste; Legendus est; UERA SALUS ISTA EST BENEDICTIO SANCTA SALUTIS Nam in sinistrae crucis longitudine talis e uersus. IN TOTO IPSE MANENS TENET IPSEQUE UIUIT IN OMNI Atque in latitudine talis. TONS BONITATIS AMOR PIETASQUE REDEMPTIO UERA;

Dignumopusetclarumuictoris psallereregis
uexillumsignedominantis laudetriumphum
quomundumeripuitnoCulqoetsceptratyrannis
distrucsitreprobaNsReCtoris regminafalsa
quobenesustentatcaElVmpelagusquesolumque
cuiusinorbesacraexfuerittnãaltatioquando
mysterioadcurrensnascentisaborginemundi
annorumsaeclisenieSHAecattulitatquehinc
luresacraefideiplebEsconcurrerescriptis
credentesfecitprobaCondtoromniacondens
temporacumnumeroconcordansounctasacrato
cunctaquiadominusrenouauitsaeculapriscas
sanguinenamrecreanSPErfecitcunctacruore
lambonusinprimistunCfinxitquaeexadiebus
principiutgenesisplESanctodogmatepandit
qodhominemfaciensconplessetfactacreator
sicquediesextahominemreparandoredemptor
sabbatademonstransceleblauitsabbatauere
eNpATraTHVncNUMerũSUS sumQUOdpASSiofALSo
ObPeTatiNdepREmattEmptantEhancVsiaNaRti
oCcVmbatCuraRUMutulnctaeSTParsSitadIRVm
quodnumquamposthaecfallacisfactiopleblis
lamostentetpandatpietatissedprobauirtus
dogmataueradeiperecunctahaectemporamundi
sanceficarecrucem BENedicerereregnafutura
qaeessetsaluatorbenEdictapotentiapatris
nempedaturusseissummONouapraemiachristus
quosmonitisflexitdocuitquosuerbasalutis
quospiacordefidesoperisquosinfulauestit
atcrucisshaecspeciesTRibuitsolaminafidis
materiamlaudisbonitATẽhincsciirecreantis
quipiusomnipotensuiTamdeditantesalubrem
quandohominemuoluitparadrsumsortetenere
etpostlapsafugammiserans quoqnoluitipsum
fraudeperirelupihaNcMaximecondtoraracem
sedcrucisaduitamuOtOdEdicauerratorbihuic
uirtutũutnumeroeueHeRetadsceptrasuperna
spesamoratquefidesomnesquossanxitabaeuo
perpetuodignoschristiuenerabileuisuhinc

Ire quoq; iiii illa animalia prophetica circa agnũ stantia similitudinẽ crucis & primum quae uisio hiezechielis atque apocalipsis iohannis commemorant. quae ezechiel in medio ignis uel electri ee scribit. & ioh in medio sedis & in circuitu sedis.
Sed ezechielis uerba de his prius uideamus qui inter alia ita scripsit. similitudo autem uultus eorum facies hominis & facies leonis ad dexteris ipsorum iiii. facies autem bouis a sinistris ipsorum iiii. & facies aquilae ipsorum iiii. & rtq. Joh uero ita scripsit. Et in medio sedis & in circuitu sedis. iiii animalia plena oculis ante & retro. Et animal primum simile leoni. & secundum animal simile uitulo. & tertium animal faciem habens quasi hominis. & quartum animal simile aquilae uolanti. Et paulo post subintroducit aliam uisionem ita dicens. & uidi & ecce in medio throni & iiii animalium in medio seniorum agnum stantem tanquam occisum habentem cornua iiii. & oculos vii. qui sunt vii spiritus dei missi in omnem terram. Cum iiii animalibus & in iiii faciebus eorum pphetae & apostoli concordent licet in aliquibus differant quaemodo non uacat dicere singula. Uideamus quid ille situs significet hoc iiii animalium quem joh se ipsum in circuitu sedis esse & agnum qui in medio throni stat. Nonne crucem domini. Quando ergo dicit in circuitu sedis iiii esse. non aliud ueritas illum significare uelle quam iiii partes id est ante & retro. dextera & sinistra. quamuis ad positionem locum tenent, cetera uero in localem aliquid huiusce modi diffinire non possunt. Haec ergo iiii partes quid aliud significant quam iiii cornua crucis. si haec ita illam considerare uelimus, Agnum uero qui in medio sedis est. quid aliud quam mediam crucem tenere intellegimus. Ipse enim in ea confixus est. qui abstulit peccata mundi, Quattuor quippe haec animalia. iiii euangelistas significant ut sectae tradit auctor ipse. hoc est matheum marcum lucam joh. quiuere in sede crucis speciem conscribunt. quia passionem domini & presentem lectionem in libris sui eugelii omnes concordes testantur, Matheus uere in imo positus speciem hominis tenet. quia in principio eugelii sui genealogiam saluatoris disseribens ex tempis patentibus eum carnem adsumere intimauit, Marcus uero & luc quasi iam altius constituti regiam in eo potestatem & sacerdotalem dignitatem significant. quod prius hoc est marcus speciem leonis habet. In quo leonis in his uerbis uox iugiter audit. uox clamantis in deserto parate uiam domini rectas facite semitas dei, Nam amos dicit. dns de sion rugiet & dabit uocem suam, Leo est rex bestiarum. Unde salomon dicit. sicut fremitus leonis ita furor regis. & in genesi patriarcha iacob de iuda unde rex & unde xpus carnem assumpsit dixit. Catulus leonis iuda ad praedam filium ascendisti rex ecce ut accubuisti ut leo & quasi lena quis suscitabit eum. non auferetur sceptrum de iuda & dux de femoribus eius donec ueniat qui mittendus est. & ipse erit expectatio gentium. Alter quoque hoc est lucas. utuli similitudinem tenet. qui a zacharia sacerdote in templum suscipitur. Ipsum dnm & ita de cognatione sacerdotali secundum hominem natum testatur. cum angelum narrat ad mariam matrem eius dixisse. & ecce elisabeth cognata tua accepit filium in senectute sua, Et ad dauid per nathan genealogiam saluatoris ducit. ipsum sacerdotem esse in sinuauit, Joh autem speciem aquilae in se ostendit. quiuere in arce crucis consistit. quia ad altiora uolans sublimia ex pi diuinitatis mysteria explorat. & quasi in ipsum solem deitatis mentis oculos figens statim in principio eugelii sui de diuinitate xpi & eius sermonem ita. In principio erat uerbum & uerbum erat apud dm & dus erat uerbum. Quattuor eugelia a iiii euangelistis conscripta. iiii flumina paradisi de uno fonte procedentia significant quia sicut ipsa & una matrice fontis procedentia totam terram rigauerunt. ita ab uno uero fonte hoc est xpo aqua quisque bibit nostra & in aeternum. iiii euangelia emanantia & per pdicantum ora diffluentia totum mundum aduiuentum fructus germinandum irrigant. Habet diuinitus iii rotae quae sequebantur iii animalia. iiii facies & iiii alas habentia, Quae autem propheta dicit. quae apparuerunt rota una super terram iuxta animalia habentia iiii facies. & statim subiungit plurali numero & alas pleni rotarum & opus earum quasi uisio maris & una similitudo ipsarum iiii & rtq. potest ad intellectum huiusce rationis transferri. In rota enim una. iiii species rotarum apparuerunt. quia iiii euangelia in una passione saluatoris concordarunt. Tantam ergo similitudo erat rotarum iii. sequentium animalium iii. ut una rota uerissime crederetur. Tantaque similitudo est in narratione euangelistarum. ut uno spiritu dictata facillime approbentur, Et per iiii partes earum ibant rotae & non reuertebantur cum ambularent. quia per iiii plagas mundi docendo discurrunt euangelia. nec regredi nec abnegare quod docent. quia ueritas tenorem obseruat rectitudinis. nec deflectit in obliqua falsitatis. In ipsis quippe iiii animalibus scriptis sibi conuenientia. hoc est iuxta auctoritatem eorum significantia, quod de domino saluatore predicent. Nam in specie hominis de eorum scriptum est. hic uersus. MATHEUS HUNC HOMINEM SIGNAUIT IN ORDINE STIRPIS. Leo uero haec habet uerba. MARCUS REGEM SIGNAT. Imago quoque uitulii haec continet. DAT LUCAS PONTIFICEM. At aquila in arce crucis consistens hunc sonat ubertim. ALTIUOLANS AQUILA ET UERBUM HAUSIT IN ARCE IOHANNIS. Tenent & iii castra haec eadem animalia. in quibus principales eorum septem ecclesiae deuotantur. Unde in euangeliorum primae partes demonstrentur, Agnus quippe qui in medio stat. habet in capite & in cornibus scriptum. SEPTEM SPS DI. Quod idem significant septem cornua & vii oculi; In corpore uero reliquorum tenet sententiam baptiste iohannis de se. ECCE AGNUS DI ECCE QUI TOLLIT PECCATA MUNDI. In cruce nempe quam gestat in capite. ostendit scriptum grecum nomen. YOS. quod interpretatur filius; significans quod haec imago non agnum quem lib communem, sed agnum di filium demonstrat.

XVI

Spiritusalmeuenisu peradirectusabarce
uttibideuotammente tetbenecredulacordat
tudedicesuatisquis spes quoqueuitaequem
expatrepromissum sapientiamitteresemet
promisitchristusanti quumlaudenouumque
altithroni donumcaret piapactiosponsae
incruceequāsponsusregalisanguinisostro
dotauitdesponsauit tinscammatesaecli hoc
cuidasergobenei nteellectusingulacarpit
mrsteriainternedoctus atqueomniapensat
qualiteripsapatris sapientiaxp̄sinorbem
tepignusdederitque sponsaenobilisarrā
essesuaeuoluitdum spsauctoresomnemhanc
formastietmolē.tu consiliscrutaberisillā
namq:creaturainuisa inconspectibusalmis
quetriteesaiasciofeptihisdaresumis

spsapientiae tinteccluctum spsconsilii fortitudinis spsscientiae tqsaetatis spsetimoris domini

uitetebisenimmensenūinderesesatorifit
christusdansclarumandatūbinietamoris
utdeusextotocordi spsallaturhonoreipse
almusameturamorq: scientiacuideturomnis
exinutfratriscunctamplectenturamorem
quodcruxalmadeibenefactoscematesignat
namparssursumerectadeipiemandatamorem
transuersapacemdatqvamcūfratretenendā
constituitsanctaepietatissummusamator
cristusquicruceeratinfixushostiapacis
propteramicorumpius arbiterorbisamorem
dilectāponensanimamatq: exemplarelinquit
hunctusanctificans spsallendisempeeramorē
spiritusindemihi timoromnisnoxiusabsit
quatenusauctacrucisdiuinaegloriamecum
carmineperemaneatturplebiscarmineemutum
osetritefaciscaelestempsallerecantum

Scriptum ē in esaia · egredietur uirga de radice iesse · & flos de germine eius ascendet · & requiescet super eū spīs dni · spīs sapientiae & intellectus · spīs consilii & fortitudinis · spīs scientiae & pietatis · & replebit eū spīs timoris dni · Septiformis igitur grā spīs scī p̄ & pphetam annumerat · quae super florem illū iucundissimū requiescere dr · qui in canticis canticorū sponsae dic · ego flos campi & lilium conuallium, Uirgā q̄q & florē deq̄ prophēta narrau · Iudei ipsū dnm dicunt p potentia & regnantis & pulchritudine · Nos au uirgam dēm scam mariā de stirpe iesse p̄genitā · quē nulla habuit sibi fruitrem cohereditē · quia nullū habuit carnalis copulę coniugē, florē ū dnm ihm · q̄d & ex ipsa humanę naturę splendidissimē erupit · quia sine sordē p̄ & cariē & uirginali utero p̄cessit natus, q̄ & in carnis suae castitate candorē lilii demonstrau · & in sanguine passionis rosę rubōrē ostendit · Super illū ergo requiescit spīs dni · hoc ē a & na habitatione p̄manebit · quia in eo inhabitat omis plenitudo diuinitatis corporaliter · ñ enim ad mēsurā dat dīs spm · sed unicē eū dr pater oleo lętitię p̄ consortib; suis · & de plenitudine eius nos omēs accepimus · Quo igitur de exposcentē p̄ē · q̄d accepere spm sēm a patre · & ipsū dederit utraq; natura in eo monstrata ē · & humana scilicet & diuina · Accepit Ihs homo · dedit Idr, Nos au accipere hoc donū quidē possumus p modulo nro · effundere au super alios ñ utriq; possumus · sed Ihs hoc fiat dnm super eos q̄ id efficiat inuocamus · Sed quis potē · cur pphēta a spū sapientię numerare incipiat · & in spm timoris desinierit cū psalmista dicat Initiū sapientię timor dni · q̄d ita solui potē · pphēta ergo cū de flore uirgę q̄ de radice iesse egressurae erat pphēta au id ē dexpo quia ipsū in diuinitate coaeternum patri intellexit · & totius boni & sēctatis Immo serū omniū auctorē cognouit Ie cū tanta plenitudine sēctatis a caelis ipsū ad nos usq; descendere significare · & in nra mld ē · in humana natura tanta grām diffundere monstrare · & ab ipso fastigio spīalium donorum incipiens ad ima usq; p̄gredit · Quae ē bni maior gra · quā ipsū omprehendere certorē aq & p quē & in q̄ omia · & ipsam sapientiā a & na aq & p quā & in q̄ inlustrant omia p modulo nro plene atq; pfecte conspici · Utque minor quā ppter gehennae poenā a peccatis se hominē compescere · nec dū eni in grad superiores ascendit · q̄ in isto poenalit afficit · quia timor poenā habet · q̄ autem & ñ ē pfectus in caritate, sed ñ nisi pistū humana infirmitas ad superiora ual & conscendere · Atq; ideo dic psalmista Initiū sapientię timor dni · qua primitus deb & homo p̄timore ē a peccatis se cohercere · scientes scriptū q̄d dr reddet unicuiq; sēcū opera sua · q̄d q; impuribus in supplicū a & nū · Iustis au in uita a & na, & sic amore mercedis a & nę Inc & eros grad ascendere Ihs ē · in sēdm gradū Ipiussit & in tis fidē habens rectā · & nullū malū p̄ malo sed semp q̄d bonū ē reddens, nec q; maledicentibus re maledicens · sed & contrario benedicens; Intestinū q̄q Ihs scientiā habet bona eligere & mala sepbare · deuestere a malo & facere bonū · sequi pacē & odium spnere, In quarto Ihs fortissimus fismo ustitię incedens gradu · & ñ patiat se ullis compi p̄speris atq; ullis afficiaduersis · In quinto uero gradū Ihs ma uero consilio agat · & sēcūdū q̄d scriptura diuina docet obedientis faciat · id ē Ihs dimittat debita p̄ci missis suis · quatenus dimittat sibi dīs p̄ecata sua · misereat alterī Ihs uti misestus sit dīs · faciat amicos de mamona iniquitatis Ie cū deficiat recipiant illū in a & na tabnacula · semin & terrena Ihs & at cęlestia · perdat modo animā suā in hoc mundo Ihs in uita a & na custodiat eā · & his similia · In sextū Ihs intellegat dm · id ē tota cordis intentione illū p̄quirat · tractet · & inspiciat · & omm malos cogitatus cordis suo aduenientes subito euellere festinet · & paruulos suos ad p̄tra allidat xpm, Cū au in septimū ascenderit gradū Ihs ē in sapientia · Iam ipsū hominē exhibebit p̄fectū · & ex seruili condtione in filiū transit · & ñ in cesse habet Ihs aliquis doceat illū · sed sic unctio eius docet eū de omib; Et de l & tatus p̄fecta dilectione dei cestus effectus ē · cū apto · q̄d neq; mors neq; uita neq; angeli neq; pryncipatus neq; instantia neq; futura neq; fortitudo neq; altitudo neq; pfundū neq; creatura alia poterit eū separare a caritate dei quę ē in xpo Ihu dno nro.

Q̄d au bis hi enumerant eadem uidona spīs scī · duo nimirū significat p̄cepta caritatis · quae p̄ spm sēm diffundit in cordib; nris · siue duo testamenta q̄ p eundē spm dictata atq; conscriptas · quae in una cruce Ihs ē in una passione xpi conpacta atque adunatas · In cruce ergo xpi duo efficiunt unū · quia omē diuortium & inimicitia in ipsa dissoluta pacificataq; sōmā quae in cęlo & in terras · Dissertipsi ergo hic ideo florigerā crucem iii coloribus; p̄ei purpuri id ē hiacinthino purpureo · bissino & coccineo · Ut flos illi iucundissimi decore monstrate quę p̄phētica locutione appellat de stirpe Iesse · Iudei & ipso tū · quidelicet & speciosus forma p̄ filios hominū · & ipse Ihs omniū uirtutū decore in semet ipso ultra omēm mirabiliter ostendit · Nec enim ullū fas ē scōrum esse de ad & cellentiū claritatis ei p̄uenire potuisse · quia illū solū sine p̄ & cati macula constat natū ē, & q̄d & eris & pastę conferebat gra · illi totū & integro p̄ be · at natura · In hiacintho quippe intellegimus cęlestē ei in hominē conuersationē · In purpura passionis sanguinē; In candore & bisso corporis ei inuiolatissimā castitatē, In cocco q̄q p̄ci puā ac p̄fectā caritatē, His quidē omnib; homo xpi his in hominē natus se tenuis splendebat · quia totius decoris pulchritudine intus foris q; plenus erat; p̄ficiebat igitur puer ihs sapientia & aetate & gra apud dm & homines; Et uir factus · poplī testimonio laudatus erat dicens · bene oma fec · & surdos fecit audire & mutos loqui · Quid o Ihs nasua mundū inlustrans · atq; aegrotos seuis sanans · p̄ mostem distruxit mostem · & triumphans resurgens in gloria · Ascendit in caelos · sed & addexterā dī patris; In deuenturus ē iudicare uiuos ac mortuos & saeculum per ignem.

Sanctabeatapotensuitaelausgloriachristi
cruxuenerandadeitupro sperafunctiosaecli
dignabonaatquepiaxpoaf ficerasquiamembra
stipitesuspensaf flictos subcarceristumbra
deriperaspopulos regnum nsublimerepostum
quisderasquoniamspectatiolongapolorum
reddiratiurepiisbeatolimetstemmatedignos
nambonaquaeinterrampiusarbiteroresereno
seminadispersitsacramultiplicauitamauit
quaequesedensmontisorauitinarcemagister
discipulistribuens pactumpiafoederaiuris
incipiebatenimal mifico tuneordinesanctis
uirtutuhistitulis dominus piapandereditata
utbenedictapatris prolis hocdogmatesignet
cruxquiatotabonaconplectitetoptimaperse
datdocetalmaadnectitamantibusatquebeata
sicfelixdiuinamardoretremensprecemcordam
hicesflentesquistiamhostepiolaudaseruam
flentesquiscupiosnamhissursumomenadeum
quiscons ulaeternaacsitmiseratiocernent
dolatiolidq: refectiopastiolarcaetinarce
nonaltoaetiaconpetitorerepensquuesupern
opsestnuncualethicatqhocsatisinternacum
longeabsunthumilisuesolo quodpronusadorat
cumuerbumhaudsolummites sedinordinemores
omnitenensposcitsemperhoctemporequeomni
ergobeatorumestharitare inlucetuolentumet
octenohocnumeroutsuperarduadonareqrant
hocq:resurgentesregnum quiasicceruceuadent
cruxuiascalarotapatriaduxportatriumphus
uitabeatahominummeritorumetmaximamerces
binaquaterpositaenregnipiaformulapandit
sanctabonosbenedonapolumscandendomereri
cunctipotensqedeidominusshocomnipotentis
spiritusipsemodisuultpacisscanderesedem
septenosq:graduss uperisserexeratastrisquo
altapolihincpiepossebenignospanderetire
quoscomitaturamorratiolux lausbonauirtus
gloriastemmathronusqisadditurarcepolorū

Octo ergo beatitudinū series hic in specie scae crucis notatur: Ut cuncto fideliū populo innotescat ubi salutis suae habuerit initium. & ubi per fectionis suae inuenturus sit supplementū. quando per passionem xpi acceperit remissionem peccatorum. & per resurrectionem eius uitam & immortalitatem spem & aeternam. quando beatitudinis qq caelestis a nullo alio requirat integritatem quam a illo a quo consecutus est. de inferno redemptionem. Merito ergo scae crucis haec cuncta sacramenta conueniunt. quia per illam liberati pactum fidei & societatem populi ineunt unitatis; Ibi insinuatur amor ipse redemptio. Ibi demonstratur scam mox conuersatio. Ibi intimatur omnium uirtutum per fectio. ibi promittitur ad aeternam uitam resurrectio. Ibi aeternae beatitudinis speratur adeptio & uere felicitatis adquisitio. Nam quo per enumeratione actractatum spiritalium charismatum. deo cuncto beatitudinib; sermo haberi nobis placuit; Uide am quomodo haec uere sibi conueniant. & si hab trudo scae crucis hanc conuenientiam in se demonstrare ualeat, facenibeatus pater augustinus in lib quae de sermone domini in monte placuit nominare hui conuenientiae tale commemorationem tradicens. Uide ergo omnia & ia septiformis operatio spiritus sci de qua esaias loqr his gradib sententiisq: congruere sed int e ordinis. nam ibi enumeratio ab excellentioribus coeptat. hic uero ab inferioribus; Ibi namq: incipitur a sapientiae dei & desinit ad timorem dei. sed in ista sapientiae timor dni. Quap per sigradatim tamq ascendentes numerem primi bie timor dei. sed pietas. restiae scientia. quartus fortitudo. v consilium. vi intellectus. vii sapientia. Timor dei congruit humilib: de quib: hic dr beati pauperes spu qm ipsorum est regnum celorum. Id est non inflati non superbi de quib: apstus dic. noli altum sapere sed time. id est noli extolli. Pietas congruit miti b; Qui enim pie quaerit honorat scam scripturam. & non reprehendit quod non intellegit. & per eam resistit quod est mite. unde hic dr beati mites qm ipsi hereditate possidebunt tram. Scientia congruit lugentib; qia cognouerunt in scripturis quib: malis urnti teneantur. qua tamq bona & utilia ignorantes appetierunt. de quib: hic dr beati qui lugent nam qm ipsi consolabuntur. Fortitudo congruit esurientib: & sitientib: Laborant enim desiderantes gaudium de ueris bonis. & amore aeternis & corporalib; auestere cupientes. de quib: hic dr beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam qm ipsi saturabuntur. Consilium congruit misericordib. hoc enim unum remedium est. dum malis euadendi. Dimittam sic & nos dimittere uolumus. & adiuuem in qq possim alios sic & nos in qq possimus cupimus adiuuari. de quib: hic dr beati misericordes qm ipsi misericordiam consequentur. Intellectus cordis congruit mundis corde tamquam purgato oculo qui cernere possit qd corporeus oculus non uidet. nec auris audit. nec in cor hominis ascendit. de quib: hic dr beati mundo corde qm ipsi deum uidebunt. Sapientia congruit pacificis in quib: ia ordinata sunt omnia. nullusq: motus aduersus rebellis est. sed cuncta obtemperant spiritui hominis cui ipse obtemperando. de quib: hic dr beati pacifici qm filii dei uocabuntur. & paulo post subiunxit. & ista quidem posset in hac uita complere sic complacere in aptis et redimi. Nam illa omnimoda & in angelica forma mutatio qui per hanc uitam promittitur. nullis urbis & pompis potest. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam qm ipsorum est regnum celorum. hec octauua sententia qui ad caput pertinet perfectum: hominem declarat. significat postas se & eiusdem eiusdem octauam diem in nuptiis testamento & dni resurrectionem per sabbatum. quiete utique octauus dies idemque primus. Bene ergo omnis uirtutum series in gradibus distributur. quia omnis uita fideliū per incrementa atque augmenta ad altiora sublimatur. donec ad summam per fectionis id est ad caritatem. per quem illam uidetur et qui per fecta foras mittit timorem. per quam merentur iam habitare in se habere dm quia dis caritas est. & qui manet in caritate in deo manet & dr in eo. Quando ia sedata tentationum tempestate. tota in dei contemplatione est. dicit hinc psalmista. ambulabit deus iustus in uirtute uidebit dr deum in sion. & fiet in pace locus eius & habitatio eius in sion. et hoc ita per spiritalia charismata innotescit. quia per spiritum sci gratiam omne datum optimum & omne donum per fectum nobis concedit. Reliqui dem bi gradus in scae crucis forma disponuntur. qui per ipsam ad celeste regnum ubi ascendit. Sed quia per pasteris scae crucis. una quae erecta stat. altera quae per transuersum uadit. tragradi ipsi uii beatitudinum ad nos in illa dispositis. Ut abimo usque ad medium in erecta illi pasteris ascendant. & ut per transuersum illi pasteris ascensionis ordo ducat. Deinde rursum in erecta eiusdem pasteris in eaque transuersum ascensus ille finiatur. qd cuilibet facile patebit si uirtus quo sinea et scripsimus rite intellexerit. Patet enim quippe & in ipsa diuisione pastium cuiuslibet sensuum dispositio cognosci. Nam in erecto stipite in imo pauperes spu conlocantur. & in supmo qui per persecutionem patiuntur propter iustitiam. qb; utrisque regnum celorum promittitur. quia per humilitatem solum ad rite ad mansionem palmae & ad regnum celeste peruenitur atque iustitia qui xpi ad uersa cuncta patientissime tolerant. In transuersum autem pasteris ab eisque lugentium usque ad beatos qui mundo corde erunt tramites duo. quae per horum consolatione sequentibus uisio dni promittitur. qd per eiusdem unum eos intellegere. Illi ut uere consolantur qui ab ni per gratiam uisione sine fine per fruuntur. Sed ut gouiri in presenti uita quanto magis se exterius dispicientes deicerent. tanto amplius interiori per uelationem contemplationis pascuntur. Quos ut exterius inflatu etiam et cuiuslibet humilitatis. eos interius sublimiat ascensus contemplationis; Igitur uii hic octogon in paribus numeris compacti. viii uersus continent. xxxviii litterarum. viii beatitudines continentes. Quae prima qui in base crucis posita est. tale habet uersum. REGNA POLI DNS UULT PAUPERIS ESSE BEATI. Sed rursum per hunc tale. ATQ. SOLUM MITES SEMPER HABITARE SUPERNUM. Tertia qq ordine octogoni est. illeque in transuersum crucis tramite prima est. hunc tenet ita uersus. FELICES FLENTES QUIS CONSOLATIO IN ALTO EST. Quartus qui huic proxima est. cum hoc uersu. NAM IUSTI CUPIDOS AETERNA REFECTIO CONPLET. Iuxtaque quintus cum isto. MENTE PIOS SUPSUM MISERATIO LARGA REPENSAT. Sextus quipperilleque qui transuersum tramite claudit. CORDA SERENA DEUM CERNENTE ETIAM ARCES SUPERNA. Septima qui in supeminente crucis parte inferior sistit hic. PACIFICOS DNS PROLIS CONPLECTIT AMORE. Supmus qq omnium octogonus. hoc conscriptus est uersu. PROXPO AFFLICTOS REGNUM IAM SPECTAT OLYMPI.

pandes alutare mdominouincent et triumphum
Lingua figura manus Labi umuox sillabasens:
magna crucis domini quem gloria posciit ubi q:
sidera celsa super et quo pertingit abyssus
Lux ubi pura manet et quo tetra silentia noctis
perpetua e latitant ubi nox q: dies q: uicissim
succedunt cedunt q: sibi quo tempore cunctus
Labitur orbis subiuaria abilis indit: ordo est
quattuor istouin CIRVIX sufficit ast haec
pagina dignacruci praeconia tramite denas
has que quadragena SANCTO de calle monades
arte ligare simul plenas quo que luce serena
mystica qas uirtus ORNAT consecrat honorat
temporis instantis numerus hic ritet figurā
gestat quot otachristo subprincipe sancta
ecclesia RabidopiefertcontrariatelahiC
obponens hostibellatrix consCiaperstans
uirtutum EtpuCnisuitiasibILauSeacuncta
cum fidei scVtodOmathaecRituHast aq: uerbo
Loricāligate TbeneiustitiAeinTultalmam
at q: salutaris gale amhanc inuerticegestat
ipsacrucIsclarāfaciunt insignIafronte m
frontis et aduersae fVndunt formosa decorē
Incruce salua tor sae uum namuiceratho stem
eius et hoc numeros uAdEsert oalmat rahebat
ex dapibus cunctis sei unias obriachristus
strinxerat eripuiTqEartodefauces superbi
Raptoris hominem quem gastri margi at raxit
Infacinus dirumiNmIEmSimulatatulitiram
huic philargiria leuis et cenodoxi atrus it
quem a regno dominus aeternare demtioiesus
Sed pressit hostem praedam salua uit ab ipso
Dapsilis atqe humilis mitis et sobrius ipse
cuius pugna salus cui usui ctoria sanctaest
cuius in arce thronus aspect: in infimacuius
Crux ouat orbis honor crux est erectio mundi
Crux mihi carmen erit cristi uictoria clara

Quadragenarius itaq: numerus: secundum hunc modū speciem crucis format. & mysterii sacramentum congrua dispositione declarat. Qui in quatuor summas diuisus: denarium per singulos ordine manifesto demonstrat. Hoc enim ad mysterium pertinet. quia sicut in quatuor partibus denarii plenitudo inuenitur: ita & iam in singulis scī euangelii libris decalogi perfectio omnib; fidelib; insinuatur. Quasiam iunctae decades: unā speciem crucis faciunt. quia unitatem fidei & dilectionis societatem decalogus legis & euangelii maiestas concordi astruunt. Porro ipse denarius a uno usque ad quatuor progrediente numero consummatur. Idemque ut in quadragenarium surgat per quatuor multiplicatur. Hoc nimirū significat. quod legis consummatio nisi sine euangelio fiat. Nec euangelica doctrina a testatione legis careat. finis enim & perfectio legis xpūs ad iustitiā omni credenti. Ipse ē enim pax nrā qui fecit utraque unum. & medium pariēm macheriae soluens inimicitiā in carne sua. legem mandatorū decretis euacuans: ut duos condat in semetipsū in unum nouum hominem faciens pacem. Et reconciliat ambos in uno corpore dō per crucem. Interficiens inimicitias in semetipso. Quia ergo numerus iste laboriosi huius temporis sacramentum ē. quos subdisciplinare regis xpī aduersus diabolū dimicamus. & iā illud declarat. quod xl dierum ieunium. hoc ē humiliationem animae consecrauit. Et lex & prophetae p moysen & heliā quiquadragenis dieb; ieunauerūt. & euangelium p ipsius dm ieunium quib; xl dieb; & iam temptabatur a diabolo. quid aliud quam omne huius saeculi tempus temptationem nrām carne sua quasi de nrā mortalitate adsumere dignatus est. praefigurat. ab hora q: mortis eius usque ad diluculū resurrectionis constant horae quadraginta sui ipsa non connumerātur. post resurrectionem quoq: non amplius quam dies xl cum discipulis in hac terra esse uoluit. huic eorum uitae adhuc humana conuersatione cōmixtus. & cum illis alimenta mortalium quāuis iam non morituri sumpsit. Ut per ipsos quadraginta dies significaret se occulta praesentia quod promiserat implēturum quando ait. ecce ego uobiscum sum usque ad consummationem saeculi. Cur autem iste numerus hanc temporalem uitam terrenā cui significet. illa interim causa de proximo occurrit. quamuis sit alia fortasse secretior. quod & tempora annorum quadrupertitis uicibus currunt. & mundus ipse quatuor partibus terminatur. quasi aliquando uentorum nomine scriptura cōmemorat. ab oriente & occidente. ab aquilone & meridie. Adhuc igitur mundum & ad istam terrenam mortalem q: uitam hominum ad nos pertinendos in temptatione laborantes. uenientem pertinent xpm. matheus suscipiens & ordinis ē. ab abrahā. & enumerauit quadraginta homines. ab ipsa enim gente hebreorum quae ac ceteris gentibus ut distinguerētur dīs & gratia sua & de cognatione sua separauit abraham. Xpūs uenit in carne. & ab ipsa cunctos mundo salutarem petuit crucem. In hoc annorum termino. Isaac sociata est rebecca, & per ipsius numeri mysterium xpō adcopulata est ecclesia. Hoc numero dierum. missi duodecim uiri. exploraueruntterram repromissionis. & eodem annorum numero castigati sunt increduli & detractores in sterilitate solitudinis. quia saepe per praesentis uitae laborem quo probantur electi. cruciantur reprobi. Item secundum huius numeri medietatem id est a xx annis eligebantur filii israhel primitus in militiam dnī. ut pentatheuci narrat istoria. ut ostenderētur quia mox ut oriri coeperint scī bella uitiorum. non paruus statim adest labor certaminum, Qui autem xpī sunt a trapostolus carnem suam crucifixerunt cum uitiis & concupiscentiis. Metitur que hic numerus secundum dispositionem scae crucis. In templo salomoniaco scā scōrum. id est uiginti cubitos in longitudine. & uiginti cubitos in latitudine, ut ostendatur ipse ē. scī scōrum qui in cruce quadrifide confixus est stipite, ut repropitiar & delicta populi. & scīficar & totius orbis gentes. habitans inter eos & saluans omnes credentes in se. Merito que crux ipsa scā scōrum dici potest. quae ab omnibus scīis in terra uenerātur & colitur. Nec non & ab ipsis scīis spīrib; angelicis quide redemptione nostra gratulantur omni honore ut credimus digna deputātur. qui recordantur xpm propter obedientiam crucis exaltatum. & traditum illi nomen quod ē super omne nomen. ut in nomine ihū omne genu flectatur caelestium & terrestrium & infernorum, Est autem quadragenarius ipse. In quatuor triangulis hic conprehensus. secundum geometricae figurae potestatem. Continens uersum. xl litterarū In hunc modum CRUX SACRATU AETERNIES REGIS UICTORIA CHRISTI

nūq xpūs aurora re fresit

crux mi hi carmen erit aures adibet e fi deles
Laus cruci sore manat deuotas ducit e mentes
uos qui b: est cristus qi b: est sapienti acurae
Lux aeternna dei qui bus in corruptio amorfit
hic sonat artifici suirtus operis que beati
hic decore exultat hic gloria fingit u rartis
uester honor uiuit quia uiui daf ulget ori go
uestra manet pal mai R in mortalis in aetra
clara qui aestuo bi sul et ori acristus ubi qe
ipse salus uestra et u in di et amfecit in atro
prouo bis mori ensi u ste q eo b pressit in iqum
morte interficiens morte m dū tart ar auicit
huc huc aegroti uo luc ri concurrite cursuen
uester erit medic: q e mer ux medicabilis alto
stipite gestauit extendit brachia curae et
poscit e curari et gemina s expandit e palmas
ipsius E R go V al et t A c tu C it o in H ora A ce adem
redde re D e C strapi at R E pi do hic A M aqi et is
summa cui E st uirtus s A pi ens adib E res alut ē
ars qui d E sc endit re s i pis cat fis i C aut art e
dampna T imo R is e an T red I uiuan T si gN abeata
qui nqua sa lut are mnu me rum hi eg int abeatae
dat cruci s hae cs pe ci es di ui no mune re plena
qui si gnat ueni am qui sab bat a la et a qui et is
qui leg is pri s cae pos tazi ma fes tat ri bu tae
est in dex et post sacra es ol lem pni a pas chae
ipse paracl et i mis S i un D i que nu mi ne ple nus
pacis amore probus p A ci S si gnacul a profert
perfectus decores pe C ie per fectus honoris
qui nque cruces prae b E R ami s de nas q: mon ades
x numerat s emper q: c R ui A pta et ami ca fi gura
quinque libri leg is extant mandata que de na
omni ane mpe cruci con cor dant t ramit e dictu
lex nume rus tempus mr ste ri a fact a ca rac ter
omnes ergo cruce mpa ri ter laudemus ouantes
soluamus uota hinc cruci fixo et debita regi
sangui ne qui pro pri o lax aui t cri mi na mundo

Haec igitur pagina · quinquaginta numerū continet inquinque · X · litteris expressū · quae et denarii notat sū
mā · et crucis exprimit figurā · In cuius honorem totū opus conditur · hic ad bele ten et obseruantiā et uerę remissionis
quae per crucem toto orbi concedit · ind ex · ē · hic ꝑ typicae paschae celebrationē · et occisi agni solemnia · transitusq; dni
in aegypto celeberrimā festiuitatem · Legis datae in monte sinai testis · ē · et post uerū pascha agniq; xpi immolationem ·
paradisi ꝑ aptos missi demonstrat · ē · hic sabbatū sabbatorū · post completionem · vii · ebdomadarū monade addita designat ·
et aeternae requiei quae uere una · ē · gaudia demonstrat · ubi terra corporū nrorū uere suum celebrabit sabbatū · quia
nulla ꝑ senio uitae damna sentit et ultra laborū · sed in laudib; aeternae uitae suum digne exhibebit officium · quia suae
incorruptionis gaudebit se nullum habere terminum · Quapropter merito quaeritur quomodo quinquage
narius numerus et numero quadragenario surgat · quadragenarius itaque · ē · numerus unus et his qui uocantur
inpariter pares quidiuiditur quidem in aequales · partes · Cuiusque pars in alias aequas diuidi potest · Nec non et partes
partium diuiduntur · sed nonusque ad unitatem progreditur aequalis illa diuisio · Est ergo eius medietas · xx · quasta
pars · x · quinta pars · viii · Octaua pars · v · Decima pars · iiii · uicesima · ii · quadragesima · i · unum bim · ii · iiii · v · viii ·
et x et xx · quinquaginta faciunt · sed in hoc incrementū minoris numeri in maiorem · quid aliud significat quam pro
fectum nrm · Praediximus ergo quod quadragenarius numerus hanc temporalem uitā et ꝑsentem designet · Quin
quagenarius uero quidem futurae patriae et aeternae gaudia demonstret · Et quid aliud nobis per hos duos numeros
insinuatur · nisi ut hanc uitam sēa conuersatione ducentes orationibus et uigiliis atq; ieiuniis instantes · misericor
diae quoque operibus et elimosinis insudantes · plena fide · spe integra · perfecta caritate · ad illam quae in caelis nos
expectat patriam properemus · ubi quies aeternia absque ullo labore possidetur · ubi uerum gaudium sine ulla
tristitia continetur · Ubi quicquid boni hic et pasta aliqua percepimus · totū atq; integrum sine fine perficietur ·
Porro autem denarius numerus creatoris atq; creaturae scientiā significat · Nam trinitas creatoris · ē · Septenarius autem nu
merus creaturā indicat ppter uitam et corpus · Nam in illa tria sunt · unde et iā toto corde · tota anima · tota mente diligen
dus · ē · dr · In corpore autem manifestissima quattuor apparent quibus constat elementa · Bene ergo numerus ista significa
ns · In cruce exprimitur nota · quia in illa ꝑ mediatorē dei et hominū reconciliati et coadunati sumus creatori nro · et in filios
adoptionis aeterno patri translati · Rectęq; iubet numerus et exprimitur in crucis figura · quia tota ratio illius spiritalit
er cruci aptatur · Nā seruitus indebita israheltarū in illo relaxatur · et per crucē generis humani captiuitas et seruitus qua
peccato nequiter atq; idolis seruiebat destruitur · et uere libertati quadō soli seruitur · homo q̄ ad imaginē dei creatus · ē · redditur ·
In iubeo q̄q ad antiquum possessorē uendita possessio reuertitur · et in passione dni hominis pria possessio id · ē · paradisus redditur ·
quā ꝑ pomū uetitū ipse male cōmutauerat · escam accipiens · et uitā ꝑdens · Ibi quippe ꝑceptum ē · filius israhel ut se abstineret a ruralibus
opere · et hic concessum ē · sed di · ut uacent a tempestiua cupiditate · Clangebantq; bucina filii israhel in ipso iubileo · septimo mense ·
decima die mensis ꝑ propitiationis tempore in uniuersa terra sua · et sēificauerūt annū quinquagesimū · et uocauerūt remissio
nem cunctis habitatoribus terrae suae · Insonuerunt q; tuba ꝑdicationis apostoli et celeri ꝑdicatore seu angelus spiritalis gra
tia repleti · Legem spiritaliter interpretantes · et docentes in toto orbe poenitentiā et remissionem peccatorū accipere per nom
xpi omnes qui credant in eum · Ostendit quoq; ipse saluator hoc uerae remissionis tempus quando nazareth ueniens
in sinagoga legebat capitulū de esaia pphta ad sepe stinens · traditens · spiritus dni super me ꝑ quod unxit me · euangelizare
pauperibus misit me · ꝑdicare captiuis remissionem et cecis uisum · dimittere confractos in remissionem · ꝑdicare annū
dni acceptū et diem retributionis · Annū aut acceptum et diem retributionis · omne ꝑdicationis eius quo in carne uersatus
est tempus intellego · quando celestis lux uera quae inluminat omnē hominē uenientē in hunc mundū ad cognoscen
dum ueritatem uerbo et miraculis apparuit uisum · et in cruce moriens dimisit captiuos confractosq; in remissionē · quia
destructis uinculis mortis resurgens in gloria · ascendens in altū captiua duxit captiuitatē · dedit dona hominibus ·
Quod autem haec testimonia ad ipsum pertinerent testatur euangelista lucas · cū subiungit saluatorē hoc idem auditoribus suis
affirmasse traditens · caepit autem dicere ad illos · quia hodie impleta · ē · haec scriptura in auribus uris · et omnis testimonium illi dabant
et mirabantur in uerbis gratiae quae procedebant de ore eius · Continetur autem in · v · X · notis · unus subtus · L · litterarū hic · QUINQUE
IUGATA PICE AST SACRA DICERE DE CRUCE ET HAEC NAM EST · ꝑ singulas notas · denis litteris supputatis · sed hoc
imprimis ratione · celerū autem scripta · in ungramata uncuiq; notae deputantur · Nam medialitteras singulas ipsarū notarū · communis · ē
utriq; tramiti · et q̄d dextrae sū · et quis sinistrae sū uadit ·

sanguinis ergo sacrinos fusi olauit et unda
sordib: acunctis detersit et omni achristus
noxi an ãpassus labe stulit hic quoq: nostras
delens aratum contra orbem tum cirographum
lumen euangelii mitabile condidit auctor
quod fac in: scripto vetato mui auanare cusat
quod uitam signan sincunctto expendit uro rbe
lumen uirtutum ascensuet dominanti subiqe
indicat oratum pandens quo mistica scripta
monstrant dona deiquanta omni b:obtulitore
ast decies duodenate net hic laud acaracter
grammat anec hocunas emel sed hoc quater una
magnanot ans fidei mrsteria magnaque fidis
gaudia demonstrans medicina emunera grata
et socia lede cus quod spiritus auctor in ore
ardens lux dederat concordi munere linguae
hinc que ala cercoetus sacratum iactatubiq:
hoc nomen ret ee expandens qod sagna in abrsso
mundi plena altaret rahat et fre net ut omnes
his fre nis cruc is ut q: insignia cristus ubiq:
dignec commend et hominiqua em agnaresig nat
in multis donaadi ungens pro bapro emia nati
e nor bis domini qui condit proemia in auct et
multiplicat dignis iustecumpat resuper no
regnator regnans cunctadicione gubernans
qui pignus dederat paracl litum iure salutis
ut regat et seruet perducat ad atri auitae et
psallite deuot euit ambene psallite cristo
gentes ac linguae euge rvmet cognosciterege m
uirtutem q: patris quaoc cumbit dirapotenti
mors q: suiet stimul ire rvms cit ot eparentem
hae c laus culmen habet e xvero germine parta
aeternam requiem iste est natura aeindit: ordo
seruet ut indit at antumet speret donabeata
gloria hae cuirtus et summa est causaque tis
iste que iura be neconseruat libera chic est
qui bona summa.c upit rite et mediocri aduc it

Denique scae crucis formam greca littera lauda in hac pagina per quattuor loca posita
exemplatur. quae & xxx numerum apud grecos significat. Haec ergo quia quater hic
ponitur. cxx numerū efficit. Cuius sacramentum magnum est. Nam leguntur ante diluuiū
cxx anni ad poenitentiam hominibus decreti. & salomoniaci templi altitudo centum uiginti cubito
rum erat. & super centum uiginti uiros in die pentecostes sps sci uenit. In quattuor enim notis idipsū
efficientibus. quattuor euangelia significantur. In quibus singulis tricenarius numerus inuenitur. quia
fides scae trinitatis. & perfectio mandatorum in singulis sci euangelii libris plenissime praedicatur. Proin
de illud quod arcanoe cum ex di praecepto construebatur & ad saluationem electorum ad similitudinē sce
crucis impius diluuio perituris praeperabatur. In centum uiginti annorum calculo poenitentiae tempus
hominibus ante decretum est. quid aliud significat quam quod ita tantum a fluctibus huius saeculi
possumus permanere inlesi. si euangelicae doctrinae in fide scae trinitatis digne operantes deuotis
mentibus obaudiemus. Hoc autem quod omnis templi altitudo. centum uiginti cubitorum fuit. ad
idem sacramentum respicit. quod & primitiua in hierusolimis ecclesia post passionem & resurrectionē
& ascensionem dni in caelos in hoc numero uirorum gratiam sps sci accepit. Ita que procedente natura
lis numeri progressione ab uno usque ad quindecim. & collectis in unum omnium locarum summitatib;
cxx fiunt. Quindecim namque quae ex vii & viii constant solent nonnumquam ad significationem
referri uitae futurae. quae nunc in sabbatismo geritur animarum fidelium. perficietur autem in fine
saeculi resurrectione corporum in mortalium. Quapropter apte numero centenario & uicenario
magna electorum beatitudo in futura uita designatur. Apte in hoc testium domus dni caenaculum con
summatur. quia post praesentes fidelium labores. post acceptam in futuro requiem animarum.
plena totius ecclesiae felicitas, in resurrectionis gloria conplebitur. Ad quod mysterium aeque per
tinet ut diximus quod resurgens a mortuis atque ad caelos ascendens. huic numero uirorum spm scm in
linguis igneis misit. eosque qui diuersitate linguarum ab inuicem discrepauerant. repente omniū
cognitione loquellarum. communem in laude sua fecit habere sermonem. Nam & ecclesia suo tem
pore resurgens a morte. atque ad caelos ascendens in carne incorruptibili plene ac perfecte dono
sps sci inlustrabitur. Quando iuxta promissum apostoli erit ds omnia in omnibus. tunc plena
erit adunatio linguarum in omnibus. ad praedicanda magnalia dei. quia consona mente ac uoce omis
diuinae gloriam maiestatis quā praesentem uident conlaudant. Tunc que uox illa psalmi perfecte
conplebitur. qua sps sci per prophetam omnes gentes ad laudem dni prouocando exhortatur dicens.
Laudate dnm omes gentes & conlaudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericor
dia eius. & ueritas dni manet in aeternum, Quando quot quot de omnib; gentib; ad uita praedistinatis ab eternam
omnib; scandalis de ecta xpi angelorq; officia electis. uniti capiti suo unam laudē do omā membra concor
diter & perpetuo cantabunt. Notandum quoque est. quod non solum lauda littera. hic per quattuor
loca posita. centum uiginti numerum In suo solo caractere ostendit. xxx per singulas. sed & ia
uersus ipsi quinilla conscriptis sunt unusquisque triginta litteras continet, Est quippe uersus hic in
supplema laudarum. EST ORBI TOTO DNI NAM PASSIO UITA. Iste q̄q; in infima. ARUO CRUX UNA SPES LI
BERTATIS ABIRA. hic namq; in exteriore. LUX LAETA LUCET DIUINO MUNERE PLENA. Atq; hic in sinistriore.
HERACI NUTU SIGNAT ET PROEMIA REGNI

Lex quo quee uera dei uINCendae st sorte beata
ecce cruci scri sti quasoluit uro rbis abira
ducitur aduitampoRVmCapitatque quietis
aruigenae primi lapsumpost naufragusipse
namqui aperuetitummorsuicitnoxialignum
etgenushumanumfERaLatEabsumpserato mne
fauci bus amortis perlignumtollere ut hoc
iure cruci spLacuit reparanti ponere pallum
diREquodqueatroXmaDidOgLuttiuerataluo
euomeretsiccoLuerete hincdebite poenas
inuasitrapuitdominatumquodmaLetruxfur
IduoLuitsignareModISINdogmatescripti s
testamentorumdeusauctoropuscruci sipse
praedixitdocuitsesee tconplessefatetur
magni potens cruxhIncIDeosetotacorusca m
excipEREInLVcemmonstratdaTcaLLeDicato
RiTefarosiustiSsecunctAperaeratestAns
GentesacpopulosadcELsaetprouocatastrA
EXEmpTosNotAtetnoCtISoratvalAcREsscIT
Nonparuumfacerehinc etregniducitadalta
hoStefitexpulsOuictrixNecfallitinarte
SedsoLumGenERisdominansmiRacVlaSistit
omniaregnasibiprOpteRsuadonaministrat
deuotaetplacidamansuetaquietaredempta
quothabetenlinguasorbisetiuraloquelae
hocnumerosignatAditumVenientibusatque
tramitishocpanditsaluatorDiscipulorum
Namoctiesutnouiesuaritetasdicitur orbis
hincquenouempiereLLiqVIasinlucebeatum
SpiRituumdaturoctauauatsupplerecreator
uellitritedichocetclaudereSaeculafine
omnianamq;orbisscCeLERaconsumpsitinipso
flammiuomocrucisardorepatiendocreator
Sedtamenexcarnisparteastdiuinarelux it
Naturainscriptos ObRIVmproduxitetortum
Legemnempesuamcruci sordinefecitamatam
IureLeuemsuauemetSCAndendimunerediten

Hanc igitur figuram plenam esse mysterio oportet intellegi. Inquaper.iii.eptagonos. LXXII. numerus demonstratur. Secundum cuius pluralitatem gentium linguas diuisas esse uera opinio est. & libros canonicos ueteris ac noui testamenti Intra eius summam conprehensos esse nondubium est, Designauit & ipse dns exceptis duodecim apostolis alios septuaginta duos discipulos. & misit illos binos ante faciem suam In omnem locum & ciuitatem quo erat ipse ueniturus. Ut numerus designatorum discipulorum concordaret & multitudini gentium & diuisioni linguarum, Quatenus omnes gentes fidei lumen perciperent. & gratiae xpi meresentur esse participes. Sicut ergo uigintiquattuor horis totus orbis peragitur atque inlustratur. ita mysterium inlustrandi orbis per euangelium trinitatis In septuaginta duob; discipulis intimatur. Uicies quater enim terni. septuagies duo pondius. Sed haec distributio apte figurae scae crucis mancipatur. quia per ipsam sacramentorum xpi dispensationem totus orbis glorificatur. Ipsa in quattuor eptagonis hanc mysterii rationem notat. quia ipsa in quattuor sci euangelii libris diuina carismata per quattuor plagas orbis dispensat. Ipsa in utroque tramite Id est in eo qui sursum & in eo qui transuersum uadit. per duos eptagonos sex ies senarium ostendit. quia omnem perfectionem per se nobis prouenire siue in longanimitate spei. siue in amplitudine caritatis. seu in perseuerantia bonae actionis. seu in celsitudine contemplationis satis nobis annuit. Ipsa in toto octies nouenarium in se multiplicatum continet. quia & omnibus gentibus In octonario numero hoc est corporum resurrectione ad augmentum nouem ordinum angelorum electos diperuenire edocet, O uere bona & uere sca crux xpi. quis te rite tota enarrare potest. aut quis condigne laudare. quae caelestium arcanorum pia es reuelatrix. quae mysteriorum di sacra es conseruatrix. quaeque sacramentorum xpi Idonea es dispensatrix. Inte angeli gaudia sua accumulata conspiciunt. Inte homines iura salutis suae cognoscunt. Inte inferi Iustam retributionem fraudis suae percipiunt, Omnibus es aequa. omnibus bona. omnibus iusta. praeterita renouas. praesentia inlustres. futura praemonstres. perdita requiris. quaesita inuenis. Inuenta custodis. Lapsa restituis. restituta gradu munis. munita in uia pacis dirigis. Tu quidem aeterni regis es victoria. & caelestium militiae laetitia. terrigenorum que potentia. tu peccatorum es remissio. pietatis exhibitio. & meritorum augmentatio. Infirmorum es remedium. Laborantium auxilium. & lassorum refrigerium. sanorum incolumitas. quietorum serenitas. & fortunatorum felicitas. Tu cura aegrotos medicans. tu gaudium maestos consolans. tu sanitas dolentes laetificans. tu status credentium recte, tu firmitas operantium bene. tu beatitudo perseuerantium rite. sca pia bona iusta benigna. rationabilis laudabilis uenerabilis amabilis fortis suauis. mitis sapiens patiens potens. Quicquid ergo corde digne de redemptione nostra potest cogitari. uel quicquid lingua rite loqui. omnia ad laudem tuam decentissime possunt aptari, Quia quicquid inde laudatur. crucifixo inde xpo regi deputatur. et quicquid xpo honoris datur. ad reuerentiam summi patris referitur. cuius ipse unigenitus filius est. de quo ipse ueritas in euangelio testatur. qui me recipit inquit. recipit eum qui me misit. Et item. qui me spernit spernit eum qui me misit. & qui non honorificat filium. non honorificat & patrem, Omnis quippe qui negat filium. nec patrem habet, qui autem confitetur filium. & patrem habet, Quorum simul cum sco spu. una est maiestas una potestas. honor & claritas In sempiterna saecula. Est namque unus uersus in eretta crucis parte. Id est in duobus eptagonis. a summo deorsum descendens. & per transuersum eptagonorum legendus hic. IN CRUCE LEX DOMINI DECORATUR LUCE CORUSCA Alter uero in transuersa eius parte In duobus eptagonis conprehensus. & similiter per transuersum eorum legendus iste. GENTES ET LINGUAE SOCIANTUR LAUDE SACRATA

CRISTUS AMO RUOT UMMI HIQUI PIAMUNERADATHAEC
CARMINISHICPRETIŪHICIAPORTIOFIDAQIETIS
QUIBONACUNCTAPROBANSPETANTAETTALIARITE
DONASUISFAMULISLARGITURADISTAQUECUNCTOS
HORTATURMISERANSSPONETPIECONDITORARCEM
LAMPOSSEIMPETRAREPOLISCEPTRAALTAQEREGNA
SISPESFIRMAFIDESSUMMAETEUPITHICEASANCTE
CASTUS AMORNECAMATMEMORANSHAECPERDITORSA
DONAQIDEMHAECUENIENSHUCORBEMLITEIUCUNDA
SPARSERATINMUNDOANTERIOREUALENTIAFRUCTU
QUODOCUITMUNDUMDEDICANSNEIMDETERIORAHIC
PRAECEPSMALLETABIRELOCADANSIURAMAGISTER
NOSCEREEUANGELIIETDIRUMMANSUESCEREMOREM
UTDEUSARCEPOLIETIUSTUSCUMADUENERITISTUC
AUCTORABAETHEREIIUSTIISDAREPRAEMIAPATRIS
DEXTRATUNCMERITISCAPIATBONAMUNERADIGNIS
ISTEQUIDEMNUMERUSSANTISSIGNATUTRUMQUE
ADUENTUMDOMINIHINCRECEBATQUANDOTRANNUM
QUANDOULRHICFACTUSTANTABONAREDDITORBI
POSTQESUMCUNCTISBAPTISMAPROBAEDIDITORE
HUCSUMMOESTQUANDOSALUANSPATREIUSTITURUS
IUDEXETHOMOSALPIXITIMPROMIASANCTAHINC
FERTPRIUSHISALTODAREETUSIDERESUPERNI
NEMPESACRAMFACTEMQUOSUERUSNUNTIATAUCTUS
ESSEBONISMERITISPSALLENDUMCANTICAPARTOS
QUAECANTARESOLETSORSALMAUTSCRIPTASERENA
APOCALIPSISHABENTDILUCIDAIBIAGMINAFERRE
GLORIAUIRTUSECSCELSOOMNEDIEATQEPERAEUUM
ALLELUIASONATQUISOHTAMENAVLAERITHAUDHAC
ETDEUSETDOMINUSPLACANDUSNOSTERUBIQUEEST
QUODIUUETISNOSSCRIPTICUTALMESTAERISARCE
CŪAPPAREBITOUANSSERUORUMHINCETRAPITALMI
TURBANIHILPERDENSACSCANDALAINABMOUETIRA
DEUOTOSFAMULOSFRUMENTAUTMITTATINHORREUM
FELIXQUIUALETATQELICETCUISCANDERECAELUM
ETLAETUMDOMINIBENECHRISTIINTENDEREUULTŪ
QUIMANETALTUSAMORPERFECTIOREDDITUROMNIS
ANGELICISQUECHORISPERMIXTUSGAUDETUBIQUE
LAUDIBUSETCERTATCANTANDOPSALLERECHRISTO
CANTICARITENOUAHOCSTUDIUMDEPONERENESCIT
REGNAQUIAAETERNASLETUMETBENEGAUDIANOUIT

Quid traq: haec figura sit. & quid significet. ut exponatur necesse.ē. Una quidem istae figurarū quae appellantur
notae sententiarū. Specialique uocabulo haec ágyeris uocatur crissimon. & euoluta ceu unusquisq: ad aliquid no
tandum inuenta. sed maiore dignitate nunc a xpianis ad exprimendum nomen xpi adsumitur. quasi duae litterae primae
nominis eius uno monogrammate simul sint conprehensae. Idest X & P. Quur autem modo anob in hoc opus adsumpta sit.
haec ratio est. Notatur enim in ipsa ille numerus dierum. quo pdicasse mundo xps creditur. & ille quantae aduentum
eius secundum a bantichristi temporibus usq: in finem mundi futurus. secundū daniheli ppheta a bo sthodoxis & ecta
magistris & positis. ē. tamen in P littera prima numerus id.ē. mille ccl x. quod ē tres anni & semis inueniatur. quorum
poris spatio xps mundo praedicasse cognoscitur. Menses enim trium semis annorum. Idest tricies quadriegeni
bini. mille ccl x dies efficiunt. Sub quo numero ciuitas sca calcari agentibus In apocalypsin describitur. & mu
lier a facie draconis fugere in solitudinem. ubi hab & locum paratum a deo ut ibi pascatur eodem numero dierum.
Quinumerus mystice omnia xpianitatis tempora conplectitur. ut patrum firma hab & traditio. quia xps eius
haec corpus est. tantum in carne temporis praedicauerit. quo siue sub spe a & ceterorum peregrinatione psentis he
remi gaud & seu persecutionis molestia a bin fidelibus uel a falsis fratribus patitur, X traq: littera illum numerum
contin & quem daniheli proph & ia praedixit in antichristi tempore futurū. Idest mille ccc xxxv dies. Ita enim ibi
scriptum est. & beatus est qui expectat & peruenit usq: ad dies mille ccc xxxv. Quod beatus hieronimus sic exponit.
Beatus inquit qui interfecto antichristo supra mille ccc x o dies. Idest tres semis annos dies xlv prestolatur. quibus
est dns atque saluator in sua maiestate uenturus. Quare autem post interfectionem antichristi quadraginta
quinque dierum silentium sit. diuinae scientiae est. Nisi forte dicamus. dilatio regni scorum probatio est patri
entiae. Sed quia manifestior est ratio supradictae. si ipsas litteras quae in hac figura conscriptae sunt. & positione
sua monogramma conficiunt simul cum earū numero secundum ordinem conscribamus spatium calamo ad hoc
concedatur. Littera autem in P positae hoc sonant. O COTHP IHCYC ΑΛΗΘΙΑ. tria uidelicet & no
mina xpi. quae latine interpretantur salu ceris saluator ueritas. Sed duo nomina greca
posteriora Integra serie litterarum conscripta sunt. Idest IHCYC & ΑΛΗΘΙΑ. Tertium aut
Idest. COTHP. secundum morem grecae conscriptionis tribus & cepto O. articulo. litteris notatur C.
scilicet. H & P. Et ita fiunt omnes litterae quae in P conscriptae sunt numero quindecim, quarū pri
ma est O. numerum notans Lxx, Secunda C. c significans, Tertia H. cum viii numero. Quarta P. centū
exprimens, Quinta I. decem, Sexta H octo, Septima C cc, Octaua Y cccc, Nona C cc. Decima Λ unū. Unde
cima Λ xxx, Duodecima H viii, Tertiadecima Θ viii. Quartadecima I decem. Quintadecima Λ unū demonstrans,
Quae copulatae omnes faciunt numerū. mille ccl v. Et adhuc remanent ad supradictam numeri plenitudinem v.
quae in ipsa adhuc caractere P inuenire possunt. ita. Si diuidatur ipsum P. id.ē. Ita supprema pars quae in se imaginē Λ
litterae habet. quatuor numerū signat, & infima quae. I. latinū format. unū numerū potestate latinorū ostendat.
& ita mille nariusque & duocentenarius & sexagenarius numerus in P inuenitur, X au. quae altera pars ē. monogram
matis. tria nomina similit contin & dni in octo litteris conscripta. id.ē. ΘΕΟC. XPHTYC. IHCYC. Littera au hae.
Θ viii exprimens. Ccc, X de. P c. C cc. Ix. H viii. Ccc. denotans. Qui simul fiunt. mille ccc xxvii. & adhuc remanent
viii. qui augentur si H littera quae in medio octo litterarū sita. ē. uicem claui operiens. cū numero octonario de. p. addat.
Sunt qq. in uersus in monogrāmate in maiorib; litteris cū minorib; intus conscripta. Quae prim ab. o. incipiens pom
litteras maiores in circuitu uadit. quae de tae figuram supre in. p. ostendunt. & duo nomina
greca tenent. hoc est. o soter. iesus. In nouem litteris conprehensa. NAM ALMA DECET RA
DIANT SCRIPTA HINC QUOD NOMIN CRISTI. Secundus quoque in reliqua parte. p. Idest in linea
quae postic deorsum uadit. & nom alethia tenet & in vi litteris grecis scriptum. iste. SCA SALUTARIS LAU
DAT HAEC SCRIPTIO CHRISTUM. Tertius quoque est. qui in chi littera. octo litteris. In quibus
sunt tria nomina notata. hoc est theos xps ihs. contin & ur ita. CHRISTUS HOMO EST
PLACIDUS NEMPE ARBITER HIC QUOQUE MUNDI EST

Nobilis eccemi cat FLOS Regis nomine pictus
atq enotissignant uictoris facta potentis
cornua laetacruci STRInosi condita uersu
qae numerant sex insigni qate RARte monades
perfectumque decus o STendunt rebus inesse
omni b: omni potens quas condidit atq: redemit
clara dies illa est qa CONditor omni affinxit
nomini us haec luce et dOctor qa cuncta beauit
tumbo nacuncta bon: coNPleuit facta creator
nunc pie cuncta piusoPerabenedixit amator
quattuor ergo plagas LAudat senari us orbis
sex mi cati in numeris pERfect: prim: et ipse est
diuiditipse diem tot VMconstringit et ipse
anni mensis q: bis sex tILisatque quadrantis
hic numerator ad esta TTollens temporanutu
saecula fine capit et CLauditlimite mundum
VIta amperpetua mtunc REgnaetlucidaducto R
daTsuperastra pii sdimittens debita auLtu
IndeRECONSIGNANSIESUSPIAPROEMIAsCistV
ex OMni mundo his qeos TantaddonacoruscANs
CONduxit fidei luxuiVusetindidithaustuS
uerusamordecoratiuSTibeatatq: opus almum
ergoplagisorbis conSIgnatabomnib: astho c
adpositus numerus enVndiqeperge replebes
ad crucis auxilium piANminaposcere iesus
perfectum q: decus perFectodogmatedisscant
perfectae fidei qodfACtabenigna seqantur
omni anempe deumuerUMhaectestantur ubiqe
perfectumperfectaqlidemformonsadecorum
quaeuertigopolitorNatqaeconditoLrmpus
quaemareqaetellusqANecaeliconti netaula
astquoque nos homines inrebusportiopARua
RitecrucemcantusalVantemetuoceso nemus
quibenenosfecitquiq: auxitquiquereDemit
carmineetincelebrICRebroscantem: amores
qossatisipseoperesacroettutamine nobis
iam inpenditsuasiTIVSSitostenditamauit

Ecce crucis dni quattuor cornua senarius numerus decenter concludit. & totam perfectionem
perp & rati operis ostendit. quia in ipsa pfectum conditor consummationis suae fecit iudicium. cum
accepto poculo consummatum est dixit. Recte enim ibi consummatum esse scriptum est. ubi huma
num genus liberatum ē. Quia non solum hominib; passionis xpi factum profuit. cum ipsi redemptionis
gratiam consecuti sunt. sed & iam caelestibus angelorum turbis. cum in eo numeri sui plenitudinē
adepti sunt. Quater enim seni. uiginti quattuor reddunt. quo numero horarum caelestis speraē
ambitus circumfertur. & naturalis diei cursus indicio siderum circumeuntium deprehenditur.
Quo numero libri & veris testamenti In canonicam auctoritatem apud hebreos recipiuntur. ruth
& cinoth librorum uice connumeratis. Quo numero In sorte sleuitica tribus per dauid distributa
est. & cunctos filios aaron per uices dōministrare decretum est. Et merito ut numerus electorum
pontificum praemonstraret aeternum xpi sacerdotium. qui pontifex factus secundum ordinem
melchisedech In ara crucis immaculatam se obtulit hostiam dō. Agnum uidelicet illum qui abstu
lit peccata mundi. Cuius sanguinis aspersione scā & scā scōrum mundatae sunt. & uera & piati
one peccatorum omnium sordes ablutae sunt. Huius eiusdemque numeri seniores in circuitu
sedis illius potentissimae de qua apocalypsis narrat. unde procedunt fulgora uoces & tonitrua
sedisse disseribuntur. ecclesiam uidelicet designantes per geminum testamentum de patriarchis
& de apostolis generatum. quae ob iudiciariam eius in xpo dignitatem In circuitu illius sedis sedisse
cernitur. de qua dicit saluator regnis sui potentiam demonstrens. et ego inquit si exaltatus fu
ero a terra omnia traham ad me ipsum. Traxit quippe ad se cuncta saluator. cum in cruce posi
tus omnem sibi subiecit potestatem. De qua resurgens ter uiadie discipulis suis locutus e. data ē
inquit mihi omnis potestas in caelo & in terra. De qua & apostolus testatus est. xps inquit factus
est pro nobis oboediens patri usque ad mortem. mortem autem crucis. propter quod & ds exaltauit
illum. & dedit illi nomen quod est super omne nomen. ut in nomine ihu omne genu flectatur
caelestium terrestrium & infernorum. & omnis lingua confiteatur quia dns ihs
xps in gloria est dī patris. O & hrono ergo isto procedunt fulgora uoces & tonitrua. quia
post passionem saluatoris resurrectionem & ascensionem ad caelos. discipuli eius sicut mar
cus scribit profecti praedicauerunt ubique dno cooperante & sermonem confirmante sequenti
bus signis. Quorum unus congregatis aduersum se iudaeis. magna auctoritate respondit.
Notum sit inquit omib; uobis & uniuersae plebi israhel. quia in nomine ihu xpi nazareni quem uos cru
cifixistis quem ds suscitauit a mortuis In hoc iste adstat coram uobis sanus. hic est lapis qui rep
batus est a uobis aedificantibus qui factus est in caput anguli. & non est in alio aliquo salus. nec
enim nomen aliud sub caelo datum est hominibus In quo oportet & nos saluos fieri. Et doctor gentiū
corinthis ait. Non enim iudico aliquid me inter uos scire. nisi xpm ihm & hunc crucifixum. & reli
qua. Et item ad galatas ait. mihi autem absit gloriari Nisi in cruce dni nostri ihu xpi. per quem
mihi mundus crucifixus est & ego mundo. Sunt quoque in quattuor trigonis circa crucem. in
nomina Caelestis triumphatoris conscripta. quae sca crux in modū foliorum repandi lilii per cornua dilatat. & a
medio scilicet sui incipiens. hoc est a duob; nominib; xps ihs. Ita quidem ut in ara crucis sint. & in imo
duo nomina uice foliorum. id est fortis uictus. Atq; in dextera & sinistra alia duo. id est uictor clarus.
sicq; duo uers scripti inuenium in cruce a bunotrigono in aliū. quo iste ē textus. In longitudine.
FORTIS CONPLEUIT CRISTUS SUA FAMINA UIRTUS. In latitudine qq. UICTOR CONSIGNANS IESUS
PIA PROEMIA CLARUS

at nunc uos cantate nouum benedicite christo
plebs cantum dilecta deo sanctissimus ordo
psallite nonalius suos metimitabile carmen
inmortale decus caelestehoc antetribunal
ante quater senos seniores quattuor atque
diuersae formae animalia aure superna
primitiae christo inmaculatonumini sagno
atque deo uero in mac eetsorti shonoris
estis suos emptae eq cohortes sangi nis ostro
caelo exterrigeni sancta ritetropaeum
citharis modulans ultum laudes serenat
uestra manus sacra atri arepletubique
ceuuo cestonitru fulsolamoribus aetram
tamqamet multarum uaxrepletaqarum
linguaque uestra dolit ignaranecnouitinique
antethronum domini sitissedicere digne
laudes carmina et artatisbene hic cue parati
persigna quaen onsperni tuestergre mio rex
uāhoen ullusdiffu ditdu xnisoluset auctor
inderi solamine qi hocmodo splendid adonat
munera cantat hinc illi prob usordo pii que
uirgineo inhabitum aresqo:feminalactans
infans atq: anus parit feriuuenesques senesque
qi non pollutestis nexu umquam mulierum hic
qapropter iam itis ubi iustis proemia donat
omnipotens pergit iesus quoui rgini sagnus
inpratis depascit quemritesequentes
sidera celsa super pascit uapascitis agriet
nunciamuestra capit fuerit tutum proemi auita
iure stola amqamui rginis enres attulit unam
nempe aliam in fine agnus cumcorpore reddet
posci te poscoc ruci suos met persigna beata
o populi turma ple bs agmina turba cohortes
qui superas tra locum sedes q: tenetis in arce
quod nobis uestra laus rex et conferat agnus
proemia laetadeus cum sanctis luce superna
audire ut liceat uestrum per saecula cantum

Contin& ergo haec figura scae crucis in quatuor pentagonis formata numerum ex iii litterarum in iii uersibus conscriptum. sed mouus pluralitatem millenario multiplicato In apocalypsi multitudo illa signatorum omnium tribuum filiorum israel computatur. numerusque ille albatorum qui cum agno super mon sion stabant denotatur. Primo uidelic& insignatorum milib: Innumerabilis significatur totius sectae multitudo quae de patriarchis ut p sapiacas mis ut fidei. e. imitatione p genita. si enim inquit uos xpi. ergo abrahae semen estis. Ad augmentum au perfectionis prin&. & ipsa xii duodecies multiplicat. & ad summam millenario p fici. qui e denarius numerus quadratus solid. significans stabilem secte uita. Ex quo igit dns passus. e. contritum. e. imperium mundani principatus. & ad hoc gentium confractum e imperium ut signo fidei cui restiterat faciens scq; libere denotaretur. Signum itaq; fidei. e. crux xpi. Ad cui similitudinem tau littera formata e. de qua ezechiele scriptum e. & gloria dni israel supra e. de cherub quae erat super eum ad limen dom. & uocauit uirum qui induti erant lineis & atramentarium scriptoris habebat in lumbis suis & dixit ad eum. Transi p media ciuitatem in medio hierlm. & signa tau super frontes uiroq; gemitium & dolentium super cunctis abhominationib; q fiunt in medio ei, & dixit illis audiente me. Transite p ciuitatem sequimini eum & p ciuitate. ni parcat oculus uester neq; misereamini. senem adulescentulum & uirginem parunulum & mulieres interficite usq; ad interitionem. Omnem au super quem uideritis tau. ne occidatis. & rlq. Recte enim omnis iniquus mucrone infidelitatis interficitur. qui signum fidei bono opere in semetipso ostendere neglexisse conuincitur, & merito iustus quisq; bonum op operando p pacis xpi potentia liberatur, quia dni fidem quam in baptismo p cepit. Inuiolatam usq; in finem mandata xpi implendo conseruare cognoscitur, Deinde greg: ille de albatorum ineruata numeri quantitate annumerat. & sce uirginitatis in electis copiosa numerositas intimat, sed finitum tam numerum p infinito hic positum quisq: sanus sapiens intellegere deb& sec& rei significationem mysterii uirginali apum & camini. qd dm & toto corde tota anima totaq; mente diligens. Corporis qq quod & quatuor constat elementis: illi est integritate sacratus. Ter enim terni. nonus & quater q terni decussis. sed & iesau nouem cxl iii adimplent. ut cum de his quinaperioris uitae gradu constituti merito in sion monte cum agno tam perfecta multitudo cernatur. Dec& eris & cotae membris nudbitur. Et cantabant quasi canticum nouum ante sedem & ante iiii animalia & seniores. & rlq. Illi quasi cytharam suam cantando. qui angelicae priuilegio castitatis. toto sed no faciunt holocaustum. & tollentes crucem suam sequunt agnum quocumq: ierit. Cantabant q: quasi canticum nouum. quod nemo alius potest canere. quia singulariter canticum magno cantare e. cum eo in perpetuum praecunctis fidelib; & iam de carnis incorruptione gaudere. Quod tam electi & canticum audire possunt. licet dicere nequeant. quia p caritatem quidem in illo celsitudine laetis. quam uis ad eorum proemia non adsurgant. Ueluti quidem erat canticum. beatus qui habet semen in sion & domesticos in hierlm. & item. crescite & multiplicamini & replete terram. Nouum enim e. Laetare sterilis quae non paris erumpe & clama quae non pasturis. quia plures filii desertae magis quam eius quae habet uirum. Et item idem pph& ait. & non dicat eunuchus. & ce ego lignum aridum. haec dicit dns eunuchis qui custodierint sabbata mea & elegerint quae uolui & tenuerint foedus meum. dabo eis in domo mea & in muris meis locum & nomen melius filiis & filiabus. nomen sempiternum dabo eis qd non peribit. Et item. beatae steriles quae non genuerint & uberaq non lactauerint. & rlq. Habent quippe nomen eius & nomen patris sui scriptum in frontib; ss. quia in confessione scae trinitatis dedicata & cta. fronte sua fidei gestat insigne. qd p scae crucis mysterium in xpianorum frontib; pingitur. & frequenti manus insignitione signatur. Ecce unusquisq; iiii pentagonorum xxxv litteras contin&. Sed non ideo qd hic numerus quinq; angulorum figuram faciat, Nam xxxv pentagonus. e. sed ad intimandum aliqd sacramentum transpositus. e, Quinarius ergo numerus legem significat. & quaternarius euangelium, Et quatuor pentagoni cum adherentibus sibi quatuor unitatib; quatuor cornua crucis complent, Quia passione xpi & resurrectione completa. lex simul & euangelium in tota mundi latitudinem p dicanda doctorib; commissam, Unde in sacem plum datos utriusq: testamenti patres fideles ubiq: in uniuerso orbe castitatem seruando imitari satagebant, Qui agno sociati super montem sion quasi canticum nouum in cytharis suis cantabant, Ergo iiii unitates quae pentagonis extrinsecus adherent in iii litteris unum nomen conficientibus Idest CRUX demonstrauimus. ut & pentagonis suis aduersus complendos cohereret. & ad ius suum demonstrandum sibi mutuo uno nomine nectereuntur, Est qq hic uersus in eminentiore parte crucis. INMACULATA COHORS CANTAS TU UOCIBUS ILLIC. & in ima hic. REX UBI IESUS OUAT QUO PASCIT UIRGINIS AGNUS. Inde & trauersiste, CARMINA QUAE NULLUS DIFFUSO FAMINE CANAT. & in sinistra iste. HIC UIRGO REX NISI OLUSET SPLENDIDUS ORDO

laus pia perpetuas anctorum in luces superna
adsistere rigenis aliquid quod dicere digna
iam deteuale antauid aqui mplere decente
orabonis possint modulis et cantibus almis
hempe egotece cinic RUX istoi ncarmineuiuo
uersibus exoptans CANTANdo et redde reuota
sed tu cunctas superexcellens muneranostra
maiestate potens uinci sterrestri auincis
sidera celsa poli nec satua le tullus honori
namque tuo fac ere condignanec adde reuerba
tempta aui que id eo hic EXcaelis mystica auoto
duce reuerbati bicon TEmplans apta figura
disposui signis disp ERsoet tramite cantus
inseru iangeli cosintexi et uersibus aptis
nempe amen in medio uita esignacula spondet
alleluia crucis circumdans cornua conplet
et sacra mef figiem caelestica carmine signat
nam IUSTIH INCSCEPTRA deuot ET munera tota
exsUPERANT NARRANTES nunc sei ard ORTORE
in mIS sus bonA det pal MAe et mORS illa REMota
aufugiat primam nocuit quae liuida stirpem
humani generis truculenta absorbuit atque
progeniem totam et detraxit in imaprofundi
atnos quot quot amorIN caelo se leuati stinc
RITES acrum domini pLAcemus car mine uultum
carmine nam q: illo quODERit in sedibus altis
quod cantant iustica tabunt perpetuo et
hoc tum rite placet si impleminus sat onantis
mentibus et specie facti set fami nelingua
NAM tantum sermo haec IUSTI non proemia cara
accipiet sed uera ben EPERfami nauirtus cum
haec laus non bona laus SEd uerifictio falsa
sit quae magna cani tALtauul tparua meretur
ergo age uos cristum LAUdate fideliter odis
caelestes populi uirtutes uos que potentes
iustorum et plebes qui in caelis istitis arce
psallite amen alleluia per saecula christo

Istic ergo lausilla quam scorum uox in celis creditur perpetuo dō cantare scae crucis inscriptu
imitatur figuram. Alleluia udelic et amen. quam iohannes apostolus et euangelistae in apo
calipsi scribit post interfectionem et dimersionem meretricis magnae quae seducebat omnes gen
tes in fornicatione sua et cum qua reges terrae fornicati sunt. se audisse uocem turbarum multarū
de uoce in caelo cecinisse et sepius iterasse, Iterum ibi scriptum e. post haec audiui uocem quasi uo
cem magnam turbarum multarum in caelo dicentium alleluia. laus et gloria et uirtus dono e.
quia uera et iusta iudicia eius sunt. quia iudicauit de meretrice magna quae corrupit terram in pro
stitutione sua et uindicauit sanguinem seruorum suorum de manibus eius. Et iterum dicer. alleluia.
et fumus eius ascendit in saecula saeculorum. et ceciderunt seniores uiginti quattuor et quattuor
animalia et adorauerunt dm sedentem super thronum dicentes amen alleluia, et uox de throno
egressa est dicens. Laudem dicite dō nostro omnes serui eius. et qui timetis eum pusilli et magni, et audiui
quasi uocem turbae multae et sicut uocem aquarum multarum et sicut uocem tonitruorum magnorū
dicentium alleluia. qm regnauit dns dr nr omnipotens. gaudeamus et exultemus et demus gloriā no
mini eius qm uenerunt nuptiae agni. et uxor eius praeparauit se. et datum e illi bissinū. ut cooperiat
se bissinū splendens candidum, bissinū enim iustificationes sunt scorum. et rtq. Haec enim oma lic et prae
dicte sine de futuro in caelis scorum gaudio. post resurrectionem tamen ea iam nunc et pasce cant
ecclesia xpo. Iam salua facta, tunc aū perfecte cum discessio facta fuerit. et cū apestus uindicata,
post uniuersale ergo iudiciū dni separabuntur pentus oues ab edis. et ibunt impii in supplicū aeternum.
iusti aū in uitam aeternā, Nunc quidem scorum animae post mortem in paradisū uadunt. et impiorū
in poenam. dno manifestente in paupere et diuite, sed corpora finē mundi expectent. et dantur nunc ius
tis singulae stolae albae. cū in animabus suis requiem percipiunt aeternā. tunc aū dabunt binae stolae. qūm
do corpora egrū in mortalitate delita simul cū animab; regnū accipient sempiternum. Nuptiae ergo tunc uere
apparebunt agni. cū tota ecda dno in thalamo regni caelestis sociabitur. et tunc perfecte istud frequentabit
canticū. quando totius ecclesiae gaudium erit perfectum. Haec ergo duo uerba ebraica id est alle
luia et amen cū interpretari quaerent. Nam alleluia laudate dnm interpretatur. Amen quoq; in fidem
siue ueritatem transferitur. Propter reuerentiam tam sōctatis prima illius linguae seruatur auctho
ritas. atq; alleluia in dominicis dieb; totoque quinquagesimae tempore ppt spem resurrectionis
quae in dni e. laude futura continue cant ecclesia, Amen uero ppt in perandam eandem ppetuam ui
tam. Immo omne bonū quod in praesenti siue in futuro ad nō optat accipere ad sacerdotis deprecā
tionem seu benedictionem tte deuotio respond et fidelium. Apte ergo conuenit scae crucis harū
dictionum dispositio. quia per ipsam omnium rerum in laudem dni adunata est confessio. Ange
lorum adimplet ur numerus. caelestis augetur exercitus. scorum congregatur populus.
aeternae eis uitae concedit ur aditus. et uetustae dissoluitur maledictio. quia noua conditur
benedictio. Unde in memorato libro uiginti quattuor seniores et quattuor animalia agno
de cantabant canticum nouum dicentes. Dignus es dne dr accipere librum et aperire signacula
eius. qm occisus es et redemisti nos dō in sanguine tuo ex omni tribu et lingua et populo et natione.
et fecisti nos dō nostro regnum et sacerdotes et regnabunt super terram. Et uidi et audiui uocē
angelorum multorum in circuitu throni et animalium et seniorum. et erat numerus eorum
milia milium dicentium uoce magna. Dignus est agnus qui occisus est accipere uirtutem et diui
nitatem et sapientiam et fortitudinem et honorem et gloriam et benedictionem et omnem cre
aturam quae in caelo est et super terram et sub terra. et quae sunt in mari et quae in eo omnes
audiui dicentes. sedenti in throno et agno. benedictio et honor et gloria et potestas in saecula sectorū.
et quattuor animalia dicebant amen. Est autem uersus hic in alleluia scriptus. et per seriem
litterarū eiusdem dictionis legendus. CRUX AETERNA DEI ES LAUS UIUIS IN ARCE POLORŪ
Amen quoque quattuor litteris suis. quattuor cosnua crucis primum incipit alleluia Lectis solto Conplanda,

ergo prophetarum benedicat exaltatre
inspiratas sacro tunc
spiritus et sanctus i
omnia cum cristum rep
confixum dominum con
dauid perfosas illi h
dixerat atque cibo fel
deque tuo lignorege m
hui cpuero humeris es
corpus percussum man
cons putam facie emper
atq: leuata mad te disp
hieremias agnum desc
ad tractum sine uoce p
hiezechiel cernit ui
eruere plebem atq: cru
sictus sanctas alusui

tec rux fame nhonorat
onat tua facta futura
lebs qod pro tuli tore
lis mandauerat intus
ra re loquntur et inte
edere regnabe nignis
cpalmas que pedes que
radi et poculo acetum
sseri tomnibus ipsum
ei mperiū orates aias
ume xtensum more beato
end ens funus et astum
rsos curre reis rahel
ibi tc eu holocaustum
um lignoque cibandum
ut augrammates signum
isducentis adinstar
tuses uis apropheris

ESPLACITASUPERISCRUXHUICESNAVITAMUNDI

Nam daniel cristum di
multandum et fine mde
oseesaluandum popul
praedicat atqe ioel
et solem et stellas lu
hoc idem et in faustaf
abdias insidias iona
michadeimonte mnaum
cornua sancta crucis
sofonias que liem dud
aggeus hinc qe polos d
zacharias iesum reno
plagas in manibus fix
malachias cernit sum
ardenti quero go mund
haec tua facta probie
crux alma uates haec e
tu pia con pleras haec

it hic plebe abiniqua
incnoxiatotatenere
mmorti sqquoque morte
llapraedixerat hora
emnon funderet erris
stapraedixerat amos
quoque funera finxit
untiat ultio quid sit
mbacuc praedicatore
mdomini audita maram
xitterram que mouerit
at per sor d. dauest is
splangere que multos
umdominare per orbem
met sudaremini stros
dicebant o repriores
idit auctor in his que
omnia passio christi

In hanc quoq; paginā libuit testimonia quaedā de pph & aliis dictis congregare. q̄ de passione xpi pph & alii. & ad sēc̄ crucis
tam pingere. hēc lic & multa inuenirī poss. tamen pp opusculi breuitatē a nob hic omā dengrahī potuer. sed ea tm introducim
q̄ dictanti ocius in mente uener. & aliqtenus facilī inuenire potuer, d̄ ergo pph & a. multa huiscemodi hab & testimonia. hic d̄ hoc psalm
passionis dni tali in psalmo xxi dicit & ipse xpi. foder man meas & pedes mis dinumerauer om ossa mea. ipsi uero & conspicer me. considerauer
diuiser sibi uestimēta mea & super uestē meā miser sorte. Et rursus in psal lxvii. & dederī in cibo meo fel & in sitī meā potauer me ac lo. Et qui in ligno
passus est & in psal xlv ostendit dies. cōmouebit a facie ei uniuersa terra dicite in nationib; dnī regnauit a ligno & rtq. Esaias q̄q hinc ait. paruit
natus est nob & filī datus est nob. & factus est principatus super humerū ei. & rtq. & rursus. In die illa erit radix iesse q̄ stat in signū pplorū ipsū gentes deprē
cabunt & erit sepulchrū eius gloriosum. & paulo p̄. eleuabit in cibo signū in nationib; & congregabit profugos israel & dispersos iuda a quattuor plagis terre
& rtq. & rursus. dnī posuit in eo iniquitatē omniū nrm. oblatus est q̄ ipse uoluit & non aperuit os suū. sic ouis ad occisionē ducet. & q̄si agnus coram tondente
se obmutescet & non aperiet os suū. Et rursus & ipse dni dicit. corpus meum dedi percutientib; & genas meas uellentib: faciē meā non auertī ab inproperiis & conspuentib; in
me & rtq. & iterū. & expandi manus meas tota die ad pplum non credentem & contradicentem. & rtq. Hinc & ysaias ait. ego qui agnū mansu
& usq̄ post ad uitam & non cognouī. cogitauerī super me consilia dicens. mittamus lignū in panem eius & eradamus eum de terra uiuentium & nomen eius non memorabitur amplius. & rursus.
spiritus oris nri xpus dnī captus est in peccatis nris. Et ezechiel ergo signaculū crucis in figura Tlitterē & ipse sit dies. & dicit ad uirū q̄ induitur in lineis. transi per media
ciuitatē in medio hierusalem. & signa tau super frontes uirorū gementium & dolentium super cunctis abhominationib; q̄ fiunt in medio eius & rtq. & bonū pastorē & ipse mihi
q̄ posuit animā suā pro ouib; ipse. ait. Et dicit dnī & ecce ego ipse ego quēr oues mis & uisitabo eas sicut uisitat pastor gregem suū in die q̄ fuerit in medio ouium suarū
dissipatarū sic uisitabo ouēs mis & liberabo eas de omnib; locis in q̄b; dispersē erant in die nubis & caliginis & educam eas de populis & congregabo eas de terris & inducam eas in terram suam
& pascam eas in montib: israel. & paulo p̄. ego inquit pascam oues meas & eas accubare faciam dicit dnī. Et quod erat perditum quaeram & quod fractum erat alligabo & quod infirmum
mūerat consolidabo & q̄ pinguē & fortē custodiam & pascam illas in iudicio. Dan. eluciduissimū chronographus tempus incarnationis dni & redemptionem nram fidelī inter
man angelo sibi hoc reuelante. Lxx ergo ebdomades breuiatas super pplm suū & super urbem scam suam ut desinat praeuaricatio & finem accipiat peccatū & deleat iniquitas
& adducat iustitiam sempiternam. ut impleat uisio & pph & lex. & unguat sanctū sanctorū. scito ergo & animaduerte ab exitu sermonis ut iterū reedificetur hierusalem. Usq̄ ad xpm ducem eb
domades vii & lxii nrm. & paulo p̄ subiungit ita. & post ebdomades lxii occidet xpus & non erit eius & ciuitatē & sanctuarium dissipabit ppls cum duce uenturo. & ostendit & illa ebdomada
annos & confirmabit xpus multis ebdomada
una. & in dimidio ebdomadis deficiet hostia & sacrificium. & in templo erit abhominatio desolationis. & usque ad consummationem & finem perseuerabit
desolatio, Osee quippe de uocatione gentium & coadunatione ecclesiae per xpm congregandae manifestissime pdicat. & erit in loco inquit ubi dicetur
non populus mus uos dicetur eis filii diuiuentis. & congregabuntur filii iuda & filii israel pariter. & ponent sibi caput unum & rtq. & de redemptione nra ab infe
ris mortisq; in resurrectione pmissionē dni declarat dicens. de manu mortis liberabo eos. & de morte redimam eos. ero mors tua o mors. ero morsus tuus inferne.
Ioel namq; horā dominicae passionis & saluationē fidelium demonstrat tradens. sol & luna obtenebrabitur & stellae & retraxerī lumen suum.
& dnī de sion rugiet & de hierusalem dabit uocem suam & mouebuntur caeli & terra. & dnī spes pplī sui & fortitudo filiorum israel. & scietis quia ego dnī
dī uestī habitans in monte scō meo. & erit hierusalem sca. & alienigenae non transibunt per eam amplius. & rtq. Hinc & amos ait. & erit in die illa dicit dnī occidet sol
meridie. & tenebrescere faciam terram in die luminis. & conuertam festiuitates uestras in luctum. & omnem carticam uestram in planctum & rtq. & paulo p̄.
In die illo inquit suscitabo tabernaculum dauid quod cecidit. & reedificabo apertura murorū eius & quae corruerant restaurabo. & cet. Abdias autem
dolosis iudaeis contra dnī & ipsum & ecclesiae saluationē. omnes inquit uiri foederis tui inlusērī tibi. In ualuerī aduersum te uiri pacis tuae. & q̄ comedebant
tecum ponent insidias super te. & rtq. & paulo p̄. In monte inquit sion erit saluatio. & erit sanctus & possidebit dominū iacob eos q̄ se possederant. & ascendent
q̄ saluatores in monte sion iudicare montem esau. & erit dni regnum. Ionas q̄q pph & lia dnī ipse ostendit dicens. sicut fuit ionas in uentre ceti tribus diebus & tribus noctib.
ita erit filius hominis in corde terre. Michaeas quidē conuertū pplos ad xpm pdicat ipsum montem dni & ducem ostendens. In nouissimo inquit dierū erit mons domus
dni praparatus in uertice montium & sublimis super colles. & fluent ad eum pplī & praparabit gentes multae & dicent. Uenite ascendamus ad montem dni & ad domum dei iacob
& docebit nos de uiis suis & ambulabimus in semitis eius & rtq. & cet. & rursus. Et tu bethleem ephratha parula es in milibus iuda. ex te mihi egredietur dux q̄ sit dominator in
israel. egressus eius ab initio a diebus aeternitatis. & cet. Naum uero ultorem dnī pdicat inimicis. & bonum pplis amicis. dicens. q̄ tribulantes te. & ulciscentur dnī & habebit furorem
ulciscentis dnī in hostes suos & irascentis ipse inimicis suis. dnī patientis & magnae fortitudinis & cet. & rursus pdicat ostendit ait. bonus dnī & fortium in die tribulationis & sciens sperantes
in se. Abbacuc luctatus fortis & rigidus stat super custodiam suam & stat gradus super munitionem. ut exploret ut speculetur & dicit. oculi tui speculentur eum & laudent eum plenae terra. splendor eius
ut lux erit. cornua sunt in manibus eius ibi abscondita est fortitudo eius. Sophonias pp̄ea ad uirtutem diei dni nascitur & horam passionis eius & resurrectionis. Iuxta est inquit dies dni magnus iuxta
ta & uelox nimis. nox dies dni amara tribulabit ibi fortis. & paulo p̄ & tribulabo autem homines & tribulabit homines & sicut peccauerī, & rursus pp̄ea & pp̄ea metuent dnī in die eius
rectionis meae in futurum q̄. iudicium mundo congregē gentes & colligam regna & rtq. Aggeus. & sicut ad nutum argentum. hucusque modicum est dicit dnī & ego commouebo caelum &
terram & mare & aridam. & mouebo omnes gentes & ueniet desiderium cunctis gentib; & implebo domum istam gloria dicit dnī & cetera, Zacharias ut memor dni sui uidet & dicit
In ustib; sordidis & lapides oculos vii. Candelabrum quoq; aureum cum oleo de lucernis quae oculis. dicit quoq; & ipse sponsus dni. appendet mercedem meam xxx argenteos. & rursum. &
effundam super domum dauid spiritum gratiae & precum. & aspicient ad me quem confixerī. & plangent eum planctu quasi super unigenitum. & rtq. & rursus. adam & ecce plum mihi abadulen
cordiam meam. & dicet. quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum. & dicet. his plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. framea suscitare super pastorem meum & super uirum
cohaerentem mihi dicit dnī & cetera. Et pp̄ gentem ouium gregis, & cet. & erit dnī & super omnem terram, In die illa erit dnī unus & erit nomen eius unum. Malachi
assalubre aduentum dni narrat. & stat in q̄tuor & adtrepluit sum domnator & angelus testamenti quem uos uultis ecce uenit dicit dnī & cetera. & quis poterit cogitare
redit ad uirtutem eius & quis stabit ad uidendum eum. Ipse enim quasi ignis conflans & quasi herba fullonum. & sedebit conflans & mundans argentum & purgabit filios leui. & conflabit eos quasi
aurum & quasi argentum. & erit dno offerentes sacrificia in iustitia. & placebit dno sacrificium iuda & hierusalem & rtq. Et quia ubi hic in cruce sonpsus xxxvii litterarum.
ISPLACITA SUPERIS CRUX HUIC ESNAUITA MUNDO. q̄ addit ecclesia & cam & cetera, & tecipcus nulla & cum pra syllaba fit idem pentam & cetera.

Nec minus ergo tua cu Stodit in ra caracter
Rite noui testament Et pia munera pandit
Quae deus altus homo Diuinus de tulit orbi
Per tec rux sacra uot Ueneranda frequenti
Promi sum con plense Uera x dogmata uatum
Sed omi num testans Legis ueteris q: noua e q:
Qui gemi num mundo pa Euerbo fecit abrsum
Nos hilarat actus at Ans uoto anteriores
Qui solabat u ruerax Bonus omnibus aequus
Unde q. ea postolicus Iustep erfamina fida
Alma tro pae atua ser Mocrux laudat ubique
Princeps orbe sonat Eximo pectore petrus
Tali te renlaudes fa Tupius opti medicens
Est fratres christ: p Rouobis sstipite pass:
Exemplum tradens cl Rumuesti gia qoduos
Eius per gatis cuius Sacrauul neras anant
Hinc credo acci piat Orantis fami naiesus

SIDONIS VSEI ET SI HONOS ATEN SITET ODII

Ipse qui amitis nons Ordent munera haec ei
Asti acobus hinc nos Hortatur fami nepuro
Exemplum ponens chr Istum de fine laborum
Hinc q: monet scriben Alt: duxore iohannes
Casti usamor maneat e Sobria uotas erenet
Iesus ut est pass usd Euote propter amorem
Sic nos mente pias oc Opati amur amore hic
Iesum pertr pi cumpi Uerumps alliti esum
Iudas ductore met pe Sumfidis et iniquis
Pauxilli lum haud paul Sorauit temet inore
Crux sacra cum dixit Eiamnesci relo qelā
Tes ine nec laudem sc Redare fauci b: ullam
Incaelis terris mag Umpertart aranomen
Tep ropter cristi sp Ondet sat rite uale re
Sic et apostolic: lau Dat concordi te ordo
Uatibus antiqis con Iungis cuncta rapina
Passio sanctapie ie Supersaecula cristi

Noui autem testimonia tam copiosa & exemplaria quoque de salutifera domini nostri passione & resurrectione in facile & tanta multitudine
quis testimonia euidentiora & certiora neque ac quia quae potissimum eligat nesciat. cum tot sint quae in unum libellum congregari nequeant.
& omnia tantae dignitatis. ut quae manifestiora debissent & probatiora neque probati digne estimari possint, sed sicut de eu & in testamento id est de psalmo
tanto libro aliqua exempla simique praesagio futuri & indubitanter & nouo & tamen & exempla quae ad secretum crucis magnificentia
& laudem praedicandam conueniant. & quae ad bonitatem creatoris & misericordiam redemptoris nostri pro nostra liberatione glorificanda pertineant, ea hinc quoque illi
praedixerant futura. ista praedicantia facta atque conplexa. Ab utroque enim testamento scae crucis praedicari conuenit actus. quia utriusque dispensator & mediator
xpi est. Ipse ergo qui inuisibiliter per inspirationem spiritus sancti per prophetas monstrebat. uisibile corpus adsumens. uerbis & exemplis aptos docebat, quippe
tyrannus & per prophetas populo suo salutem & uitam promisit. ipse homo factus per crucis suae potentiam promissionem complenit. qui dixerat per propheta. confortate manus
dissolutas & genua debilia roborate. dicite pusillanimis confortamini nolite timere ecce dei uestri ultionem adducet retributionem dei ipse uenit & saluabit uos.
et tunc aperientur oculi caecorum & aures surdorum patebunt. et saltabit sicut cerbus claudus & aperta erit lingua mutorum & rt. Ipse et aptum ita factum ostendit cum dicit aptis suis & ait. uos estis
uinum fecit quod factum est. et punit ut ait iudeam. In principio praedicationis ioh. ihm anatema & hq uoum unxerunt eum dei spiritu sancto & uirtute. qui pertransiuit benefaciendo
do & sanando omnes oppressos a diabolo quoniam deus erat cum illo. & nos testes sumus omnium quae fecit in regione iudeae & hierusalem. quem occiderunt suspendentes in ligno hunc deus
suscitauit tertia die & dedit eum manifestum fieri non omni populo sed testibus praeordinatis a deo nobis qui manducauimus & bibimus cum illo post resurrectionem a mortuis. & per eum nobis
praedicare & testificari quia ipse est qui constitutus est a deo iudex uiuorum & mortuorum. huic omnes prophetae testimonium perhibent remissionem peccatorum accipere per
nomen eius omnes qui credunt in eum. Tale quid & in psalmo suo idem ait. xpi semel pro peccatis nostris mortuus est. iustus pro iniustis. uos offendistis deo. mortifi
cato quidem carne uiuificato autem spiritu. & item xpi inquit passus est. pro uobis uobis relinquens exemplum ut sequamini uestigia eius. & paulo post subiunxit. trade
bat autem iudicanti se iniuste quippe peccata nostra ipse tulit in corpore suo super lignum ut peccatis mortui iustitiae uiuerem. cuius liuore sanati estis. Iacobus
qq frater domini. ad idem & amplius nos hortatur dicens. & amplius accipite fratres laboris & patientiae prophetas qui locuti sunt in nomine domini nostri ihu xpi. ecce beatificamus
qui sustinuerunt sufferentiam. iobaudistis & finem domini uidistis. quoniam misericors est dominus & miserator. & iohannes apostolus confidentiam domini misericordiae nobis tribuit dicens.
filioli mei haec scribo uobis ut non peccetis. sed & si quis peccauerit aduocatum habemus apud patrem ihm xpm iustum & ipse est propitiatio pro peccatis nostris.
non nostris autem tantum sed & ita pro totius mundi. & rt. in hoc cognouimus caritatem dei quoniam ille pro nobis animam suam posuit & nos debemus pro fratribus animas ponere.
Iudas autem apostolus & frater iacobi. sub eiusdem ploesu successoris mori si dominum nostrum ihm xpm eduxisse nos per crucem de spiritali aegypto id est de potestate
tenebrarum & incredulos perdidisse. tradicens. Commonere autem uos uolo scientes semel omnia quia iesus populum de terra aegypti saluans. secundo eos
qui non crediderunt perdidit, Angelos uero qui non seruauerunt suum principatum sed reliquerunt suum domicilium. in iudicium magni diei uinculis aeternis subcaligi
ne reseruauit, Paulus uero apostolus & doctor gentium. qui nouissimum omnium apostolum est. in uocatione. sed plus omnibus laborauit. tam multa plaga est. in locutione
sua commendans nobis xpi passionem & resurrectionem & redemptionem per sanguinem eius. & dominationem eius in caelis & in terris. ut pene totus in hoc ubique
tur, sed quia ab hac laude accipiunt opposita quae deleris omnibus; plura de eo scripsit. & ita idoneus est in illa ut non facile in breui constringi possit. Cum ergo
praemissis certamen quae de cruce specialiter usurpauit ponam testimonia. Dicit ergo ad corinthios. non enim misit me xpi baptizare sed euangelizare. non in sapientia uerbi ne euacuetur crux xpi. uerbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est. his autem qui saluifiunt id est nobis uirtus
dei est. & rt. et rt. non enim iudicauit me aliquid inter uos scire nisi xpm ihm & hunc crucifixum. Item ad galatas ait. mihi autem absit gloria
ri nisi in cruce domini nostri ihu xpi. per quem mihi mundus crucifixus est & ego mundo. Item ad effesios. Ipse est pax nostra qui fecit utraque unum
& medium parietem solutis inimicitiae in carne sua legem mandatorum decretis euacuans ut duos condat in semetipsum in unum hominem facientes
pacem. ut reconciliat ambos in uno corpore deo per crucem interficiens inimicitias in semetipso. & rt. Item ad philippenses: humiliauit inquit
semetipsum xpi factus obedientes usque ad mortem mortem autem crucis. propter quod et illum exaltauit et donauit illi nomen quod est super omne nomen ut in nomine ihu omne genu
flectatur caelestium terrestrium & infernorum. & omnis lingua confitetur quia ihs xpi in gloria est dei patris. Item ad colossenses maiestatem xpi praedicans ait.
In ipso condita sunt uniuersa in caelis & in terra. uisibilia & inuisibilia siue throni siue dominationes siue principatus siue potestates. omnia per ipsum
& in ipso constant. & ipse est ante omnes. & omnia in ipso constant. & ipse est caput corporis ecclesiae qui est principium primogenitus ex mortuis. ut sit in omnibus
ipse primatum tenens. quia in ipso conplacuit omnem plenitudinem diuinitatis habitare. & per eum reconciliare omnia in ipso pa
cificans per sanguinem crucis eius. siue quae in terris siue quae in caelis sunt, Et item dicit in eadem epistola. donans uobis om
nia delicta delens quod aduersus nos erat chirographum decretum quod erat contrarium nobis. & ipsum tulit de medio adfigens illud
cruci. & spolians principatus & potestates duxit confidenter palam triumphans eos in semetipso. In apocalypsi quoque pene
lauder omnes & omnia cantica quae in eo sunt. ad passionis xpi gloriam & gratiam redemptionis nostrae praedicandam con
uenient. Cum de agno occiso quin in medio throni est sapiens ipse liber commemorat. Sed de his testimonia aliqua hic ponere
non necessarium iudicauimus, quia in certis locis huius libri non pauca inseruimus, Sunt autem duo uersus hic heroici in
scae crucis imagine eisdem litteris conscripti. quorum prior quin longitudine scriptus est crucis. hic est. SIDOTETIBI
METRASONOHISTE IESUS INODIS. hic autem si eis de uertices relegatur. id est a fine usque ad initium eius. fac hunc uersum quin
transuersus crucis scriptus est tramite SIDONISUS EI ETSIHONOSARTEM IBIT ET ODIS Quipper eosdem litteras
relectus redit in priorem eum scilicet qui in longitudine crucis est,

omni potens uirtus maiestas altas abaoth
excelsus dominus uirtutum summe creator
formator mundi hominum tuue redemptor
tu me laus uirtus tuque gloria cunctas alus que
tu rex tu doctor tues rector care magister
tu pastor pascens protector uerus ouilis
porti otu que me asanc es aluator et auctor
dux uia lux uita merces bona anua regnies
uox sensus uerbum uirtum laetapropago
ad te direxi et cum lans nunc diri gouerba
mens mea te loquitur mentis intenti otota
quic qui dlingua manus oratet bucca beate
cor humile et uita iustas sacrat auo luntas
omni ate laudante et cantante ristes serene
nam q: ego te domine nunpronus et laetus adoro
atque cruci demis et uah inedicos alutans
spem OROTERAMUSARAMARASUMARETORO hinc
hoc meus est ardor cularus hoc ignis amoris
hoc me amens poscit primum hoc fame netora
hoc sitis est animandendi magna cupido
ut me tui esus cipias bone cristeperaram
oblatum famulum quod uicti mas imtuai esus
hostia quod tuas immet cruci fixi ototum
iam tua consumat et passio miti getaestum
carnale multiaconfringat deprimeti ram
refrenet lingua impiet atis uerbare ponat
mente pacifice tuit amdeducat honestam
namque tuus quando otofulgesce tolimpo
ligneus aduentus orrebit et ardori niqos
tempestas stridet corrnuiammugit et orbe
ante apparebit quando cruci saeresignum
tum rogo me eripiat flammis ultrici b: ipsa
atque poeta magni propri ūdefendat abira
cui canolure canam RABANUS uersibus ore
cor de manus emperdo NEMME morabile cantu
quod dederat uita me MEMTOTE mente rinara
quando ipsa iesus cle MEMTROG oaberuitimo
inferni reqiemnunc ACRISTE arcepolorum
da mihi hoc posco spero e TUERA omniacredo
quae promisisti hoc ten FIDIE tatefideque
quod uera x facis ordine IUDICIO mniauero
nunc ad superos incaelis rite triumphas
o laus alma crucis semper sine fine uale to

Ds omnipotens pater dni nostri ihu xpi qui unigenitum tuum & ante sacula
natum carnem & animam humanam in tempore assumere & crucem subire
pro humani generis salute voluisti. Te adoro tibi gracias ago quod mihi misero famulo
tuo concedisti gratiam tuam quamuis indigno & multorum facinorum mole adgrauato
ut dilecti filii tui passionem laudibus lic & non condignis tamen deuotis canendo & conscri
bendo depromerem. Tibi dne ihu xpe filii dei unigeniti humiles preces offero & uota
oris per soluo. quod mihi peccatori inspirare dignatus es honorem scae cruci tuae
quantulum cumque decantare, & commune omniu nrm salutem conseruis meis pdicare.
Nec me abinceptor & ardauit proprioru conscientia delictorum. sed magis illud fiducia mihi
tribuit qd hoc in carmine celebrarem in quo peccati regnu destruxisti. & toto mundo uenia
omniu delictorq; dedisti. Tibi sce spi paraclitus totis pcordis meis gracias refero. qd me tua gracia
in ipso opere adiuuare & consolari dignatus es. Te deprecor ut si aliqua pro fragilitate mea incon
ueniente posui seu ritem intellegi. tua uisitatione me inlustrare digneris. Te ad & emendare corriga.
meq; erroris pte uenia consequar. Ut ipse quem ante inceptu opus in auxilium aduocaui. sine
naufragio adoptatu litus me perducas. Te alma & perp & uadis trinitas & inseparabilis unitas.
toto corde tota anima tota mente & tota uirtute colo adoro & opto desidero. tu illuminatio mea
tu salus mea tu laus mea tu uirtus mea. creator redemptor reparator. pater arbiter magister. bea
titudo fortitudo alacritudo. alma nitas felicitas serenitas. ds unus omptis. ds deorum dns. ds
regu cleorum omnium. ds lux & uita fideliu. uita uiuens. uita auiuente. uiuificator uiuentium.
amans & amatus. amorq; amacissimus. gentor & gentus. potentorq; regenerans. dicens & uerbum
accedens abuentisq; diligens & dilectus. amboruq; dilectio. uerum lum. lum & lumine. uera illumi
natio. consiliator consilium & communicatio. a quo per quem & in quo sunt oma. tibi laus
& gloria in sempiterna sacula. Te pater clementissime pco ut qui primitus me hoc opus
conscribendo uoluisti perficere. quod ad laudem redemptoris & saluatoris nostri pestin &
Redemptionis & saluationis eius gratia per ipsum consequi merear, Et quicquid deinceps ope
ris agam. & tua & per tuam & in tua gratia. ad laudem tua totu peruenire facias.
Meq; deinceps tutiorem ap & catis. & in bonis operibus ualidiorem ee praecipias, Et quadiu in
hoc corpusculo uiuam aliquid seruitii tibi semp & ibi beam. Post uero & ipsum animae meae
a corpore. uenam peccatorum omnium consequi. & uitam aeternam percipere per ipsu
mihi concedas. qui tecum & cum spuco coaequalis uiuit & regnat ds. per omnia sacula sae
culorum amen. In cruce uero antecedentis paginae est unus uersus scriptus. xxvii littera
rum. qui eisdem litteris legi & relegi potest. In hunc modum. OROTERAMUS ARAM ARA
SUMAR ET ORO. Imago uero mea quae subter crucem genua flectente & orante depinxeram
asclepiadeo metro conscripta e, prio tenuersu tenens scam & ru heroicu sedm emisticium heroici
ta. RABANUM MEMET CLEMENS ROGO CRISTE TUERE OPIE IUDICIO,,, Contin & au totus
iste liber xxviii figuras metricas cu sequente sua prosa. absq; suprliminari pagina & prologo. quum hus
intra cubiculum suis pastib; perfectus e, Ideoq; iuxta huius summa opus consumare uolui, quia illa
forma in eo cantaui quae consumatrix & perfectio rerum e, EXPLICIT DOMINO IUUANTE OPUS MAGNENTII
HRABANI MAURI IN HONOREM SCAE CRUCIS CONDITUM

Notum sit universis xpi fidelibus ad quos littere iste pervenerint qualiter fraternitas que wlgari nomine
Zecha dicitur in Salzburgensi civitate sit instituta. Celebrantur itaq; singulis annis in psalmis unusq;
quisq; pro remedio defunctorum qui huius fraternitatis communione habuerunt septuginta milia missarum
et septingente misse a congregationibus virginum infra Salzburgensem archiepiscopatum com
morantibus. et eiusdem fraternitatis societatem habentibus. Quicunq; et subsorcio pro tempore fraternitatis existunt.
et communione loci seruicii dei habent qd Ratispone. Pataue. frisinge. Brixie. et burge do venerabiliter
exhibet. Cum igitur aliquis habens communione hui fraternitatis propter timorem civitatis intra obierit. sic
ut deferri incommodum possit. magister qui huic officio est destinatus omnia que defuncto in pensilia
uidelicet scilicet et borem. ferretrum et linteam ipsi defuncto ministrat. et tempore et sueto presbiteros ministros
ipsum defunctum presentari ecclesie iubebit. Cum ministri inferent leuantes defunctum primum ad pa
rochiam illum deferunt. et in ibi missa pro remedio ipsius celebrata. duobus monasteriis ad similia missa ce
lebranda illum deferunt. His ita expletis et egrotatio incuri eiusmodi finem est sepeliendum ad sepulcrum
et mundum procedit. et cum diligencia terre que sua sunt et mendabit. Dabunt siquidem eo die
magistro defuncto xl. v. candele tribus monasteriis in ipso positis. absq; ea iusticia quam dabit ministris
fanum ferentibus et sepulcrum facientibus. Si cum euenit vt in remotis locis fratres uterq; aliqui diuita transeant. qui ad nos
ferri non possunt. stati dum hoc ad nos relatum fuerit. magister hui officii prudebit quatinus ea que presentes de
bebant et absentes reddant. ita vt pegrino vel paupe uice hui funeto que in absentia nequeunt fieri ipsi
piscarum impendant. Quicq; aut frater istaq; vir uidelicet aut mulier ex imposita s iusticia singulis annis xv num
mos magistro hecche psolue debet. Ex his siquidem nummis collectionibus idem magister oblationem et institutam egrotati
onis Salzburgiu circa hat diu exsolu. et elemosinas largas cuiuslibet manu porrigentibus tribuit. Computantur cum tam
oblationes iste quam elemosine xl. talentaq; comparatione excedere preter alia quam plurima que pro tuitione animarum in capitu
lo iuuenum. quam et aliis temporibus pro fratribus uterq; et parentum ex saluatione exhibent. Et ecce nomina uiuorum in scripta sunt.

Judita s. nom. de patau. Reinuridus. l. et uxor sua. Diemudis.

Chonrad et uxor sua Liugart de Lune.

Ita Sveuia. Diemut l de Surheim. Holewold filius eius.

INCIPIT PRAEFATIO LIBRI SECVNDI

Mos apud veteres fuit ut gemino stilo propria conderem opera.
quo iucundiora simul & utiliora sua legentibus forem ingenia.
Unde & apud saeculares & apud ecclesiasticos plurimi inuenimur
qui metros simul & prosa unam eandemque rem descripserant. Ut de ceteris
taceam quid aliud beatus prosper ac uenerabilis uir sedulius fecisse cernuntur.
Nonne ob id gemino stili caractere duplex opus suum edunt. ut uari & a se ipsa
& fastidium legentibus auferat. & si quid forte in alio minus quis intellegat. in alio
mox plenius edisserentem agnoscat. Hoc igitur exemplo atque hac de causa. ego qui
dem uilissimus hominum. opus quod in laudem scae crucis metrico stilo condidi.
In prosam uertere curaui, Ut quia ob difficultatem ordinis. & figurarum necessita
tem. obscura locutio minusque patens sensus uid & ur metro inesse. saltem in prosa
lucidior fiat. Non enim satagebam ut eisdem uerbis quibus in metro usus sum. sed
eodem sensu in hoc opere locutus essem. Hoc & idem oratius uir acutus & doctus
in arte poetica. erudito interpreti praecepit dicens. Nec uerbum uerbo curabis
reddere fidus interpres. Interpres enim ego quodam modo in hoc opere sum. non
alterius linguae. sed alterius locutionis. ut eiusdem sensus ueritatem explaniem.
Quapropter rogo lectorem. ut non fastidiose accipiat nostrum laborem. sciatq; me
non superfluitatis studere uelle. sed utilitati. Nec alli inuidere. sed magis fraternae
caritate quicquid gratia diuina possum ad utilitatem proximi scribendo uelle
conferre. bonitas omnipotentis dī mihi concedat. ut quicquid boni mente teneam
opere perficiam. Et quicumque nrm laborem fraterne accipiat. dō largiente
aeterni gaudii nobiscum particeps existat. EXPLICIT PRAEFATIO

DE PRIMA FIGURA IN QUA XPI IMAGO MANUS IN MODUM EXPANDIT CRUCIS

Ecce filius dei & dns dominantium expansis manibus suis speciem restaurantis honorandam hic ostendit, Et recte hunc unum pastorem grex sacer ecclesiae iustum colit. Et in eo modo quo in cruce sua membra fatigari permisit: rite omnes populi probant redemptorem, quia hunc totius iuris parentem esse sacra scripturae praedicat. Hoc quoque ego indignus agnosco his pro modulo meo omnium summitatum culmen adoro dnm ihm: & credo quod ipse sit rex regum, Judaea uero quae stimulante inuidia Inuentrix malorum est: Inique suum occidit regem, Ipse tamen cum gloria resurgens. arma impiorum per uerbum euangelii secundum promissionem prophetarum potenter subuertit. Et nos qui in illum credimus In ipso laetemur. Dum quicumq; aeternum dnm illum esse non confitetur male ac pernitiose dubitat, quia hic auctor omnium rerum in toto orbe colitur. Cui dei & cunctae subiici. quia deterere summi patris proba & sua ablatam praedam de profundo inferni sanguine suo eripuit, Et talis in cruce positus caeleste regnum suis concessit fidelibus. Hic est dis principium omnium rerum: hic nobiscum dis: hic origo & finis uniuersorum. est lux uera. Imago dei patris Inuisibilis. O s dni. splendor lucis aeternae. qui consubstantialis patri. sol iustitiae. uerbum dei. & de lumine lumen est. Hic coequalis uirtus. & manus dni est. Dux iustorum. & prophetarum uerus. quem filium dei unigenitum. & primogenitum iuste confitemur. Hic est Lapis angularis credentibus. Lapisque offensionis & petra scandali Infidelibus. Idemque hostium uirtus est, En indutus uestem xpi uirtus. quid mystice significet deponam.

Uestis quoque xpi Lex diuina est. quae uili regmine litterarum auctorem rerum omnia continentem quodam modo amplectitur. Adquem totus mundus caelum & terra, mare & uniuersitas creaturae pertinet. qui pugillo caelum metitur. & terram palmo concludit. Item nra natura quam p nra redemptione suscepit. quasi uestimentum diuinitatis eius est. Nam haec splendorem maiestatis eius ab humanis conspectibus caelat. & radios claritatis eius coram oculis impiorum abscondit. Ipse tamen miraculis coruscantibus ac tonante euangelio uerus dis innotuit, Iste quoq; magni consilii angelus. ac summa deuotio di populo missus est. Docens uidelicet sapientia & custos pacificus, Fons uitae aeternae. brachium dni. & panis uiuus qui de caelo descendit. petra utriq; xpus. oriens lucifer. & uerus medicus. Clauis dauid. uia uitae.

Nos noli xpi

& agnus dei qui tollit peccata mundi, Serpens qui exaltatus morituros uiuificat. Mediator
dei & hominum. Uermis & homo captiuam ducens captiuitatem. mons dei. Aquila altaq; &c.
Aduocatus pro nobis. Leo de tribu iuda. pastor bonus. & hedus peccata nostra portans.
fundamentum fidei. Ouis innocens. sacerdos secundum ordinem melchisedech. offerens
panem & uinum. Uitulus namq; & aries pro nobis immolatus est. uictima, qui filius est
patris aeterni. idem damnatus est ad poenam ligni. Hic utriq; ante luciferum & ante
omnem creaturam ex patris est genitus utero. & temporaliter in momento processit
ex matris aluo. Atque ut saluaret humanum genus ad crucem uenit aeternus condi
tor xpus. qui est super omnia dus benedictus in saecula,

DE SECUNDA FIGURA IN QUA SCA CRUX INTRA TETRAGONUM DEPICTA EST

O sca crux xpi quae potestate tibi conlata excellis super omnia. Tu in caeloq; arce supna
caelorum potens regis agmina. quia crucifixi uiri regis uiatus & diuinitas tota mente po
tentem & totam scam fecit. Maxime cum passionis eius indicium semper inde exsistat,
Quapropter merito te reginam ex pore uocamus. quia regni caelestis aditum per te
primum meruimus. Dumque humanitatis eius ad diuinitatis gratiam Ipsum portans
promeruisti. In uniusdi omnipotentis laudem. sacra confessione xpicola satiasti.
Nam multiplices laudes do. In seis angelorum coelibus excitas. & simili ratione ad glorifi
candum dm. deuotos reddis terrarum incolas. Te generaliter totus orbis. aer mare &
ignea caelorum sidera seificant, Ac specialiter una quaeq; species creaturae ex quatuor
mundi partibus magna deuotione celebrat. Hoc quoq; omnium adunata confessio pro
fitetur. quod ab aeterno lumine inlustrata nobis caelestis regni gaudia demonstres.
& demonstrata pie quaerentibus dones, Cum utrumq; facis dispensatione diuina. ut
& corde credulo. & uera confessione dm xpm confitemur. & ph hanc fidem ad ipsum peru
enire mereamur, O crux xpi quae p desideratam eius uictoriam es benedicta. quã clarã.
& quam magnam suo amore te omnium conditor reddidit. Uiuificationis enim munere
te ditauit. & ad hoc salubriter erexit ne antiquus hostis qui primum parentem nrm sibi con
sentientem de paradiso eiecit diuitus in risionis elogio. p geniem eius in gehenna damnatam fau
gere. O pia crux dni quis te decantans meto digne resonare ualet. & totam potentiam tuã
uerbis enarrare. pulchra nites ornatu. teque cernentibus gloriosa appares. Taxus mosti
fera longe a te fugit. Calamusq; aromaticus & pinus semp uirens. honori tuo se subici
unt, Cedrus quoq; diuitus in & uermibus inperforabilis. myrra gutta flua & melipo

odoris iucundissimi. ad odorem tuum stupent, Nardus spicoma & cipressus odoris boni. maxtix quoq;
gutta lentisci & tus arabica gutta indie. & ammoniū siriacum. balsamum iudeae. & bidellium fi
sonis. Maiestatem tuā uerentes super se uotis exaltant, Nomine lic & si asperior Ipsis cum cruciatum
pesones. uisture tamen redemptionis nrae Ipsis prestas. quae concedis fidelibus ante xpi tribunal bonoq;
operum fructus percipere, O crux sacra quae disruptis claustris inferni plebem scōrum eriperas. & caelo
conlocaueras. DE TERTIA FIGURE SPECIE IN QUA VIIII ORDINES ANGELOR DISSCRIPTI SUNT

Tiii O tu scā salus & la & la passio xpi. salue crux uenerandadi. quae sapientia. lumen & doctrix es orbis terra
rum. quae & uera laus. amica uistus. & clara philosophia apud caelicolas. terrigenasq; indesinenter uiges,
Etiam apud ceroiteus angelorum qui in claritate lucis aeternae manent. & apud homines quibus salus &
pulchra renouatio post diutinam infirmitatem & antiquam peccatorum uetustatem restituisti. te totus
orbis beatificat. te caelorum agmina conlaudant. per te in nomine ihū quicuncta mundi sceptra simul
& regum curuat imperia. omne genu siue uoluntate seu uiflectitur. Caelestium uidelic & terrestrium
& infernorum. At michael dux & princeps plebis di te confessione memorat, Cuncta caelorum sidera
& uisture regere. & potestate tegere. eo quod a radisis Inquai immolatus est agnus qui abstulit peccata
mundi, Quo clypeo beniuolentiae Ipse sedulo exultat. qua confessionis framea fidens bellū init contra
draconem horridum antiquum q; serpentem. & de hoste triumphans ouat cum scōq; agminum milibus.
Hoc sibi praemii loco & ens. ut tuam laudem perpetuo ante tribunal decantet dni, Igitur actus iste forma
tionis litterarum. & hic modus positionis nouem ordinum uiz non & sor ipse quo primitus ad laudandū
redemptorem sacra angelorū agmina ordinantur. taliter suspensam iure statuit hanc crucem. aram
scilic & pontificis & redemptoris nri. Utipsa uera uita In se contestans ostendat. laudantem uisturū uene
rabilem renatum. sicut dec & utinere uice quae ē uera salus nra appareant bona & salubria scripta, Ideoq;
xpr semet ipsum humilians descendit de caelorū arce. ut ad se solidum fundamentum fidei augmentumque
omnium bonorū ualide nos ducere &, & docuit uerbis. factisque suis nob documenta reliquit, & sic dūum
in sca cruce nos redimens. facta sua consummauit. Hoc tu gabriel archangelus altissimi. & dispensator
caelestium nuptiarum la & uscla ro famine uirgini reuelabas. quando regni xpi potentiae & saluationis ei
opus. luculento sermone pnuntiaueras, Quid & tu o rafael medicinadi. numquid in illo mistico opere
quo tibi & oculos aperuisti felle orbum liniens. scae crucis potentiā significasti. quae p amaritudinem mortis xpi.
peccatorū tenebris remotis. & eternā lucem humano genei reddidit, Credendum ergo nobis ē. quod facta
angelq; quae u & ius testamentum narrat. aduentū & gloriam significent redemptoris nri. Cum nouum tes
tamentum statim in primordio natiuitatis eius. eos gloriam in excelsis dō magno tripudio cecinisse, & pacem
hominibus adoptasse describat. Quapropter uos quoq; praeclari angelorum & ceritus supplices obsecramus

ut dignas grates saluatori nro xpo Incessanter agatis. & sem nomen eius in sectm benedicatis. qui nos per
crucem a perpetua morte liberauit. Et urm numerum ne diminutis propter perditos angelos remanere et
seis animab; conpleuit In arce caelesti.

DE PICTA

[xxxi] DE FORMA QUARTI ORDINIS UBI CHERUBIM ET SERAPHIM SUNT IUXTA CRUCEM

A Tuos superae cohortes cerubim & seraphim. Iam nunc de caelo laudate nomen regis urri ihu xpi.
Quia ignis amoris & sapientiae urae Ita bene ardet. si puro famine in redemptoris laude splendet.
Cum uera & diuina e laus illa quapaschanrm Idest passio & resurrectio redemptoris nri. uere nra praedi
catur ee uita. uerus utiq: lucis fructus e xpis. quem cu patre & spu sco dnm dm sabaoth sociali laude cele
bratis. Qui tunc in hora passionis suae tristitia mortis. & nunc regnans ubiq: exultat in gaudio resurrec
tionis. O beata seraphin quis sit urri amoris ardor dicite. si fiant in celebratione hac habitus urri iura
caelestia monstrate. Si hac multa & ualida laude significetis uictorem superni pandite. Hinc confidenter
ego puto mihim & ipsi & meis Ita respondeo. Unum namq: e. qd nob demonstrant. Hoc e quod in alarum
suarum positione adfirmant. Iam dudum nob praenuntiatam ee In figuris scae crucis aram. sacratumq:
decus hostiae qd in ea immolatum e. Edunt quoq: ipsa uoto laudis quae sit uirtus redemptionis nrae ac bona
pmiorum. quae tribuere nob rex xpis decreuit. cum in hac ara secdm suum propositum passus. consumpsit
flamma passionis suae Iniquitates & peccata scelerum nostrorq: cunctasq: aduersarias potestates In mo mto
suae mortis superans uicit. Atq: principem huius mundi foras eiciens. districtae eius claustra disrupit.
& uetustatem peccatorq: nrorq: deleuit. Reddens nob benignus dnus & pcuistum ipsa regna paradisi. In quib:
primus homo conditus positusq: fuerat. Hoeq: omnium fideliu ora probant. & uirtutes & miracula quae
dri in hoc mundo pscos suos fae testantur. quod dri humano genere In carcere & tenebras istius mundi iur
te damnato. auxilia mandatorum dederat causa perpetuae mortis euadendi. Condito utiq: & pcnr quip
nob in alta crucis confixus e. stupete. qua magis dec & thronu imperialem uocat. qua seruile tormentum.
Quia imperator nr xpis regnu silu in ea. & potestatem in caelo & in terra conquisiuit hostes superauit & mun
dum do reconciliauit. Haec ue exillu xpiane e populi. haec framea qua cu hoste sostinemur bellu. Haec insigne
uictoriae nrae. cum hac hostes nros uincere poterimus. Hac arma iniquitatis frangimus. per hanc ad co
rona alleuamur & uirtutis pmia capimus. Propter ea exul semp & alienus a bono ignis cupiditatis. sed tot quae
tibi interfectio In morte xpi parata sit. Cherubin ergo illa quae in tabernaculi templiq: constructione
iuxta aram post altare thimiamatis stabant. hoc u illu crucis extensione alarum suarum nbe non & tota
positione situs sui. hanc scam aram demonstrabant. quae mystica unctione linita triumphum xpi
& cestaminis seu palma praefigurabant. Haec itaq: animalia Idest cherubin distensissimis alis Laeta
facta xpi adducunt. & beata ea ee. alma altaq: manifestis indicis traduntur. Ipsaquoq: seraphin ad hoc

pandunt ostium · ut cum caelos & terram plenos eē gloriadi praedicant · Iam prope eē tempus quo carnalis hinc abeat luxus & uitia recedant dicant, deniq; cuncta simul haec animalia alarum suarū officio pcipue intimant saluatoris brachia in cruce eē prensa · In his q; trahi atq; sublenari nunc misericordia · omīs quos ipse post modum In uniuersali iudicio meritis condigna rependens in sede conlocabit beata · Tunc palam illas pdiscussionem pbando · quos iam ante sibi notos & bonis operibus auctos probauit amando · Iustorum ergo uatū pphetiae de passione dni ullo modo ñ dissentiunt · nec significationes istoq animantium fallunt · CONSISTUNT

DE QUINTAE FIGURAE FORMA · UBI QUATTUOR TETRAGONI CIRCA CRUCEM

Te modo cruce scādi obsecro ut tua uirtute meū pectus in firmū benedicas · ut dignis laudib; aeterni regis inte tropheum ualeam decantare · quomodo caelestia simul ac terrena uno foedere coniungas, pactum confirmes · & mostis uincula dissoluas · O tu sacer aptoq coelus & mastrum ordo laureatus · Iure uos domus xpi posuistis fundamīta · quos ipsa in arce gestat pulcherrima · Uoce quippe uīa & exemplis dōplebem sacram adquisistis · & scām ac salutarem crucem xpi iure in primo fundamne pdicationis conlocastis · Quia illam crucifixi in ead dni uirtus adpostandum totam dni ecclae machinā rite roborauit · Uere quoq; ipsa humanū genus ad uitam dedicauit · firmaque erecta ē columna · desiderans ostendere qd per ipsam aeterna domus caelesti regno conlocanda exsurgit · Aula uidelic & iusti regis sponsiq; ecclae · Hanc tu dne xpe tropheum nouum iure dominationis crucis redemptionis; uiaq; directionis · ocitor in mundo erexisti · quod xpicolum genus foedus iustitiae seru & · sperniat diabolum rite damnatum · & uincat pietate hominem inimicū · quia tū illi fauor laudis & trium conseruationis: uirtusque boni operis · ac palma uictoriae · atque corona remunerationis es · O inclita crux dni · aulae xpi pretiosum fundamītum · Tu pulchria es florifera specie omniū germinū · Tu excelsia cedris libani · tu pnosia albo lapidi pario · quae quadratas iungis petras uiuentium lapidum In firmo fidei fundamīto · Patriarcharū quoq; coelus & ritus antiquissimus iure prima fundamīta iacit In initio totius aedificationis · qui primū sancto dogmate corda deuota sibi oboedientium ad domū regnantis sup omādo fide iunxer · Posta prophetae uerba pdicationis plueran · il regi xpo uiuam aulam montis praeceptisq; suis in hoc cestaminis loco construerent · quia omnis haec fabrica ecclae p confessionem nominis huī xpi ad caeleste regnū eleuatur · eiusque uoce instructa rite uiget bona uitae constructio · Haec enim iunctio ad latera scae crucis · iiii tetragonorum hoc signat · & omine sacro reuelat nobis intellectum · il sciamus quo nos uia recta & ducta optimus iubeat ire · hoc ē ad possidendū regnū perpetuum · omīs utiq; quos xpi uisitatio sua mansione inlustrans templum dōdicare dignatur · & cum his seis pariter ibi in semetipsum lapidem angulatem coadunans ad perfectionem caelestis aedificii perducet · TUI DE SPECIE SEXTAE

FIGURAE · UBI DE QUATTUOR UIRTUTIBUS PRAECIPUIS COMMEMORATUR

Omnipotens uiatus omnipotentis patris & summa sapientia xpe filii tue sueru sdni quiotū mundum adornas scae crucis decore · dispensasq; pie tuis seis pia dona salutis: Nam quadriga uiatutū · iii cornibus scae crucis decenter aptata · ostendit sacram seriem specierū & ipsa pcedentem In triumpho uictoriae regis xpi consecratam · & per eius passionem proficuam · ee · toto orbi adimp & randū fructum pietatis & adipiscendam a & eternam beatitudinem · uiatus e animi habitus · naturae decus · uitae ratio · morum nobilitas · & linguae moderatio · Haec quippe cuncta o scae crux religiosis hominibus iusta laude probanda tū tradis · cuncta simul bene placitado deprometis & singula salubria ee pdens.

Tū sca prudentia tenerū mundum ab initio docuit · quando p mastrium abel iusti p innocentia poenitendam animā demonstrauit, De te iustitia bene zelo feruens diabolipompam spernendam · & xpi gratiae obsequendum suasit · per te castus amor Inseis di erigit se ad sectandum utilia consilia · hoc e doctrinam mandatorum di · ut fraudem malignide pen & rabilib; humani cordis auferat · & fideles di adrendentes ad celestia praemia superare carnis concupiscentias docet, Ipseq; amor p uniuersā mundi latitudinem seos praedicatores duc · arguentes uitia · & uiatutes commendantes · docentesq; per euangeliū redempti ori gratias agendum · quisedm u & erū p ph & iam nouissimis temporib; incarnatus e · & mandata tradens euangelica signis & miraculis ueru sdi innotuit · Concedens omnib; fidelibus sibi · ut per fidem plenam & baptismū lucem aeternam conquirerent · Illosq; qui intentis auribus caelestem doctrinā capiebant · dedit in modum bonae terrae ubertem & cuerbi semine uiatutum fructum p ferre, & si qua incentiua naturae in eis orerentur abscissa euangeli cultro flamma spis sci concremarent · ut sine ullo impedimento diuinum germen & spirtales dilicias regi xpo exhiberent, Hos ergo fructus primū fides & ecclesia xpiana per praedicatores euangeli plantauit, Deinde gratia uiatutū puros & labamni sordes alienos ostendit, Deinde patientia sca in tribulationib; probauit, Pactum quoq; & societas ueraе concordiae coadunatos & inseparabiles demonstrando stabiliuit, Ex in modo uiatutū constantiae fortiter roborantur · & puerā humilitatem in lesi custodiuntur · ut per discretionem in augmentum p ficere ualeant · & p longanime perseuerantiam usq; ad congruam maturitatem perueniant, Post haec quidem iam ultimi iudicii falcis mittenda e · ut messis albens quā granum fructū per aratrum crucis in terra conditum gloriosā & multiplicatam p tulit · Apparente ipso iudice uiuorum & mortuoq; per angloq; ministeria colligat · & per sententiam eiusdem iusti iudicis In horrea caelestia feliciter conlocatur,

VII DE SEPTIMAE FIGURATIONIS PLASMATE · UBI DE · IIII · ELEMENTIS NARRAT

Igitur omnia quae in caelis & quae in terris sunt · de lumine gloriae xpi inlustrata iam splendent · Cuius maiestati subiecta seruiunt · & sacrae crucis factum beatificando concelebrant · ut sic

uictori superno debita uota persoluant. Hoc ueraciter profitentes omnia regna seruare modum suum
subdispensatione diuinitatis ibi. Non solum quae in orbe mouentur. quin etiam omnia quae sunt.
uiuunt sentiunt atq: discernunt. et iura seruare norunt. sub hoc imperio consistunt ab initio.
Imber quoq: ac grando et nubis; nix. pruina ac glacies. ros et serenum. simul cum fontib. et riuis
in terra pflaentibi et aeterno serenitatem laudant. Arcton celicus. et omnis stellarum positio.
simul cum uestigine poli Auctorem pdicant suum. Nemini displicet qd dico / quia omni tempore laudes scribo; et ni irrisionem ut dolorem alicui ingero. Benedicite omnia opera dni dnm. cantate et
psallite ei, Laudans dicat iustus. quod xps in cruce exaltatus. omnia trahit ad seipsum. et electos
suos milites inuitat ad coronam. Non enim fas est. ut in laudando conditore discordet et fracturae sit. sed
gaudens concinnat sibi debitas laudes: uniuersa aquae natantia et serpentia terrae. montes et colles
hasena maris. luci et omnia lignasiluarum. ferae pecora et truces bestiae. uermes pulueres. et minuta
uolatilia. aues mansuetae et lacerantes unguibus. O genus xpicolum quo caeli et terra decorantur.
Auot lum fidei et iustus pdicationis pdiens legationem agit. Ad gentes pcessecretat. Ad baptismum inuitat.
Et maxime doctor sermo pclara et ostatione dolum diabolidenudat. et adquisitis pdi gratia electis. ex
ponit uictoriam xpi, Omnib; fidelib: hoc cotidie pdicatur. nec ni et paganis et falsis xpianis et hereticis cum
summa modestia et patientia intimatur. Qui ergo crediderit uerbo di saluabitur. Qui autem non credide
rit aut prauis operib: fidem distruxerit. in ignem damnabitur. Igitur quia xpi gratia in caelis
et in terris redundat. bene condecet ut in caelestia simul et terrestria. ore consono laudes dicant et
et gratias agant. Populus dni et oues pascuae eius qui pastim in caelis iam cum dno regnas. pastim adhuc
peregrinaris in terra. Una ratio uos ad laudandum dm incitat. quos unum gaudium in celis expectat.
Nam qd datum est. iam tenetis, et qd pmissum est. uerace accipietis: quia qui pmisit sine dubio in uobis pro
missa sua implebit. Rex utiq: ur proprius et sacerdos creatus et saluator ihs xps dnr nr EST

DE OCTAUAE SPECIEI FORMA. UBI DE DUODENARII NUMERI RATIONE EXPOSITUM

Xps itaq: saluator nr xpi rex mitissimus in caelis regnat. consilium optimum uirtus di patris
summa et benedictio uera. Lum de lumine. et ego de gente quae diuina ple gentes. Hinc uidelicet ton
sur uiri origo est. Ad hunc fabrum tota caeli et terrae fabrica respicit. Ad hunc pestin et omis uirtutum
decor; Acuius bonitate et ueritate omne bonum uerumq: fit. Ipseq: mirabilis solus mirabilia facit. Acuius
iustitia ordinatur quicquid in caelis ut in terris iuste decernitur. probatur et perfectur. Quicquid hono
ris habent angli boni. et quicquid poenae suffert angli mali. Necnon et illud qd xps idolatriam de mundo ex
pulit. et diuinum culturam renouauit. Horum igitur omnium bonorum auctor est dns xps. qui in nullo cruciatus
honoris et potestatis ppriae indicia demonstrat. Quapropter congruit ut nos terrigenae et paradisi cules

noremus hos radios quos diffundit haec scae crucis species. per quam xpus nos saluat. & reddit splendorem luminis quem protoplaustus peccando olim iam omiserat. Quot quot ergo a principio hos radios rite agnoscentes ueneraborum tur. perpetuae lucis munere perfruuntur. Crebroq: hoc iubare umbrabam a fma apph & arum & sors apostolica pdicans hac luce nobilem coruscabat. Hoc que sole fides xpi toto orbe terrarum pelucet atq: bona cordahominum uotaq: pia scaq: patent. Justiquoq: diuino munere pollentes pmisticasigna. olim iam patrib: tradita bonum & sabbatem conicerunt radium. & proinde mandatis di obedire persuadent populis cum xpo adscribunt soli & pfundi ratem misteriorum dignis reuelare & domi perennis uitae fidelib: tradere. Xpus ergo rex summus & caelestia tribuens dominus munere diuinus scandens alta crucis robora. manifeste innotuit hanc speciem formando. per hanc se pandere caelos mundo. & uult ut sequentes eius uestigia uitae phanc repperiam introitum. Denique quatuor regnos uictos aquatuor plagis mundi & ambitu oceani in habitu scae crucis coniunctos & coadunatos saluatae salubres fecit. signaq: xii. cum xii mensibus suis ipse dominator sustentans regit. & gubernat. Ac duodena spatia horarum oriente sole disponit ordinabiliter trahi & perducit ad occasum. Ad haec quoq: uniuersa demonstranda distributio duodenarii numeri quadrangulam scae crucis formam complet. Omnia namq: uincula peccatorum nrorum quib: constricti tenebamur crux xpi gloria nra resoluit. Ipsaq: erecta sacra caeli gaudia iuraq: terrae pponit & signat laudat & pbat. Ipsaq: fidelibus ueraciter confert.

TINET

Titul DE NONATIGURA. QUAE DIERUM ANNI IN NUMERUM IN CRUCIS SPECIE CON

Sol & luna en nunc competenti ordine dnm ihm xpm benedicite. Quia scae crucis en ur honor stabilis lux disposita sorda series laus & probitas. spiritali lumine peuncta tempora uos inlustrans. Uos quoq: hoc termino quem ipsa in .iii. exagonis & monade inter eos posito postendit. dies & noctes totius anni solaris connumeratis aequatisq: ad perfectionem eius numeri cursum urm. Praedicto ergo figura eius habet in se tricies denos & decies senos. atq: insup quinque sunt tertiam. His quippe numeris rota solis & lunae cursum suum noscitur indere. Quatuor qs uicissitudines temporum his ineluduntur. quas omis in quinquaginta duab: ebdomadib: & monade unus partem amplectitur annus. Ad hanc diem iam bifrontis redditurem & omnis hic ordo. Ad hanc transit horarum series. temporum uicissitudo. annalis circuitus & astrorum cursus. Ipseq: quadrens horarum superacuus supra numerum cestudinum quem in dispositione sex angulorum quaternae exagonae scae crucis deprehendit. Octies ad illum terminum pertingit. qd in aequinoctiis rite dinosci potest. O sacrum germen qd clara luce fidei & sapientiae cordahominum in tenebris infidelitatis postea inluminas. Tuus uidelicet ortus scae miraculis coruscans. Nam & xpus hinc ubique pruacornua altitudinem sui

regni demonstrat. Tu regis fortissimi sceptrum. & aradi altissimi ordine potenti dilatatis p
orbem. descendisti ad inferos. tendis ad caelestia. Haec decus & honor ē totius mundi. sem quoq; uerus
id est nominatus nr̄ peruius nom̄ solius tota saluatur creatura. cursum siderū ad huius formā tempe
rat. Ipsumq; regnū caeli donat. cū in hac sede positus claustra caeli nob aperit. Haec quippe humanū genus
laudans canticis; & ponit cū praedicat fidelit qd xpō a iudaeis crucifixo mediadie lumen siderū obscuratū
sit. Nam iudaea frendens lucis & inuidia aestuat. & meliore tamen usu in arbore crucis hunc fructū gerulit,
Quod & in plagis mundi & exquadrifico oceani limbo gentes & populi undiq; confluentes spīrales diliciae
appetierent. quae in sca cruce demonstrantur. ut sacris & mysticis epulis repleti. p dona patris summi
ad centuplicem bonorū operū pueniant fructum. & int̄ miyeti splendidis nouem ordinibus angelorū in celesti
beatitudine Ipsi perpetua claritate fulgeant. Quapropt̄ moneo ut quicquid canamus uel quicquid scriba
mus. In redemptoris laudem totū uestremus. quatenus hac una spe quam peū in eo habemus. certium auide
& seuientis mostis perpetuaeq; damnationis. scuto fidei repellentes possimus euadere. & sic regnum di su
pernaluce nitentes laeti mereamur possidere. Auctoremq; nrm̄ ac redemptorem dnm̄ ihm̄ xpm̄ omni
potentis patris uidelicet natum dignis laudibus resonare. uerum sem̄ atq; dm̄ altissimū. Sit quoq; semper
haec nra ratio sempiternalaus & perpetuus ardor amoris. SCRIPTA EST

DE RATIONE FIGURAE DECIMAE. UBI SEPTUAGENARII NUMERI RATIO DIS

Nunc itaque condec & ut piamodulatio spe aeternoq; nos laetificans. In hoc beato opere exprimat quid
nob uitam aeternam conferat. & quid corruptionem auferat. quidq; delictorum ueniam tribuat. & quid
uincula peccatorum disrumpat. Hoc ē scae crucis pdic & asta. Merito ergo hoc uox humana faucib;
resonat. hoc de promunt aste os proloquens dignis scribentes plectrum linguae & uota pii cordis. quod
cecidit in bello draco tortuosus & noxius ille quia aste maligna truculentus in paradiso protoplaustū
nrm decoepit. & prius ipse cadens lucifer de caeli arce testiam partem astrorum traxit secū ad inferni
sulphurea stagna. quia superbus & dolosus tempauit se aequiperare altissimo. in gelida aquilonis parte
ponens sibi tribunal. Hunc scilicet & ferocissimū lupum Agnus mitissimus strauit. iure potenti eripuit
pdam. & studia in mania fregit. Ac gentes eximis & carnalib; desideriis p scam euangeli pdicationem
conuertit ad meliora & incendit ad caelestia dona. Ne uel iudaeorū fabulosa superstitio. uel hereticorum
peruersa seductio. speciosō uelamine corrumpat casta corda xpianorum. qui ueritate diuinae legis
agnoscentes In robore fidei iam consistunt. & ne aridum fiat os gentium exinanitū a cultu daemonum
& adoratione idolorum. fecundat illud in diuina laude auctor totius boni & largitor uirtutū xp̄s dnṡ.
Causat enim & damnat omnem perfidiam inimici potens uirtus scae crucis & dimittens mundo debita.
cunctas o per diuitum pcellit suo munere. Denq; qd in septuagenario numero manifestare dempnio

Alias habetur ubi lucifer superbus

toto mundo fuerit. Daniel pphta in septuagintaebdomadibus suis. quae ad xpm usq; pestingebant demon
strat. quando consummatur piaricatio & finem accipiat peccatū. & deleatur iniquitas & adducatur
iustitia sempiterna. Hieremias quoq; similit post LXX annos captiuitatis resolutionem pdicat. ee. uen
turam. Ast moses pLXX presbiteros quos dni mandato populo isrl prulit. totius magisterii perfectione
& reuelationem misteriorum p crucis sacramentum nobis fieri significauit. O crux benedicta di in hoc qd
septuagenarium numerū inquinq; partes diuisum. In medio tui simul & p.iiii. cornuata quaternario
& denario numero amplectis. significas te totū mundum p decalogum legis. & p iiii. libros scī euangelii
ad concordiam & unitatem fidei reuocare. Neque enim ipsum quinarium absq; misterio pterimetis.
sed uenerabiliter innuis. Humanū genus non solū p intestinū affectū animi. sed etiam p exteriores sen
sus corporis. tibi uerissime esse debitum.

Mosi mio LXX mistia exposita

EST

XI DE UNDECIMA FIGURA. UBI PENTATHEUCUS MOYSI ORDINATUS

Te sce pater inuoco dnm caeli & terrae. ut sis mihi in hoc carmine doctor & rector. & inchoato
operi pius & clemens annuas. sensum opifici & uerba sobria tribuens. ut possim fidelit pandere ad sce
crucis & eternam laudem & ad gloriā noui testamti. quid lex prisca figuris significet modo in gratia
ipsis reb; spiraliter obseruandum. Nam cū primum haec maxima rerū machina abinuisibili & inpsbie
trabili profunditate consiliū uisibilis effecta ē. & paradisus cū germine suo floridus & iocundus
apparuit. statim in ligno uitae qd ē. in medio paradisi uitale lignū scae crucis pfigurabatur. qd in
medio gemmum positum pcedentes & sub sequentes se uiuificat & scīficat generationes. Cuius benefi
cio recreati quiq; boni & scī uiri spirales & uitales uisturū proferunt fructus. Hoc etiā lignum
passionis xpi praefigurabat isaac patriarcha cū patre inponente proprius humeris ligna posta
bat ad locū immolationis suae. sicut lib genesis testatur. sic & exodus & ceteri libri legis edisserant
qd fosti conpagine armorū scae crux nrm p tium eusceptit. Idore sanguinis sui sponsus supnus
exhibere sibi sponsam ecclam ñ habentem maculam aut rugam. Hinc plebs israheliturū de in aegip
to coniuncta & p rubrū mare translata laudes uictrices redemptori suo decantabat. & tiuere triū
dierū gradiens. dno misericorditer eos ducente puenit ad fontē mara. qui per lignū misticū indulca
tus est. Igitur pharao & aegip pti persequentes qui prius populo di quasi iam capto & reluctato insul
tabant. submersi maris fluctib: sera paenitentia doluer. Israheliticae aū uisis magnalibus ductori
suo triumphanti de uidelicet patrū suorū canticū gloriae concinnebant. & in condignis sui amore
feruentes laudes triumphales exsoluebant. Porro mare orientale hoc testatur cū orbitas curr
ruum aegip prior hactenus in pfundo & in litore seruat. Denique ulteris legis abissum scae crux in
missa dulcauit. & p terrā solidissimā occidens fontem uiuentis aquae pduxit. Adhuc uis instar

In principio XI pentateuch moysi ad crucis aplicata dig te

moyses manus extendens in amalech victoriam coepit. et perdam uiri amalech memoria de et sub caelo, Duo ergo uiri exploratores terrae repromissionis qui botrum in ligno postabant duos populos significant. qui gaudia supernae passionem xpi in cruce completa quosq: credentes promereri posse predicant, O crux benedictadi quis bene mysteria tua nocens tanta et tam dona preclara salutis satis enarrare ualet. cui nulla lingua esse aurae ad laudes debitas celebrandas idonea est, Te patris aeterni hostia in odorem suauissimum oblata sacram aram dicauerat uiuificantem et altaris serpentem. et uitale signum demonstrasti populo quo saluari iesus ab hostib: posset. Et quid amplius de te dicere possum. nisi hoc quod cuncta bona dederas et mala cuncta auferebas.

XII DE DUODECIMAE FORMAE RATIONE. UBI NOMEN PROTOPLAUSTI SITUM EST

Hera modo dulcisona metricae artis fistula uade salutifera crucis dominicae laudem suauis canere uersibus. Opusq: mirabile redemptionis nrae simul et consolationem uitae futuae deuotis celebrare laudibus. quia in sca cruce mors uicta est. dirissima. et peccatorum nostrorum uincula sunt resoluta. Lux quod per xpm redit pristina. et primae praeuaricationis concessa est uenia, Nam primus adam decorem [illegible] in mortalitatis nob abstulit. cum pomum ligni uetiti contra praeceptum gustauit, et sed adam saluator uidelicet nr omnem ubiustatem et omne gloriam atq: honorem supernae claritatis nob aduenientis secum attulit. Unius obnoxam multa et innumerabilia perpessi sumus mala et temporalis mortis incidimus discrimina, Sic et unius ob gratiam fidelia saluantur agmina et luce potiuntur aeterna, Deniq: sicut per lignum praeuaricationis mors introiuit in totum orbem terrarum et in infernum omes descenderent. et iam et ipsi electi: tra et per lignum dominicae passionis mors capiuntur est, et multi euaserent et iam et peccatis obnoxii. Uniuerso scilicet orbi xps per crucem aditum uitae aperuit. et in ea potentiam uirtutis suae demonstrauit. Ipsamq: relictis idolorum cultib: honorabilem esse omnib: uoluit, per hanc suis sacramenti nob patefecit archanum. et ad custodiendum iuris suae uoluntatis nobiscum firmauerat pactum. Primus homo de terra terrenus terrenam generauit sobolem Cui et in mortem hereditauit mortem, secundus quoq: de caelo caelestis caelestem mundo intulit generationem. et aeternam suis promisit beatitudinem, Hic est dns uniuersorum et rector omnium rerum, regnum solus cum patre et spu sto tenet et aeternum. et secum regnare uult cos gloriosos sorum. Ipse et iam per nomen adam quo quatuor plagas orbis praesignatas habet potestatis suae quadominatur, in toto orbe terrarum nob dedit indicium. Nam anatole dissis arctos et mesembria, iiii mundi partes in capitib: uocabulorum suorum hoc resonant. Unde condecet ut cuncta uiuentia atq: subsistentia dnm suum recognoscant. et laudib: deuotis concinnant. qd ilis xps ueru est filius dei. et omnis deitatis patris omnipotentis. Cuius curatio salubris est. et contactus medicina salutis aeternae.

Vid. li. pulchrum

Txiii DE TERTIAE DECIMAE RATIONIS FIGURA UBI ILLE DIERŪ NUMERUS COMPREHENSUS EST QUO XPS IN UTERO UIRGINIS MORATUS EST

Arbor odoris suauissimi & passione pulchrarū frondium latissima ostis dilitiarum incomparabilis. affluens ubertate largissima floribus fructū & solus uerbo iucundissima ppredicatores scie euangelii fructificans opes condis caelestes. & altaria quidem maiestate supoma ligna siluarū honorabilis & decora existis. quia clarita xpi inte crucifixi gloriosam & speciosam & uenerabilem omnib; tes exhibuit. Hoc quisquis in fidei firmitate consistit. plena deuotione p frequentat. lic & demonis suis horrida salutem hanc ostendere atq; cognoscere gentib; inuidens. altenus pelucescit.

Uarias quidem uirtutū species in situ tuo demonstras. & abundantiam spiritalium diuitiarū tes habere significas. & sanguine xpi purpureo fulgore nites. & p xpo animas nras ponere fortiter suades. In ecclesiarum saluatoris celsitudo consistit. & unitas fidelium in fide & pace permanebit. Quod etiam erectio tabernaculi mosaici. seu edificatio templi salomoniaci praefigurabant. Hoc & altare holocausti siue thymiamatis atq; ignis ineis semp ardens significabant. Hoc & candelabrum cū vii luceernis. hoc & sabbati otia indicabant. Quia in xpo agno uidelicet dei inmaculato. p salutem nra in ara crucis immolato. & fidelium ē illuminatio. & requies perpetua scorum.

Ipse ē aduitam p passionem crucis preuius nr. Ipse salus aeterna. Ipse lux uera. Ipse bonitas pissima. Ipse redemptio nra. Ipse ē & uita sempiterna. Ipse ē princeps tamquā filius in domo sua. In recta uidelicet & sca. Ipse ē pax nra qui fecit utraq; unum. Ipse principatū diaboli destruxit. & conatus eius noxios retardauit. quip frigus infidelitatis. feruorem caritatis extinguere studet. & p illecebras uoluptatū felicitatem uerā p mentem fallax decipit. & p hanc dementiā iam quasi captum irridens. manifestis uitiorū uinculis & catenis peccatorū stringit. O crux sca. o arbor speciosa. quae omnes caedros nemora altitudine & pulchritudine inconparabili superas. En numero conpletis Incoelib; tuis radiantis. dona serenissima & beatissima p aduentū dominicū postendis. Ostendis enim seriem dierū quib; saluator in utero uirginis incarnatus ē. & p hanc moram patientiae & humilitatis eius documentum nob pbes. & quia cū lenitate & tranquillitate p partum adnosuenit. mansuetudinem suā & oboedientiā quam usq; ad mortem inte perpetratā seruabit designas. Ideo data ē ei omnis potestas in caelo & in terra secundum humanitatē. quicū patre & spū sco caelū & terra & oma quae in eis sunt creauit secundum suā diuinitatē. sicut dudum scie ceinere prophetae. qd caeli & terrae factor paruulus filius nasceretur. cuius imperium super humerum eius esset.

de mora xpi. alio tyro biuere

Txiiii DE FIGURA QUARTADECIMA. IN QUA NUMERUS ANNORUM AB EXORDIO MUNDI USQUE IN ANNUM PASSIONIS XPI NOTATUS EST

Vere dignum opus ē. ac p̄clarum ualde. tropheum caelestis regis dulcisona modulatione psal
lere. & triumphum dominatoris aeternis conp&lent̄ praedicare. quo mundum de potestate tyran
ni eripuit. Ipsumq; p regno eius distructo ac regbato aeterno carcere damnauit. In quo & iam caelestia
& terrestria atq; maritima regno sibi adquisito fulcit atq; sustentat. Nam quando eius & altario fuerit
a origine nascentis mundi adcurrens. cū mysterio annorū numerus p notas grecas in figura ipsius
dispositas & exprimit. & ob hoc credentium deuotio augetur. cum p spiritū conditor rerum omnium rerum tam
congrue & tam conuenient̄ reb; ipsis temporum seriem coaptare. q̄d figura crucis & redemptionis ea p̄
p&rata ac salus p dona uistitū fidelib; conlata. Cum numero sacris mysteriis pleno ritte in omib; concor
det. Denique principium libri genesis manifestissime conpbat atq; confirmat. q̄d dn̄s prisca saecula
& creaturam suā in principio ab ipso condita. per sc̄am crucem luxta finem temporū renouauerit
Quia dum post sex dierū opera hominemq; creatū requiescere d̄ dr̄. In sexta a&lacte sōti. a sexta feria
dierum p crucem homine reparato. sabbato in sepulchro requieuisse redemptor demonstratur.
Diuino ergo nutu dispositum ē. q̄d numerus V cc xxxi. figurae sc̄ae crucis apte conuenire&. & hoc de
monstrare& q̄d passionis xp̄i sacramentum. omī nequitiae demonū ac falsitati prauorū hominū resistere&.
opprimere&q; potentia. & superare& iustitia. omnemquicumq; fraude ac dolo derogare& dispensationi do
minicae incarnationis. tacere&q; p̄ penitus ueritate conuicta. Omnis philosophorum atq; hereticorū uersutia.
Sed nec ultra fallax iudaeorum factio. dirum ac inimicum affectū xp̄i opponere& euangelio. Quia ipsū
uistus ē. di in salutem omī credenti. & p eum patefecit uoluntas creatoris. & demonstratur sc̄am crucem. omā
tempora mundi in electis di quia ab initio fuer̄ sōificare. & regnum caeleste promittere. Q̄d per redemptionē
nrm cunctis fidelib; tribuitur. qui uerbo eius obedientes corde credulo & opere mundo dō placere studu
erunt. Species quippe sc̄ae crucis. grandis consolatio ē. fidelib; materiam tribuit laudis. quia bonita
tem nos scire fac̄ creatoris. Ipse prius hominem in paradiso formauerat rectum. & nunc nolens eum
perire fraude hostis antiqui. per crucem illū recuperans reduxit ad paradisum. Crux quippe est
S arx uistutum & remissio peccatorum. Ipsa scilicet de his infimis atq; caducis ad caelestia & supna pue
hit. omīsquos p fidem & spem atq; caritatem dignos ee aeterna uisione di xp̄i electio conprobauit.

XV DE QUINTA DECIMA FIGURA. UBI AGNUS ET IIII EUCHARISTIAE DEPICTI SUNT

Filius di patris altissimi qui dira iacula inimici frangis nequissimi. O amici sc̄ae crucis uictoriam car
mine dulcisono modulari. Nempe euangelista iohannis uelut aquilaolans aquila in ipsum solem iusti
tiae figens aspectum mentis. uerbum di uera reuelatione cognouit. & claro sermone p̄dicauit atq; con
scripsit. Ita quippe gratia diuina praeteritis euangelistis conlata ē iohanni. ut cum illi incarnationis
saluatoris & humanitatis eius archana maxime conscriberent. iste diuinitatis eius sacramenta p fundo

sermone reuelare. Quod uidelicet factor omnium rerum animam & corpus in se sumpsisse & humanum. & qui in principio d̃s unus erat cũ d̃o patre In fine temporũ uisibilis apparere & in carne. hunc figura leonis significat regem. hunc uitulus p̃figurat pontificem. quia ipse ũ leo & quasi catulus leonis certamine confligens opulentissimam arripuit p̃dam. Atque idem sacerdos & hostia fieri dignatus salutem nob concessit & ternam. suisq: participib: dona largitus ẽ inmensa. Marcus quoq: in mr̃ sterio vii panũ quib: iiii milia hominũ ihs̃ satiauit mr̃stice vindonas p̃r sci indicat. quib: euangelicũ populũ saluator cotidie reficit. O tu euangelista lucas regem iustissimũ uictimam salubrem p̃dica. Hoc fides catholica ten & & pontificem clarum scriptis tuis resona. qui totius mundi tollit peccata. Hic ergo cum ẽ & manus & & ha conditoris. & patri & eterno consubstantialis. ecce in dieb: herodis regis. ẽ natus in b & hleem & maria matre. Infans ammirabilis ad salutem uidelicet missus totius mundi. Nobilis ipse puer qui & u & iustus dierũ per prophetam describitur. qui uenit de edom tinctis uestib: de bosra. qui torcular crucis solus calcauit. Et hic & fuerit in cruce suspensus. tamen astra sustentauit arbitr̃ supernus. Crucem enim patiens ipse sõificauit glorificauit. & caelesti benedictione ditauit. Igitur matheus qui primus in iudaea scripsit euangeliũ. humanũ uultum figura denotans significauit xp̃m de stirpe dauid secũdũ hominem ẽ natũ. Demonstrauit q: eum p̃missionis ẽ filium Cũ abraham in capite generationis posuit. contra duritiã scilicet & obtunsionem cordis infidelium. qui negant xp̃m ad salutem genitum ẽ distinatũ. Nam hoc aduentũ saluatoris ueracissimum ẽ signum. quod p̃ patriarchas & reges genis iudae generationis ordo descendens. ad ipsum usq: peruenit xp̃m. qui est saluator omnium hominũ maxime fidelium.

Xvi De sexta decima figura forma ubi de septem donis sps scẽ narratur

Te scẽ sp̃s paraclete supplex deprecor ut salubris sup nos a superno solio descendas. & tibi dulces deuotũ mentẽ uatis Cordaque bene credula acfida facias. quia tu quoq: sp̃s es uitae. quem se & patre promissum xp̃s diuistus & di sapientia discipulis suis mittere p̃fitetur. Donum uidelicet illud quo omẽs scos suos ante aduentũ atque post aduentũ suum ammirabilit̃ ditauit. suamq: sponsam id ẽ ecclesiam sibi in peregrinatione istius mundi disponsauit. & sanguinis sui p̃tio conparauit. Cuicumq: ergo tuda s intellectum. mr̃steria diuina p̃ singula testimonia utriusq: testamẽti plenit̃ capit. & intime doctus omia sagaciter inuestigat & ueracit̃ pensat. qualit̃ diuina sapientia te xp̃s in orbem misit. suaeq: sponsae arrauuelpignus dederit. Dum coaeternus d̃o patri & filio & consubsubstantialis simul cũ eis omnium rerum artifex & cõditor & omia penetras. Nec est ullae creaturae inuisibilis inconspectus uio. Te quidem esaias prophetia diuinitus inspiratus. In vii species nominũ propt̃ diuersitatẽ donorũ qui unus atq: idem es distribuit. Atq: sp̃m sapientiae & intellectus. sp̃m consilii & fortitudinis. sp̃m scientiae & pietatis. & sp̃m timoris di̇ nuncupauit. Xp̃s itaq: saluator nr̃ ac uitae aeternae dator. factis atq: mandatis tẽ aptis suis

bis dare se ostendit. Cubina caritatis pcepta constituit. Ut dñm & toto corde diligamus laudemq: eius
pleno affectu promereamus. Omnemq: scientiam nrām atq: intellectū in ueritate eius gratias depuremus.
Et proximos nros tanquā nosmet ipsos amemus. Nam post resurrectionem suā In suos discipulos sufflans. acci
pere spm sēm eos iussit. & ut ēn in die pentecoste de cado in linguis igneis apparentem eundem spm sēm super
eos misit. Qd iudelicet scā crux dī in figura sua nob demonstrat. Nam erecta eius pars diuinū. transuersaquoq:
fratres nū commūdat amorem, Cuius amoris integritatem xpus nob ostendit. ac suo exemplo nos instruxit.
qui dilectam animā suam In cruce moriens pamicissimis posuit. & nos idem facere docuit, Hunc amorē semp
laudabilis & semp laudandus. scēdī spis tu pone in me. & timor noxius atq: carnalis affectus procul recedant.
Quatenus gloria scāe crucis aucta ac multiplicata mecū in uera pfessione. & digna laude in aeternū pseuere,
quia tuesquidem, ille qui os implet mutū. & caelestem facis ut eresonare cantum.

TUR

Xvii DE SEPTIMAE DECIMAE FIGURAE RATIONE. UBI OCTO BEATITUDINES ANNUMERAN

2lō Y octo bīn bo

O Sca & beata potens & uenerabilis crux xpi. Laus uitae futuraе & gloria redemptoris, Tu quidem pspera
functio es. & uitalis cunctis ab initio saeculis. benigna & honorabilis. Quia cū xpi membra inte suspensa passi
one fatigabas. In numeros populos a tenebris pcatorū suorū eriperas. & caeli regnū qd per transgressionē
ablatum fuerat. misericoriter per gratiam reddebas, Qm bonitas conditoris pī passa ē perire illos qui spem
in illam iam dudum habuerant. Sed peste remuneraui eorū bona merita. uidelicet & aeternā eis tribuens coronā.
Nam semen euangelicae doctrinae quod in discipulorū corda saluata seminauit. secm suum placitū in eorum
opere multiplicauit. Cum in monte sedens docebat eos. & incipiens a octo beatitudinib; Largissima doctrina
protulit. Nimirū per numerū figurae scāe crucis aptissimū inuenis. quia scā crux con latrix uisitum
& initium ac perfectio. ē. salutis nrae. & per ipsam fit saluatio & resurrectio nra. Sic ergo condecet & sic
o quicumq: es de iustorū numero. quamdiu hic es diuinā laudem cū timore & amore pfer. facias opera
iustitiae. Inimico tuo quito persequatur indulge & presta ei refrigerium. Pauperes xpi qui nunc in pre
senti sto lugent. & esurientes ac sitientes iustitiam ad uitam futurā toto desiderio anhelant benigne
suscipe. Quia ipsi inspiratione diuina compunguntur. ac sursum habentes cor. Contemplantur qui con
silio aeterno regit omnia. & quis miseratione inmensa indulget peccata. Hoc ego miser latina lingua dis
scribo. hoc que opto ut ipse refectio mentis meae sit in psenti & in futuro scta & aeterna. Non enim superb:
quisquam hinc iustificabitur quod ore & habitu humilitatem ostendit. supernumq: regnatorem solo pro
stratus adorat. dum intesta cordis eius superbe sentiunt. & oper habens eleemosinas non fac. Nec qualī
tudinem corporis sui cū integer uiribus sit operafacit iustitiae. Quia certū & perspicuum ē. qd omittens
condit. Non solū uerba. sed & facta bona & uitam honestam omnem pr quaerat. Igitur quicumque
aeternam lucem uere cupit quaerit. & ad aeternā beatitudinē uult peruenire. Necesse ē. Ip viii. titulos

euangelicos. In quibus species uerae beatitudinis exprimuntur ad regnum tendat superum. Quia et in ipso numero resurrectione generali perpetrata. post peractum iudicium. soli dī partier cum xpo regnum intrabunt aeternum. Crux quoq; xpi uia est iustorum. Ascensus ad caelum. rota de infimis ad superiora nos trahens. Dux et ianua regni. victoria nra. per illam uiam possidebimus ueram. et mercedem percipiemus aeternam. Quae et binario quater posito octonarium in se concludens. significat qd per duo pcepta caritatis. quae nab sci. iiii euangeliorum libri commdant. promereri possumus gaudia sempiterna, Hos quoq; omnipotens. dī omnipotentis sps. qui nos p pacem et caritatem ueram ad regnū inuitat futurum. In vii donis gratiae suae ascensus in cordibus nris posuit. Ut demonstrare et como do rite posse quosque caelum ascendere fideles. si eius gratiae participes fieri non neglegerent, et qd eos exptare et sursum gloria et corona sedis lucida In arce superna. quos hic in radiant cum uiste caritas uera.

xviii DE OCTAVA DECIMA SPECIE. UBI QUADRAGENARIUS NUMERUS POSITUS EST

Expone modo et laudans edic ō homo toto affectu animae. et uniuersis sensib; corporis triumphum nobile uictoris aeterni. quem gloria dominicae crucis ubique expetit. sup celsa caelorum sidera. et subtus abyssi profundissima nebula. ubi lucis aeternae permanet candor. et ubi noctis perpetue perdurat horror. Necnon et p cuncta terrarum spatia. ubi nox diesq; suis inconfusis alternant uicibus. quousq; mundi adueniat terminus, Hoc sensu animi cogitet. hoc guttur uoce resonet. hoc lingua in palato concrepet. hoc manus litteris scribat. hoc labia uerbis exprimant. hoc figura ipsam et rico opere depicta notet. Quae licet difficulter tamen ordinabiliter p quadragenarium in iii decadas diuisum et exemplatū clara scae crucis pconia promit. Qui numerus plenus mysterio uenerabili et superno serenus lumine. Inter cetera sacramta significationis suae. praesentis temporis gestat figuram. Quo sca ecclia sub xpo principe. contra spiritales nequitias. et contra mundi amatores. scuto fidei et lorica iustitiae. galea salutis et gladio spis hoc ē. uerbo dei. fortiter et insuperabiliter proeliatur. Et confidens sui regis potentia. uisuri eius consortia. omnia tela hostis antiqui frangit ac prosternit ignita. Ue exillo quippe crucis quam in fronte signata Ipsa uiatrix gloriose gestat, pastis aduersae confundit frontem. atq; seruam inimicorū subito perturbat aciem, Ergo in sca cruce saluator nr antiquum hostem uicerat. et in numero eius figurae rite et apte conuenienti quadragenario uidelicet sacrum ieunium in de sesto prendebat.

Ut traptorem fraudulentissimū prius tentantem per patientiā et humilitatē uincere et, Ac deinde in nequitia sua persistentem ac duranteem. Ipse moriens aeternam hoste iuste damnare et, Sicut enim serpentis ille lubricus et callidus hominem primū per gulam auaritiam. et uanam gloriam ad facinus inlecit. et tracum mosti obnoxium reddidit. Sic et e contrario conpetentibus medicamtis saluator nr p abstinen

tiam · benignitatem atq; humilitatem humanum genus aduitam fecit · Ipsumque auctorem mortis & eternis cruciatibus reum uictor tartaro subiecit, Xpi ergo pugna · nra uictoria est; eiusque triumphus · nra salus est, Qui sed & in caelorum arce. & prospicit in inferiora terrae, Cruxque eius Ipsa totius orbis honor · Ipsa totu sustentat mundum · Ipsaque mihi semper carmine & amore uenerabilis permanet semper in ore meo laus. & exultatio in corde perpetua

XVIIII DE FORMA NONADECIMA · UBI QUINQUAGENARII NUMERI RATIO EST

Ad tendite oculis & uide & mente. audite auribus & percipite corde. ō omis fideles in quibus caritas xpi & amor sapientiae feruet. Quibus curae est ad lucem aeternam peruenire. & incorruptionem atq; in mortalitatem sine fine percipere. Laudem crucis xpi carmine depromo · Hic summi opificis uirtus ostenditur. & beati operis decor exprimitur · Artisque ipsius nobilitas declaratur. Uester honor est non caducus. sed secundum redemptionis ordinem manet perpetuus. In mortalis e uestra inclita palma. quia xps ipse uobis est victoria. qui salus nostra uere atque existens uindictem In hostem detorsit antiquum. & in cruce degustans mortem · Ipsum mortis deuicit auctorem · Hucomis conuenite egroti. & egritudinis curae neuo pudeat illi molestias conqueri. Uerus uester medicus est iste. quem sca crux in parulo gestauit stipite, Ipseque manibus suis expansis ad medelam uos inuitat. qui uob sanitatem integram etiu prestat. Pandite illi uulnus mentis. & in ulcere corporis uirus latens nolite abscondere. Posite medellam cordis deuotione. & pulsate medicum In bonorum operum testimonium. Ipsius ergo manus salutifera non in dilatione temporis nouit tardare. sed in uelocitate momenti idonea est prestare sanitatem · Omnibus qui salubriter compuncti cum metu & reuerentia ad ipsum uero medico curari appetunt. Cui summa est uirtus ad curationem proficiendam. & sapiens consilium ad salutem prestandam, Quide supernis & perpetuis ad infima & temporalia descendit · Ut rerum naturam quae corrupta est diuina dispensatione redintegraret, metusque mortis abiret. & signa beatitudinis per carismata diuina · rursum in homine demonstrarentur · Numerum ergo quinquagenarium salutarem nobis esse scae crucis species in cornibus suis discriptam uenerabiliter notat, & sacramentis caelestib; plenum esse rite designat, In illo enim ueri iubilei id est plenae remissionis notitia datur · In illo sabbati requies rite celebratur, Ille legis ueteris datione insignis e, & in aduentu spi paraclti sup apostolos insignis. Ille pacis auctorem uenisse prodit. & pacis signaculum in perfecta reconciliatione inter dm & homines per spi sci gratiam ostendit · Ipse uenerabilis in specie salubris, in figura · & perfectus e in sacramentorum decore, Nam · X · littera · figurae scae crucis aptissima · & denarium numerum designans per quinq; loca posita ad exemplar scae crucis quinq; libros legis cum X praeceptis significat, Quia quod lex umbram & figuram & umbram quodam modo depinxit, hoc totum xpi per crucem In nouo

testamento secundum ueritatem impleuit. Omnia quippe scae cruci decentissime conue
niunt / & caracter litterae & numerus in ea denotatus. Legis mysterium & temporis sacra
mentum. factumque in hoc laudabiliter perpetratum, Ideoq; o post & dom̃ scam crucem lau
demus pariter omnes. Crucifixoque regi incessabiliter gratias agamus / qui sanguine
proprio. uniuersa laxauit debita mundo.

INDITUS EST

XX DE UICESIMA FORMA. UBI CENTENARIUS ET UICENARIUS NUMERUS

Ecce sanguinis xpi pia effusio. & unda illa quae ipso dormiente in cruce a latere eius
emanauit / mundat nos a sordib; cunctis. Quia ipse pro redemptoe nr mo ste sua / noxia
cuncta a nobis tulit / Cum labes peccatorum nroq; dempsit. & cyrographum quod erat
nobis contrarium per passionem suam deleuit, Laudabile quippe dogma euangelii con
didit / quod peccatorum tenebras fugans omne facinus ut lat / Idolorumque culturam
penitus abnegat, Quod uitam docens honestam / per uirtutũ potentiam In praedicatoribus
suis commẽdat uniuersis sub caelo nationibus. Post ascensionem quoq; saluatoris apostoli ab
ipsa ueritate instructi / praedicantes euangelium / mysteria ueteris testamẽti per xpm im
pleta & declarata eo. testati sunt. & ipsum finem eo legis & prophetarum / ueris assertionib;
firmauerunt, Denique cxx numerũ in ablate legislatoris & in aduentu spi sci supa ptos
Insignem Lauda littera / secũm significationem quater posita Idẽ in crucis modum
Nobiliter complet. Pandens fidei sacramenta / & uerae beatitudinis demonstrans gaudia,
Quia sicut per. iiii. caracteres laude scã crux in unum colligit. cxx. uirtutes / Ita spi sci
aduenient in notitia omnium linguarum coadunauit. cxx. credentes, Unde aperte ac
manifeste datur intellegi / scam crucem ueram eo nram redemptionem. & in ipsa uera crit
nram consistere uirtutem, Percepto itaq; dono In loquella omnium linguarum alacer coelis
celentium lumen sparsit ubiq; diuinorum testimoniorum / coruscante simul frequentia miraculorum.
& rete euangelii misit in pelagus istius mundi / ut sagenam illi retraheret homines de profunditate
abissi. & conglutinaret ad soliditatem dominici uexilli. utque insignia crucis xpi omnibus pa
tescerent quomodo dona spiritalia quibusq; consignat fidelibus. & premia quae in carnatus saluator
illis promisit / ipsa fideliter eos percipere in caelis faciat, Quae uidelicet pmia in auctas secun
dum meritorũ qualitatem sposita. & sponsa uerus xpi utriq; filius di / simul cũ patre do & spu sco
quibusq; dignis multiplicia in superni seruat / & uere itẽ donat. Qui rex regum in ablatũ regnans /
& omnia regna ditione propria gubernans / qui dederat nobis spm paracletum / pignus salutis & he
reditatis nrae. ut nos secũm uoluntatem suã regens seruet. quoadusq; ouantes gaudia uitae

faciat introire. psallite utcum deuote. bene spallite dño xpo. gentes omnes tribus
& linguae uniuersae. & agnoscite uerum regem uim sapientiae & uisite edipatris.
Cuius potentia morsuicta subcubuit. & memoria mortis delebitur. Omnium rerum
patentem ium cognoscite. Habet laus quia & uero & probato prolata est germine.
finem & perfectionem habet aeternam requiem. Iste enim naturae nrae indutus est
ordo. ut indicta cum reuerentia & temore seruet. & in futuro perpetua remuneratio
onem expectet. Habet quoq; e. gloriam ra haec & uiatus. habet uera stabilitas quietis sum
mae. Istaq; iura polegionis bene seruat. & rite arbitrio suo utitur. quibona summec
praeomnib; appetit. & in ea rationabiliter regit. CONPHENSUS EST

XXI DE UICESIMA PRIMA FIGURA. IN QUA SEPTUAGENARIUS ET BINAR NUMERUS

Erigo lignum uera & inreprehensibilis duorum testamentorum libris conscripta. In figuram
scae crucis ponenda est. Per quam & orbis terrarum abyssi debita solutus est. & ut iam per
petuam postum q; salutis & quietis aeternae inuenit. Post naufragium uidelicet illud
qd primus parens nr per praeuaricationem diuini praecepti sup nos induxit. Namquia
per lignum uetitum mors saeua totum genus humanum absorbuit. ac suo iure captiuauit. ut hoc
apotestate eiusdem mortis eriperet. redemptori nro placuit. lignum scae crucis in terra eri
gere. quatenus hoc quod per gulae noxam hostis ille deglutiuerat. Cuspide ligni uitalis p
fossus per continentiae gratiam euomeret. mortisque poenas inde luere. qd contra omne ius
& omne fas seruus nequissimus & fur dolosissimus sibi dominatum in alieno opere usurpauerat.
Hoc etiam auctor totius creaturae & largitor duorum testamentorum dr intimare uolens. opus salu
beri mum scae crucis & per legem pdixit. & per prophetas promisit. & euangelium suum se conplesse
fatetur. ut homines creatorem suum recognoscerent. redemptoriq; suo gratias agerent. Deniq;
sca atq; magnifica crux. hinc se totam serena luce coruscam ostendit. seque uiam atq; ducem
ad perpetuam uitam nob ee demonstrat. Ideoq; radius suismicans lampas lucis aeternae omnes
gentes ac populos ad caelestia regna uocat. Ab hostes q; misericorditer eru... tos pnuntiat. Sicq;
nunc in nocte istius mundi positos. sua inlustratione lacificat. Atq; hinc ad alta caelo x bene meri
tos postmodum eleuat. Nec ergo uerendum. e. qd ulla fallacia aliquem decipiat. sed principe huius
mundi foris eiecto uera uictrix regnat. Hinc quoq; e. qd in pdicatione paenitentiae & do
minationis eius sci pdicatores miraculis coruscant. Totumq; orbem sibi subiciant. redemptosq; p
xpi gratiam. deuotos corde placidos morib; mansuetos patientia. tranquillosq; conuersatione
perficiant. Ecce quot linguae nationum In septuagenario & binario numero crux sca & complecta

demonstrat. omnibusq; gentibus per hoc lucis postam patentem significat, Hocque per LXX &
duos discipulos saluator ipse pdicare iusserat, scorumque archangelorũ consortia post resurrectionem
generalem in celis promiserat. quod etiam ipse numeris designat, Octonarius namq; numerus & nove
narius in se multiplicati. sexagenarium & binarium creant. Quorum octonarius ad resurrectionis tem
pus. nouenarius uero ad nouem ordines angelorũ respectat, Sicque catholica fides tenet. qd in fine mundi
hoc ẽ. in octaua aetate sti. sei resurgentes In societatem transeant angelorũ, Oma namq; peccata mundi xpus
in passionis suae ardore consumpsit. quando ex paste carnis In ipsa mortem gustauit. Ac per potentiã diui
nitatis suae electos suos ab inferni carcere liberauit. & sobrietatis ac fidei lumen paptos suos generi humano
pdicari iussit. Legem uidelicet suam uetere & nouam. quam in hoc qd scae crucis figurae congruit. leue
onus atq; iugum suaue eorũ. & ad caelos ducendi idoneum omnibus credentibus sibi demonstrauit.

XXII DE UICESIMA SECUNDA FIGURA. IN QUA MONOGRAMMA DEPICTUM EST

Xpũ qui est uerus redemptor nr & in quo ẽ omne desiderium nrm. qui per gratiam suã hoc opus me
facere uoluit, O utinam ipse laboris finis Ipseq; mihi sit prium carminis. Cui oma bona placent. quia ipse
omnium largitor ẽ bonorum. Hic ergo hostatur in nutrans omis ad dona caelestia, spondet q; hoc facile
impetrare posse si pretis cunctis cupiditatib; istius mundi. perfidem spem & caritatem quis ea digne
quaesiuerit, Haec quidem dona ipse in hunc mundum ueniens. carnalem amorem gladio pis separationis
intficiens. per euangelii sui pdicatores seminauerat. & fructum pacatissimũ in agro suo conquesiuerat;
Hoc quidem semp optimus magister docuit. uetans ne ad ima & prouiua se uertereret. sed magis ardua se erige
rent. atque intellecto euangelio suo In oli transeuntiam morũ deponerent. & mites ac mansueti eorũ. discerent.
Quatenus in secto suo aduentu cũ aduenerit in gloria patris sui cũ angelis suis reddere unicuiq; secũdm opera sua.
tales inueniat quibus propter bona merita aeternam reddat & premia, Iste quidem numerus quem in litte
ris graecis hoc monogramma figurat. dñi saluatoris utrumq; significat aduentũ. hoc est illum quando
in humanatus principem huius mundi foras eiecit. post baptisma scilicet suum pdicans euangeliũ regni
& sanans omnem languorem & omnem infirmitatem in populo, & illum quando idem iudex iustus homo
xpus in nr de solutio patris In iussu & in uoce archangeli & in tuba dei descendet. & mortui qui in xpo sunt resurgent
ad gloriam. Secundum pconium sei euangelii & uoces pphetarũ quae testantur. scorũ uisuros bona dni in
terra uiuentium. quando uenient & apparebunt ante faciem dei. Qui ergo bene meruerunt accepta talen
ta cũ lucro pepostrent ad dnm. & abomni labe peccatorũ mundati Lauerunt enim stolas suas & candidas fecer
ẽ in sanguine agni Illum sequi promeruerẽ. cantabunt eo canticũ nouum alleluia. Uidelicet angeli
cum carmen die noctuq; in templo scorum. Nec erit ibi luctus neq; ullus dolor quae prima abierẽ, omaque
facta sunt noua. Igitur necesse ẽ. ut dm & dnm nrm fide plena quae uniq; pdilectionem operatur.

placere studeamus. Quatenus ipse tunc adiutor & saluator nr fieri dignetur. quando secdm scripturas
ad iudicium uenerit. Ignisque ante eum praeibit & inflammabit in circuitu inimicos eius. & uenient
ministri eius & colligent de regno eius omia scandala. & alligabunt zizania fasciculis ad conburendum.
triticum aut congregabunt in horreum domini sui. O nimium felix anima cui lic & cū corpore incorruptibili
intrare ianua caeli. & mundis oculis cordis auctorem conspicere lucis. Cuius desiderium [illegible] rite tunc im
pletur quando cōmi pasce perfecte manet. & aeterno gaudio cū sciis spiritib; angelicis in luce perenni
[illegible] perfruetur. Laudes psallendo xpo. Canticū utq: nouum dno cantando in secta sōr. In quo studio post
ea unquam lassescere nescit. quia sic regna caeli habere perpetualit appetit. RUS ADNOTATUS EST.

XXIII DE UICESIMA TERTIA FIGURA. IN QUA UICENARIUS ET QUATERNARIUS NUME

EN nobilis hic micat flos & ueri regis hoc ē. ihū xpi nomine pictus. quem figura scae crucis cornibus suis
exemplatur. Laetata xpi demonstrando. Senarius ergo numerus quem p singula cosnua terno uersu dis
positum sca crux notat perfectionem passionis xpi nrae q: redemptionis designat. Quasi in senario nume
ro mundi creatura perfecte significatur. & tra senario numero p xpm qui in sexta feria crucifixus ē. mun
di reparatio perfecte insinuatur. Clara nempe die illa fuit qua condtor opus suum perfecit. Nec minus
ista clare & qua redemptor opus suum restaurando scificauit. Tunc ergo creator creaturam suā opando
complevit. & nunc etiam ipsam reparando benedictione caelesti replevit. Deinq: ad insinuandum mysterium
factum ē. qd senarius in .iiii. cornibus crucis positus per .iiii. plagas mundi tendit. rerum perfectionē demon
strans. quia ipse numerus primus perfectus est. Ipse q: diem artificialem dimidiat. & bis positus complet.
Ipse unus mensis. ē. pars sexta. & totius anni sexagessima. Ipse quadrantem bissextilem numerat. & cum .v.
dieb; superfluū coadunat. ordinat. ad lates mundi & temporum cursum finiet. quando rex regum uenit & sciis suis placi
do uultu peccata dimittere. & regna caelestia tradere. Ergo bone rex xpe ihū tu bene scis famulis tuis cesta
praemiadare. quos cōmi mundo uera fidei lux inluminans. & uiuus sapientiae haustus inrigans decor caritatis
& iustitiae opera rite ornantes ad te perduxerant. Deinq: praelictus numerus circa crucem positus Indi
cat concursum plebium a quattuor plagis mundi ad redemptorem suū. eius diuinitatem p ad ha salutem de
p̄ cantium. uti ipsius magnitudinem & perfecto euangelii dogmate auide discant. & perfectam fidem perfec
tis operibus p̄bent. Omia quidem opera dī p̄fecta. perfectū insinuant creatorem. Proprioq: decore eius dēco
rem inaestimabilem testantur. Unde ea q: in caelis sunt & quae in terra & quae in mare opa mū laudant
artificem. At nos homines qui aliquantula pars creaturae eius sumus. licet ñ condignā tam deuotem
canemus gloriā nominis eius. & gratias eia agamus p redemptione ñra. Quia ille qui nos fecit & multipli
cauit. Ipse nos proprio sanguine de inimici potestate liberauit. Sic quoq: in hoc celebri carmine eius
amorem quem in nobis ipse ostendit p̄dicemus. quia hunc inaestimabili pietate operando demonstrauit.

defensando insinuauit. suadendo quoq; & sibi placitum ee. ostendendo nos habere praecepit.

XXXIIII DE VICESIMA QUARTA SPECIE. UBI CENTENARIUS QUADRAGENARI ET QUATERNARIUS EST NUMERUS

O plebs dilectado sanctissimus ordo uirginum. benedicite dño xpo cantantes ei canticum nouum. Quod & ueris omnibus. ee. inimitabile. psallite ed & uos gloriae in mostalis. Ante sedem altri throni. & ante IIII animalia. quae diuersis uultib; formata sunt. & ante XXIIII seniores sedentes in XXIIII sedilibus. Uos sumpti estis ab hominib; primitiae dō & agno. Pulchreq; coho stes sanguinis illius pcio conparatae In eius castris consistitis. ad dignissimas laudes triumphi nobilissimi cantatis. Ua manus citharis modulans uultum diserena ac placabilem terrigenis redd &. cum clamore ualido atria domus dni replens tamquā uox tonitrui magni tonat in alte re. & sicut uox concrepat aquarum multarum in uallibus. In oreq uo; uro non ee inuentū mendacium. neq; in corde dolus. Sed pia carmina aptantes dignas laudes ante thronum dī die noctuque concinnitis. per indicia uirginitatis & castitatis corporis atque animae. quae in uob recur supōma diligit. Nam hanc gratiam uob nullus alius dedit. quam ductor & conditor ur. Ut sine ullare phensione uiuentes interris. aeternam inde se munerationem postmodum accipere lis in caelis. Quapropt pbatissimus & pfectissimus ordo uirginum. qui in diuerso seu & in dissimili aetate in mundo caelestem conuersationem agebas. ab omi fornicationis inquinamto alienus. & ab omi spuretia diaboli inmunis. per officium oris ac deuotionem cordis gestumq; corporis placidas laudes dō decanta. Ecce transitus ur ad caelū directus ee. ubi merces aeterna uob parata ee. Ubi immaculatus uirginis agnus. prata de pascit florida. quem & uos sequentes quocumq; ierit amoena carpitis pascua. Singulas stolas cū laude castitatis in manibus uris iam tenetis. Alias iuxta finem mundi in corporib; inmostalib; accepturi. duplici honore gaudebitis. Quapropt oramus & obsecramus uos opopuli & agmina caelestis militiae pnom nobilissimū & insigne famosissimū decorisuri. Ubi uos iam laetici cum rege uro regnatis. ibi nob aeternaga audia promereas cestis. Quatenus agnus ille dux & gloria ura quiqui dominatur in aethe. concedat nob locū ibi spatiosum & desiderabilem utrum cantum & si non cantare possimus saltem cū iucunditate per saecula audiamus. SUNT

XXXV. DE VICESIMA ET QUINTA FIGURA. UBI ALLELUIA ET AMEN POSITA

O laus pia & perpetua scae crucis quam scor coelus in caelis frequentat. Adsis cerrigenis ut aliquid decent & digne de te proferre ualeam. & pleno ore gloriam tuā praedicare. Ego namq; prout potuit esca crux me & incorruptibilem. multum tibi desiderens in hoc satisfacere. Sed tu excedens dignitate quantitate uirtum nrarum. Largitū quoq; munerū nostro rum superasti. Nec mirū cum & iam caelestia simul & terrestria cuncta superas. nec satis ual & ullus maiestatis tuae facere. aut uerba condigna honori tuo aptare. Quapropter

tempraui & caelestibus quaedam uerba ad laudandum te sumere. quae & iam spectantiae figuraeq;
conuenistent. Disposui eadem uerba In pagina uersuum ñ continuatim. sed dispersae. & inseruiangeli
coscantus. Amen uidelicet in medio crucis conlocans. & eum Alleluia cotinuaillius conplens. Ut sicquoq;
hac sacram effigiem caelesti carmine signatem. & mysterium eius phoc insinuatem. Nam fidet quiq;
& iusti famulidi mundi sceptra. hinc triumphant. & munerum illius decorem spernunt. hoc palam pdican
tes. qd spe & aeternorum ardor fidei p os electorum resonans pmia caelestia suis consortibus praepare. & antiquum
hostem aufugit. qui primum humano genere saeuissima inuidit mortem. & a protoplausti parentibus
nris. totam progeniem usq; in aduentum xpi ad infernilocad & traxerat. Astnos quos desiderium ad & noctis
ad caelos animo eleuat. praeoccupemus faciendi in confessione. & in psalmis ite iubilantes. gratiam
in conspectu eius inuenire studeamus. Taliter in laudibus psiuis & cultantes. qualiter iustitiae & poscere
ordo. & scorum agmina in caelis perpetualiter concelebrant. Hoc tunc ite fit. si simplere contendere
mus praecepta tonantis. & non solum lingua sed etiam cogitatu atq; opere laudes ei gratissimas dicere de
cestauerimus. Nam sesmo fidei tantum ore prolatus sine concordia mentis & operis. non sufficit ad salutem.
Quia talis laudatio non ē d̄o placita. Quae licet sibi grandia pmittat. paruatamen meretur. quia scriptum ē.
non ē pulchra laudatio in ore peccatoris. Uos igitur pcor caelestes angeloq; plebes ac spr animasq; iustoq;
qui in conspectu gloriae maiestatis diuinae uerae cultatis. Ut sicut sine cessatione alleluia & amen
perpetuum dno xpo in aeternum cantatis. Tantam quoq; sostem pcibus adiuuare studeatis. quatenus
beatitudinem ueram quam uos iam perfecte tenetis. Tandem aliquando p xpi gratiam nos accipere mere
amur. DE UICESIMA SEXTA FIGURA. IN QUA PROPHETARUM SENTENTIAE DENOTANTUR

Txxvi Ecce igitur oscula oris xpi oracula prophetarum bene honorant facta praedicant. uisiones cultant. quia
quicquid plebs illa sacratissima & diuino spu inspirata uaticinando de xpi aduentu praulit tuae potentiae
gloriam in eo reuelauit. Cum ñ ob aliud ipse saluator in mundo apparuit. nisi ut pro saluare genus huma
num. Uideamus ergo quid propheta & psalmista dauid dicerit. si forte signanter aliquid de e locutus sit.
Ait enim. foderē manus meas & pedes meos dinumerauerē omia ossa mea. Quid ē ergo manus & pedes confodere.
ossaq; omia dinumerare. nisi xpi membra inter distensa clauis configere. Item dauid dicit. dederē in escam
meam fel & in sitim meam potauerē me aceto. Hoc utiq; significans qd euangelista de xpo exposuit dicens. postea
inquit sciens sibi quia iam omia consummata sunt. ut consummaretur scriptura dic sitio. Uas ergo positum erat
acetoplenum. Illi autem spongiam plenam acetoo hysopo circumponentes obtulerē ori eius. Et alibi scriptum ē. dederē
eius in cibo fel mixtum. Hinc quoq; esaias propheta uaticinans ait. paruulus natus ē nob. & filius datus
ē nob. & factus ē principatus super humerum eius. & reliqua. Et iterum ex persona xpi dic. Corpus meum dedi percu
tientibus & genas meas uellentibus. Et iterum. faciem meam non auersi abincrepantibus & conspuentibus in me. & Leuau

dnī signum in nationib; & congregabit pfugos isrl, &c, Inhis ergo omnib; sententiis & tui & actionē.
& passionis xpi ueritatem Iudaeorq; & pressit salutiam. Hieremias uero describit xpm quasi agnum
innocentem ductū sine uoce ad immolandum. Lignumque in panem eius missuros incredulos. qd significat panem uitae in me eleuandum. mostemque carnis gustaturū. Ezechiel uero tau litteram tuā
effigiem similitudinem. supfronte suiorum dolentium & gementium. eē. positam asseuerat. obliberationē
cladis uastatoris, Sic tuquoq; scā crux ñ infirmitas uel ignobilitas. eē. scis proph & is ostensae. sed uirtus
firma. Laus pcipua. & nauis seu postus fidelissimus. In subleuando totius orbis naufragium, Nam
danihel praedixit xpm dnm a perfidis occidendum. & sic peccati noxam finiendam, Osee Inī fectionē
mostis. salutationemque describit populi. & uel obscuritatem siderū in mostexpi praenuntiauit
futuram, Amos festiuitates iniquas in luctum conuertendas & omā canticaeorum in planctum. Abdi
as dolos iudaeorq contra dnm & ecclae salutationem expressit, Jonas quoq; suo exemplo triduanā dni
sepulturam pfigurauit, Michaeas xpm montem dni appellans. conuentū populorq ad ipsum praedixit,
N aum ultorem. eē. futurum impius & consolatorem pius dnm pmisit. Abbacuc quoq; plano sermone
cornuata ō scā crux in manib; xpi splendescere testatur, Et sofonias aduentū dni praenuntiat futurū.
& diem resurrectionis eius disserbit, Aggeus quippe In commotione caeli & terrae desideratū omnū
ītum gentium aduenisse testatur, Zacharias uide & inuestib; sordidis. mostalitatis nrae & plagas in manib;
eius fixas. planctumq; multorq super eo quasi sup unigenito, Malachias quoq; luce & nouissimus in ordine xii
prophetarum ponatur. luculente tam uere & ley dominatorem terrae ad templum suū uenire disserbit.
& purgare ministros suos & caminatione ualida. qd possint ipsi sacrificia offerre iustitiae. Haec cuncta
salutis dona & ualida iudicia ante perpetranda o scā crux xpi sci concordīt. & cinere prophetae, & ad
hoc te auctor omnium rerū distinauit. & omā ante sine ulla dubitatione quae eorq pmissa ipse fecit,

XXVII DE XXVII FIGURA. IN QUA APOSTOLORUM SENTENTIAE CONLOCANTUR

Non minus tua iusta ō scā crux testatur littera nouitestamti quam scriptura legis ueteris,
Quia dona gratiae diuinae quae illa spondebat futura. haec pincarnationem saluatoris doce
ē conplexa, Idcq; maxime clare. qd xpis dnis. ē. legis uteriusq; quia proprio ore geminū mundo pace
fecerat abyssum, Legem uide lic & exponens & euangelium condens, Scorumq; desideriorum uoto refi
ciebat antiquos. & ostensione ipsarū rerum satiabat posteros. bonus uerax omnibus aequus. Unde fit
qd apostolicus coetus de tua sanctissima constructione sermonem pulit iucundissimū. fastiq; tua magn
fica saluberrimo ostendere relatu, Nam petrus quin apto ordine primus ē. fostmer dele persuasionis
sumpsit exemplum. tradicens, xpis pro uob passus ē. frīs. uob pelinquens exemplū ut sequamini uestigia
eius, & item inquit peccata nra ipse pulit in corpore suo super lignū. ut peccatis mostris iustitiae uiuamus.

cuius liuore sanati. Hinc quoq; credo quod ipse quis impius & ingratis animam suam posuit.
ad deuotorum atq; fidelium sibi pces. aures suae pietatis inclinet. Proinde ego miser si honorifi
centiae eius aliquod munusculum dignabitur a fratribus humanae accipere. hoc carmen ei summo nisu
opto offerre; Quia in eius bonitatem confido. quod piae deuotionis munera ipsum displicere non
si perseuerauerimus in uera confessione nominis eius. Ast nos be[illegible] cubus aptis hinc exhortat
& exemplum patientiae xpi nob ostendens. & exemplum inquit accipite fratres laboris & patientiae. ypha & ar
qui locuti sunt in nomine dni nri ihu xpi. Ecce beatificamus qui sustinuerunt sufferentiam. Iob audistis
& finem dni uidistis. Hinc & dilectus dni iohannis a diuina dilectionem nos puocat. xpm in mente
pferens. ut sicut ipse pro nob animam suam posuit. ita & nos pro fratribus nris animas ponamus. Iudas quoque
seruus xpi. frater aut iacobi. sub exemplo iesus successoris moysi demonstrauit ihm xpm eduxisse
nos per crucem de spiritali egypto. id est de potestate tenebrarum. & incredulos perdidisse. Paulus
ergo non [illegible]ulum sed magnifice de se locutus est. qu auditoribus suis ait. Non enim iudicome inter
uos aliquid scire nisi xpm ihm. & hunc crucifixum & contra dixit sibi gloriari nisi in cruce dni nri
ihu xpi. per quem illi mundus crucifixus sit & ipse mundo. xpmq; ad firmat ppter mortem crucis
accipisse potestatem in caelo & in terra & sub terra. Ita ut in nomine ihu omne genu flec
tatur caelestium terrestrium & infernorum. & omnis lingua confitetur quia dns ihs xps
in gloria est dei patris. Ecce sca crux xpi. apostolicus ordo qua concordia antiquis pri[illegible] & is
tuas laudes profert. Ita ut in nullo dissentiat quod ea quae ipsi poenitebant futura. istum
completa non ad firment. Quia ueraue concordiae signum. caelestia simul & terrestria.
uetera & noua omnia pacificas. ADORAT

XXVIII DE FIGURA OCTAVA DECIMA UBI OPIFEX IPSE SCAM CRUCEM

Omnipotens maiestas uiuus & excelsa Creator caelestium & formator terrestrium. dns sabaoth.
Qui uerus conditor & redemptor es hominum. tu laus es nostra. tuum gaudium & gloria. tu salus uera.
Tu rex es regum. tu doctor ignorantium. rector fidelium. & magister credentium. Tu summus &
princeps es pastorum. tu pius protector tuarum ouium. tu sce saluator auditorum. tu bonus. dux
bonus. uia recta. lux uera. & uita perpetua. merces clara. & ostium salutis aeternae. Et ceteros omnis
sensus. uox uerbum & uirtutum omnium fructus procedit. Ad te ergo dirigis sermonem in pri
mordio huius operis. & quaecumque in sequentibus addidi. ad tuam laudem peruenire optaui.
Cor meum ad te se eleuat. mentis meae [illegible] ad te clamat. quicquid usquam lingua recte
confessionis seu manus bonae operationis cum deuotione piae mentis profert. totum ad lau
dem tuam pertinet. Omnia namque te glorificant & benedicunt. quae in imis & quae in supnis s.

tiene este libro treinta y cinco fojas utiles

Biblioteca Complutense
Ildefonsina.
MSS. latinos.
E. 3. C. 2. N. 16.

~~79-2~~
115-3
Vide Mauros
Nº 131.
93-1

117-2-29

E 1.
N 1

131

M

RHAPSAN
DE
LAVOIS
CAVOLIS